

MECLİS BÜLTENİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ AYLIK BÜLTENİ

OCAK 2017

SAYI 220

TARİHİ SÜREÇTE SÖZ MİLLETİN

MUSTAFA NECATİ KÜLTÜR EVİ

Sanatın ve Sanatçının Yanında

07-12 ŞUBAT 2017	SEVİM ASKER	KİŞİSEL KARMA RESİM SERGİSİ	
14-19 ŞUBAT 2017	SEBİHA UZUN	YAĞLI BOYA RESİM SERGİSİ	
21-26 ŞUBAT 2017	AYSEL ORTAÇAY VE ÖĞRENCİLERİ	KARMA RESİM SERGİSİ	
28 ŞUBAT 05 MART 2017	CANAN HATİPOĞLU ŞEYMA ÇAKILCI	YAĞLI BOYA VE SULU BOYA RESİM SERGİSİ	

Sergilerimiz her hafta Salı günleri açılmakta,
Pazartesi hariç her gün 09.30-18.30 saatleri arasında gezilebilmektedir.

Mithatpaşa Caddesi No: 35 Kızılay-Ankara • Tel: (0312) 431 04 51 – 431 14 51

MECLİS BÜLTENİ

Ocak 2017 | Sayı: 220 | ISSN: 2146-7730

TBMM ADINA YAYIN SAHİBİ

İsmail Kahraman
TBMM Başkanı

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Mehmet Ali Kumbuzoğlu
Genel Sekreter

YAYIN YÖNETMENİ

Erbay Kücet
Genel Sekreter Yardımcısı Vekili
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanı

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Dr. Necati Sungur
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkan Yrd.

EDİTÖR

İlhami Giray Şahin
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkan Yrd.

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Ece Kırılı
Filiz Türer
Mesut Akman
Berna Çuhadar

MUHABİRLER

Banu Doğan
Halil Alper Durmaz
M. Fatih Kılıç

FOTO MUHABİRLERİ

Bülent Yılmaz
Erhan Cankurtaran
Haydar Aktas
Meral Tekinarslan
Orhan Aydemir
Orhan Karanlı
H. Beyza Coşkun (Stajyer)

GRAFİK - TASARIM

Cihad Topoğlu

DÜZELTME

Aydın Sarac

İLETİŞİM

TBMM Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı
Telefon: +90 312 420 69 19
Faks: +90 312 420 68 55

TBMM Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı
bir ilke imza atarak, Türkiye'de öncü nitelikte
interaktif bir çalışma gerçekleştirdi.

Bundan böyle, yeni geliştirilen akıllı telefon uygulaması
sayesinde okuyucular haberlere görüntülü olarak
ulaşabilecekler.

Türkiye'nin "ilk canlı dergisi" Meclis Bülteni içerikleri,
akıllı telefon marketlerinden indirilebilir.

www.tbmm.gov.tr
www.meclishaber.gov.tr
twitter.com/tbmmresmi
[Facebook.com/TBMMresmi](https://facebook.com/TBMMresmi)

BASKI YERİ

TBMM Basımevi, Ankara
Ocak 2017

Meclis Bülteni Dergisi aylık olarak yayımlanır.
Dergide yer alan yazılardan kaynak
gösterilerek alıntı yapılabilir.

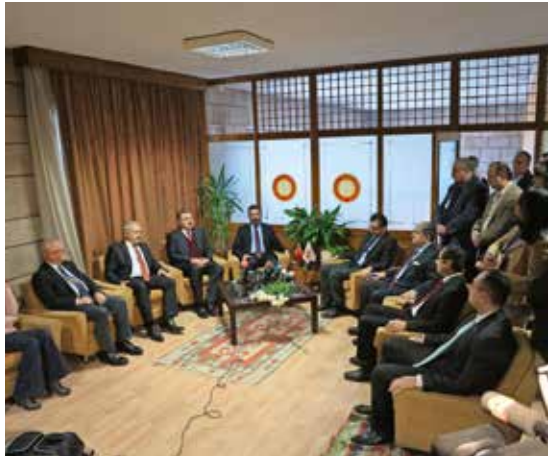
İÇİNDEKİLER

4 **Kosova Cumhurbaşkanı, Ankara'da**

17 **Genel Kurulda Tarihi Süreç**

54 **10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü**

62

IX. Büyükelçiler Konferansı
Katılımcıları, TBMM'de

69

Bosna Hersek Parlamentosundan
Ülkemize Önemli Ziyaret

79

Aydın: "Bir Ülkenin ve Milletin Diğer
Ülkelere Tanıtıcı Unsuru, Kültürü ve
Sanatıdır"

84

"Kan Acil Değil Sürekli İhtiyaçtır"

4. Kosova Cumhurbaşkanı, Ankara'da
5. Kamu Denetçiliği Kurumundan TBMM Başkanına Ziyaret
6. Anayasa Komisyonu, Çalışmalarını Tamamladı
17. Genel Kurulda Tarihi Süreç
46. İstanbul'da Yılbaşı Gecesi Meydana Gelen Terör Saldırısı Lanetlendi
50. İzmir'deki Terör Saldırısı, TBMM Genel Kurulunda Kinandı
52. Japonya Dışişlerinden Sorumlu Devlet Bakanı, Ankara'da
54. 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü Kutlandı
62. IX. Büyükelçiler Konferansı Katılımcıları, TBMM'de
64. Finlandiya Dışişleri Bakanı, Meclise Konuk Oldu
65. Gürcistan Dışişleri Bakanı, TBMM'yi Ziyaret Etti
67. 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonu Çalışmaları Tamamlandı
69. Bosna Hersek Parlamentosundan Ülkemize Önemli Ziyaret
71. İSİPAB 12. Konferansı, Mali'de Düzenlendi
72. Portekiz Savunma Komisyonu Heyeti, Ankara'da
75. Dilekçe Komisyonu, 2016 Yılı Faaliyetleriyle İlgili Açıklamada Bulundu
76. AB Uyum Komisyonu Başkanı Mehmet Kasım Gülpınar'ın Kabulü
76. Türkiye-Hollanda Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Soysal'ın Kabulü
78. Cezayir Ulusal Halk Meclisi Heyeti Temaslarda Bulundu
79. Aydın: "Bir Ülkenin ve Milletin Diğer Ülkelere Tanıtıcı Unsuru, Kültürü ve Sanatıdır"
80. AKPM Raportörleri, Ankara'da
81. KEFEK Başkanı Katırcıoğlu, Londra'da
82. Alman Avukatlar, Mecliste
84. "Kan Acil Değil Sürekli İhtiyaçtır"
85. Portekiz ve Birleşik Arap Emirlikleri Büyükelçiliklerine Başsağlığı Diledik
86. 2018-2022 Stratejik Plan Süreci Başladı
88. Üniversiteli Gençten Teröre Tepki
89. Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne Ziyaret
90. TBMM Çocuk
94. Aramızdan Ayrılanlar
96. Aylık Yasama İstatistikleri

KOSOVA CUMHURBAŞKANI, ANKARA'DA

29 Aralık 2016 Perşembe

TBMM Başkanı İsmail Kahraman, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın resmî konuğu olarak ülkemize ziyarette bulunan Kosova Cumhurbaşkanı Haşim Taçi ve beraberindeki heyet ile görüştü.

Kosova Cumhurbaşkanı, görüşmeyi müteakiben, TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın'ın refakatinde 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminde Meclisin hasar gören bölümlerini gezdi.

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMUNDAN TBMM BAŞKANINA ZİYARET

Kamu Denetçiliği Kurumu Başdenetçisi Şeref Malkoç ve kamu denetçileri, TBMM Başkanı İsmail Kahraman'a teşekkür ziyaretinde bulundular. TBMM Başkanı Kahraman, 5 Aralık 2016 tarihinde düzenlenen Kurumun devir teslim törenine de iştirak etmişti.

TBMM Başkanı Kahraman, görüşmede, Kamu Denetçiliği Kurumunun Meclis adına

vatandaşların sorunlarını çözmeye çalıştığını ve Ombudsmanlığın bir nevi "Meclisin halka dönük çözüm merkezi" olduğunu belirtti.

Kamu Başdenetçisi Malkoç ise, devletle vatandaş arasında köprü olacaklarını ifade ederek, vatandaşın hak arama kültürünün yaygınlaşması, iyi yönetimin gerçekleşmesi ve bürokratik oligarşiyle mücadele için çalışacaklarını vurguladı.

ANAYASA KOMİSYONU, ÇALIŞMALARINI TAMAMLADI

29 Aralık 2016 Perşembe

Anayasa Komisyonu, görüşmelerine 20 Aralık'ta başlanan ve AK PARTİ'li 316 milletvekilinin imzası bulunan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapan Kanun Teklifi'ni kabul etti.

TBMM Başkanlığına 10 Aralık'ta sunulan teklifin, bazen gece yarısını geçen, bazen sabahı bulan, zaman zaman sert tartışmaların yaşandığı görüşmeleri, komisyonda 9 gün sürdü. Teklifin tümü üzerindeki değerlendirmeler aralıksız 5 gün gerçekleştirildi.

TBMM Başkanlığına 21 madde olarak sunulan teklif, önergelerle 18 maddeye indi.

Teklif, Anayasa'nın "yargı yetkisi" başlığında değişiklik yapıyor. Yargı yetkisinin Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağına dair hüküm, "bağımsız ve tarafsız" mahkemelerce kullanılacağı şeklinde değişiyor.

Söz konusu teklif; Anayasa'da yasamayı düzenleyen "TBMM'nin kuruluşuna" dair 75. madde, "milletvekili seçilme yeterliliğini" düzenleyen 76. madde ile "TBMM'nin seçim dönemini" düzenleyen 77. maddede düzenlemeler yapıyor. Buna göre, milletvekili sayısı 550'den 600'e çıkarılacak, milletvekili seçilebilme yaşı 25'ten 18'e indirilecek. "Askerlikle ilişkisi olanların" milletvekili adaylığına başvuramaması öngörülüyor.

Anayasa'nın "TBMM'nin seçim dönemi" başlıklı maddesi, "TBMM ve cumhurbaşkanının seçim dönemi" olarak değiştiriliyor. Seçimler 4 yılda değil, 5 yılda bir yapılacak. Cumhurbaşkanı seçimleri

de 5 yılda bir olacak ve seçmenler iki seçim için aynı gün sandığa gidecek. Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilecek. Cumhurbaşkanı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğun sağlanamaması hâlinde, belirtilen usule göre ikinci oylama yapılacaktır.

Teklifte, TBMM'nin görev ve yetkileri; "Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek, para basılmasına ve savaş ilanına karar vermek, milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, TBMM üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilanına karar vermek, Anayasa'nın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek" olarak sıralanıyor. Düzenlemeyle, yasamanın yürütmeyi denetlemesi ile Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermesi, yasamanın görev ve yetkileri arasından çıkarılıyor.

Anayasa'nın TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yollarına ilişkin maddesindeki değişiklik ile yasamanın belli bir konuda Meclis Araştırması yapması, Genel Görüşme açarak Genel Kurulda görüşmesi ve milletvekillerinin, cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanların cevaplaması istemiyle yazılı soru sorması süreci yeniden düzenleniyor.

Buna göre TBMM, Meclis Araştırması, Genel Görüşme, Meclis Soruşturması ve Yazılı Soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanacak. Gensoru, denetleme yetkisinden çıkarılacak.

Meclis Araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibaret olacak.

Genel Görüşme, toplumu ve devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun TBMM Genel Kurulunda görüşülmesi şeklinde gerçekleştirilecek.

Meclis Soruşturması, cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar hakkında, Anayasa'nın teklifle değiştirilen 106. maddesinin 5, 6 ve 7. fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibaret olacak.

Yazılı Soru, en geç 15 gün içinde cevaplanacak. Milletvekilleri, yazılı soruları bakanların yanı sıra cumhurbaşkanı yardımcılarını da yöneltebilecek.

Meclis Araştırması, Genel Görüşme ve Yazılı Soru önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenecek.

Anayasa'nın cumhurbaşkanının nitelikleri ve tarafsızlığına ilişkin maddesi ile seçimine yönelik maddeleri, "adaylık ve seçim" başlığı altında birleştiriliyor.

Teklifte göre cumhurbaşkanı, 40 yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilecek. Cumhurbaşkanının görev süresi 5 yıl olacak. Bir kişi en fazla iki kez cumhurbaşkanı seçilebilecek. Teklifte, mevcut Anayasa'daki cumhurbaşkanlığına aday gösterilmesinde 20 milletvekilinin yazılı teklifini arayan hüküm kaldırılıyor. Ayrıca, en son yapılan milletvekili genel seçimlerinde geçerli oylar toplamı birlikte hesaplandığında yüzde 10'u geçen siyasi partilerin ortak aday gösterebilmesi hükmü de değiştiriliyor. Cumhurbaşkanlığına; siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde 5'ini alan partiler ile en az 100 bin seçmen aday gösterebilecek. Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin TBMM üyeliği sona erecek. Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday cumhurbaşkanı seçilecek. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılacaktır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy alan 2 aday katılacaktır.

ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday cumhurbaşkanı seçilecek. İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan biri herhangi bir nedenle seçime katılamazsa, ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılacaktır. İkinci oylamaya tek adayın kalması hâlinde, bu oylama referandum şeklinde yapılacaktır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde cumhurbaşkanı seçilecek. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğunu alamaması hâlinde TBMM seçimi yapılmayacak, sadece cumhurbaşkanı seçimi yenilenecek. Seçimlerin tamamlanamaması hâlinde yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut cumhurbaşkanının görevi devam edecektir. Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenecektir. Düzenlemeyle, cumhurbaşkanı seçilen kişinin partisiyle ilişkisinin kesilmesine yönelik uygulama kaldırılıyor.

Böylelikle; doğrudan halk tarafından seçilen ve siyasal bir kişilik olan cumhurbaşkanının, partisiyle ilişkisinin kesilmesine dair hüküm yürürlükten kaldıran ilga normunun halk oylamasında kabulü akabinde yürürlüğe girmesi anında bir siyasi partiyle ilişki kurması mümkün hâle getiriliyor.

Teklifle, Anayasa'nın "Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerine" ilişkin maddesinde de değişiklik yapılıyor ve cumhurbaşkanına, "Devlet başkanı" sıfatı getiriliyor. Devletin başı olan cumhurbaşkanına, yürütme yetkisi de veriliyor.

Cumhurbaşkanı, "Devlet başkanı" sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletinin birliğini temsil edecek, Anayasa'nın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını sağlayacaktır. Gerekli gördüğü takdirde yasama yılının ilk günü TBMM'de açılış konuşmasını yapacak, ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Parlamento'ya mesaj verecektir.

Teklifeye göre cumhurbaşkanı, kanunları yayımlayacak ve kanunları tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderecektir.

Kanunların, TBMM İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasa'ya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açılacaktır.

Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcısı ile bakanları atayacak ve görevlerine son verecektir; üst düzey kamu yöneticilerini atayacak, görevlerine son verecek ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenleyecektir. Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyeti'nin temsilcilerini gönderecek, Türkiye Cumhuriyeti'ne gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul edecektir. Milletlerarası antlaşmaları onaylayacak ve yayımlayacaktır.

Cumhurbaşkanı, Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları, gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunacaktır. Millî güvenlik politikalarını belirleyecek ve gerekli tedbirleri alacaktır.

TBMM adına, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil edecektir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verecektir.

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile kişilerin cezalarını hafifletecek veya kaldıracaktır.

Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilecek. Kararnamelerle, yürütmenin ihtiyacını karşılaması sağlanacak, temel hak ve hürriyetler ile siyasi hak ve hürriyetler düzenleme alanı dışında bırakılacaktır. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamayacaktır.

Kanunlarda, kararname konusu ile aynı konuda farklı hüküm bulunması hâlinde kanun hükmü uygulanacaktır.

TBMM'nin aynı konuda kanun çıkarması durumunda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hâle gelecek. Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilecek. Kararname ve yönetmelikler, yayımından sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazete'de yayımlandıkları gün yürürlüğe girecek.

Cumhurbaşkanı ayrıca Anayasa'da ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirecek ve yetkileri kullanacak. Cumhurbaşkanı, bir veya daha fazla cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilecek. Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasında cumhurbaşkanınca atanacak ve görevden alınacak.

Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla TBMM üye tam sayısının

salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilecek. Meclis, önergeyi en geç 1 ay içinde görüşecek ve üye tam sayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilecek. Soruşturma açılmasına karar verilmesi hâlinde, Meclisteki siyasi partilerin güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının 3 katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak 15 kişilik bir

komisyon tarafından soruşturma yapılacaktır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu 2 ay içinde Meclis Başkanlığına sunacaktır. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi hâlinde, komisyona 1 aylık yeni ve kesin bir süre verilecek. Rapor, Başkanlığa verildiği tarihten itibaren 10 gün içinde dağıtılacak, dağıtımından itibaren

10 gün içinde Genel Kurulda görüşülecek. TBMM, üye tam sayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilecek. Yüce Divan yargılaması 3 ay içinde tamamlanacak. Bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere 3 aylık ek süre verilecek, yargılama bu sürede kesin olarak sonlandırılacak. Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen cumhurbaşkanı seçim kararı alamayacak. Yüce Divanda,

seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen cumhurbaşkanının görevi sona erecek. Cumhurbaşkanının görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da bu madde hükmü uygulanacak.

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde 45 gün içinde cumhurbaşkanı seçimi yapılacak. Yenisi seçilene kadar cumhurbaşkanı yardımcısı, cumhurbaşkanlığına vekâlet edecek ve cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanacak. Genel seçime 1 yıl ve daha az kalmışsa TBMM seçimi de cumhurbaşkanı seçimiyle yenilenecek.

Meclis, üye tam sayısının beşte üç çoğunluğu ile seçimlerin yenilenmesine karar verilebilecek. TBMM genel seçimi ile cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılacak. Cumhurbaşkanının, seçimlerin yenilenmesine karar vermesi hâlinde TBMM genel seçimi ile cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte gerçekleştirilecek. Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi hâlinde Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilecek. Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen Meclisin ve cumhurbaşkanının yetki ve görevleri, yeni Meclisin ve cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam edecek. Bu şekilde

seçilen Meclis ve cumhurbaşkanının görev süreleri de 5 yıl olacak.

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hâllerinde, cumhurbaşkanı yardımcısı cumhurbaşkanına vekâlet edecek ve cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanacak.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, TBMM'de ant içecek. Milletvekilleri, cumhurbaşkanı

Genel seçime 1 yıldan fazla kalmışsa, seçilen cumhurbaşkanı TBMM seçim tarihine kadar görevine devam edecek. Kalan süreyi tamamlayan cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmayacak.

yardımcısı ve bakan olarak atanırlarsa üyelikleri sona erecek. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, cumhurbaşkanına karşı sorumlu olacak. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleri

ile ilgili suç işledikleri iddiasıyla TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilecek. Meclis, önergeyi en geç 1 ay içinde görüşecek ve üye tam sayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilecek.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi hâlinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının 3 katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak 15 kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılacaktır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu 2 ay içinde Meclis Başkanlığına sunacaktır. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi hâlinde, komisyona 1 aylık yeni ve kesin bir süre verilecek. Rapor, Başkanlığa verildiği tarihten itibaren 10 gün içinde dağıtılacak, dağıtımından itibaren 10 gün içinde Genel Kurulda görüşülecek. TBMM, üye tam sayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilecektir. Yüce Divan yargılaması 3 ay içinde tamamlanacaktır. Bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere 3 aylık ek süre verilecek, yargılama bu sürede kesin olarak sonlandırılacaktır. Bu kişiler görevde bulundukları sürede, görevleriyle ilgili işledikleri iddia edilen suçlar bakımından, görevleri bittikten sonra da Yüce Divanda yargılanacaktır. Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erecektir. Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, göreviyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerden yararlanacaktır.

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri ile teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenecektir.

Cumhurbaşkanı; tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım

hâllerinin yanı sıra savaş, savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışmanın, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması; anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması; şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde olağanüstü hâl (OHAL) ilan edebilecektir. OHAL süresi, 6 ayı geçmeyecektir. Olağanüstü hâl ilanı kararı, verildiği gün Resmî Gazete’de yayımlanacaktır ve aynı gün TBMM’nin onayına sunulacaktır.

TBMM tatildeyse derhâl toplantıya çağrılacaktır; Meclis, gerekli gördüğü takdirde olağanüstü hâlin süresini kısaltabilecektir, uzatabilecektir veya olağanüstü hâli kaldırabilecektir. Cumhurbaşkanının talebiyle TBMM her defasında 4 ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilecektir. Savaş hâllerinde bu 4 aylık süre aranmayacaktır.

Olağanüstü hâllerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile Anayasa’nın 15. maddesindeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandıracağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenecektir.

Olağanüstü hâllerde çıkarılabilecek Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, olağan dönem kararnamelerinin tabi olduğu sınırlamalara bağlı olmayacaktır. Cumhurbaşkanı, olağanüstü hâllerde, bu hâlin gerekli kıldığı konularda temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasi haklar ve ödevlere yönelik sınırlamalara da tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilecektir. Bu kararnameler Resmî Gazete’de yayımlanacaktır, aynı gün Meclis onayına sunulacaktır.

Savaş ve mücbir sebeplerle TBMM'nin toplanamaması hariç olmak üzere; olağanüstü hâl sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri 3 ay içinde TBMM'de görüşölüp karara bağlanacak. Aksi hâlde olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkacak.

Disiplin mahkemeleri dışında askerî mahkemeler kurulamayacak. Ancak savaş hâlinde asker kişilerin görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askerî mahkemeler kurulabilecek.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun adı Hâkimler ve Savcılar Kurulu olacak. Kurulun üye sayısı 13, daire sayısı 2 olacak. Kurulun 4 üyesi cumhurbaşkanınca, 7 üyesi ise TBMM tarafından seçilecek. Kurula Adalet Bakanı başkanlık edecek ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı da kurulun tabii üyesi olarak görev yapacak.

Kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları

yıllık bütçelerle yapılacak. Bütçe kanununa, bütçeyle ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamayacak. Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından en az 75 gün önce TBMM'ye sunacak. Bütçe teklifi, Bütçe Komisyonunda görüşülecek. Komisyonun 55 gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülecek ve mali yılbaşına kadar karara bağlanacak. Bütçe kanunu, süresinde yürürlüğe konulamazsa, geçici bütçe kanunu çıkarılacak. Geçici bütçe kanunu da çıkarılamazsa, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanacak.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önermeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunacak ve oylanacak. Merkezi yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterecek. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamayacak. Cari yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri

ile cari ve izleyen yılların bütçelerine mali yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek mali kaynak gösterilmesi zorunlu olacak.

Merkezi yönetim kesin hesap kanunu teklifi, ilgili olduğu mali yılın sonundan başlayarak en geç 6 ay sonra cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye sunulacak. Sayıştay, genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç 75 gün içinde Meclise sunacak. Kesin hesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin TBMM'ye verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştay tarafından sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemeyecek ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmeyecek. Kesin hesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülecek ve karara bağlanacak.

Teklifle, önerilen hükümet sistemine uyum için Anayasa'nın farklı maddelerinde bulunan bazı ibareler değiştiriliyor, kimi maddelere yeni ibareler ekleniyor, bazı ibareler ise metinden çıkarılıyor.

Önerilen sistemde, "Bakanlar Kurulu" olmayacak. Yürütme yetkisi ve görevi, cumhurbaşkanı tarafından Anayasa'ya ve kanunlara uygun olarak kullanılacak ve yerine getirilecek.

"Sıkıyönetim", "Askeri Yargıtay", "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi", "tasarı", "kanun hükmünde kararname" ibareleri Anayasa'dan çıkarılıyor.

Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askeri Şura (YAŞ) kararlarının yargı denetimi dışında olacağı hüküm de yürürlükten kalkıyor.

Jandarma Genel Komutanının görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanmasına dair düzenleme kaldırılıyor.

Anayasa'nın, "TBMM seçimlerinin geriye bırakılması ve ara seçimler" başlığı, "Seçimlerin geriye bırakılması ve ara

seçimler" şeklinde değiştiriliyor.

Kamu tüzel kişiliğinin, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanarak kurulacağına dair hüküm, kamu tüzel kişiliğinin ancak kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulması şeklinde değiştirilecek.

Anayasa Mahkemesinin üye sayısı 17'den 15'e düşecek. Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, en az 12 yerine 10 üyeye toplanabilecek.

Meclis, bir yasama yılında en çok 3 ay tatil yapabilecek, ara verme veya tatil sırasında cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılacak. Bu maddedeki "doğrudan doğruya veya Bakanlar Kurulunun istemi üzerine" ibaresi metinden çıkarılıyor.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleri oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapma yetkisi, cumhurbaşkanına tanınıyor.

Millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, TBMM'ye karşı cumhurbaşkanı sorumlu olacak.

Millî Güvenlik Kurulunun (MGK) yapısında da değişiklik yapılıyor. MGK'da Jandarma Genel Komutanı yer almayacak. MGK, cumhurbaşkanının başkanlığında, cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri bakanları; Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanlarından kurulacak.

MGK Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenecek.

Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilecek.

Mahallî idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacıyla kendi aralarında cumhurbaşkanının izniyle birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezî idareyle karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenecek.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), üniversiteler tarafından seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulacak.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Başbakanlık yerine, cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı olacak.

Kamu hizmetlerinde çalışan kişi, üstünden aldığı emri; yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse yerine getirmeyecek ve bu aykırılığı o emri verene bildirecek.

Anayasa Mahkemesi; kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve TBMM İçtüzüğü'nün Anayasa'ya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetleyecek, bireysel başvuruları karara bağlayacak.

Anayasa Mahkemesi; cumhurbaşkanını, TBMM Başkanını, cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi başkan ve üyelerini, başsavcılarını, cumhuriyet başsavcivekilini, Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılayabilecek.

Değişiklikle, Genelkurmay Başkanının cumhurbaşkanınca atanacağı ibaresi ekleniyor. Genelkurmay Başkanının, Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine cumhurbaşkanınca atanacağı, bu görev ve yetkilerinden dolayı başbakana karşı sorumlu olacağı; Millî Savunma Bakanlığının, Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıkları ile

görev ilişkileri ve yetki alanının kanunla düzenleneceğine dair düzenlemeler uygulamadan kalkıyor.

TBMM'nin bir sonraki seçimi ve cumhurbaşkanı seçimi, 3 Kasım 2019'da yapılacak.

Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, TBMM İçtüzüğü'nün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Anayasa

Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açabilme hakkının, cumhurbaşkanına, TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve üye tam sayısının en az beşte birine karşılık gelen üyelere ait olması öngörülüyor.

Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanunun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya İçtüzüğü'nün Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak 60 gün sonra düşecek.

Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakacak.

Anayasa Mahkemesi, bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemeyecek.

Uyuşmazlık Mahkemesi, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili olacak.

Ekonomik ve Sosyal Konsey, ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında cumhurbaşkanına istişari nitelikte görüş bildirecek.

Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya kanunla cumhurbaşkanına yetki verilebilecek.

TBMM, cumhurbaşkanı tarafından geri gönderilen kanunu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ederse, kanun cumhurbaşkanınca yayımlanacak. Devlet Denetleme Kurulu (DDK), inceleme, araştırma ve denetlemenin yanında idari soruşturma da yapabilecek. Silahlı Kuvvetler de DDK'nın görev alanı içine alınacak. DDK'nın başkan ve üyeleri cumhurbaşkanınca atanacak. Kurulun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenecek.

Anayasa'daki, "TBMM üyesinin belli konuda ve 6 ayı aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca verilecek geçici bir görevi kabul etmesi, Meclisin kararına bağlıdır.", "Bakanlar Kurulu üyeleri, TBMM'nin katılmadıkları oturumlarında, kendileri yerine oy kullanmak üzere bir bakana yetki verebilirler. Ancak bir bakan kendi oyu ile birlikte en çok 2 oy kullanabilir.", "Millî Savunma Bakanlığının, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları ile görev ilişkileri ve yetki alanı kanunla düzenlenir.", "Milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken mahalli idareler organlarına veya bu organların üyelerine ilişkin genel veya ara seçimler milletvekili genel veya ara seçimleriyle birlikte yapılır.", "İktidarda birden fazla siyasi partinin bulunması hâlinde, iktidar partilerinin dava açma hakkını en fazla üyeye sahip olan parti kullanır." hükümleri Anayasa metninden çıkarılacak.

Bakanlar Kurulunun yanı sıra gensoru, başbakan ve bakanlar hakkında Meclis Soruşturması açılmasına ilişkin düzenlemeler de Anayasa'dan çıkarılıyor.

Seçimin yapılacağı güne kadar milletvekillerinin ve cumhurbaşkanının görevi devam edecek. Meclisin seçim kararı alması halinde, 27. Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve cumhurbaşkanı seçimiyle beraber yapılacak.

TBMM, Anayasa değişikliği teklifinin kanunlaşp yayımı tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde değişikliklerin gerektirdiği Meclis İttüzüğü'nü ve kanuni düzenlemeleri gerçekleştirecek. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenleneceği belirtilen değişiklikler ise cumhurbaşkanının göreve başlama tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde cumhurbaşkanı tarafından düzenlenecek.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeleri en geç 30 gün içinde seçilecek. Değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 40. günü takip

eden iş günü, görevlerine başlayacaklar. Başvurular, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 gün içinde TBMM Başkanlığına yapılacaktır.

Kaldırılan askerî yargı mercilerinde görülmekte olan dosyalardan; kanun yolu incelemesi aşamasında olanlar ilgisine göre Yargıtay veya Danıştaya, diğer dosyalar ise ilgisine göre görevli ve yetkili adli veya idari yargı mercilerine 4 ay içinde gönderilecek.

Değişiklik yürürlüğe girdiği tarihte bulunan Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK), tüzükler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer düzenleyici işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürecektir.

Kanunlar ve diğer mevzuat ile Başbakanlık ve Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler, ilgili mevzuatta değişiklik yapıncaya kadar cumhurbaşkanı tarafından kullanılacaktır.

Anayasa'nın, seçim kanunlarında yapılan değişikliklerin, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmayacağına dair hükmü, değişiklik yürürlüğe girdiği tarihten sonra birlikte yapılacak ilk milletvekili genel seçimi ile cumhurbaşkanı seçimi için uygulanmayacaktır.

"Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesileceğine" dair hükmün kaldırılması, değişikliğin yayımı tarihinde; mevcut Anayasa'da Bakanlar Kurulu, sıkıyönetim, tasarı, kanun hükmünde kararname, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ibarelerinin kaldırılmasına dair değişiklikler de TBMM ve cumhurbaşkanı seçimleri sonucunda cumhurbaşkanının görevi başladığı tarihte yürürlüğe girecek.

Milletvekili sayısının 600'e çıkarılması, TBMM seçimleri ve cumhurbaşkanı seçimlerinin 5 yılda bir aynı gün yapılması, cumhurbaşkanı adaylığı ve seçimine ilişkin değişiklikler, birlikte yapılacak ilk TBMM ve cumhurbaşkanı seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarihte yürürlüğe girecek.

GENEL KURULDA TARİHİ SÜREÇ

TBMM Genel Kurulunun 9 Ocak 2017 tarihli 53' üncü Birleşiminde başlayan Anayasa Değişiklik Teklifi görüşmeleri, yoğun bir çalışma sürecinin ardından 21 Ocak 2017 tarihinde tamamlandı.

Genel Kurul, Anayasa Değişiklik Teklifini görüşmek üzere, TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın başkanlığında 9 Ocak 2017 Pazartesi günü toplandı. Siyasi partilerin grup başkanvekilleri söz alarak, Anayasa Değişiklik Teklifi üzerine görüşlerini dile getirdiler.

AK PARTİ Grup Başkanvekili Naci Bostancı, çok önemli bir Anayasa Değişikliği Teklifinin görüşüleceğini işaret ederek, kamuoyundaki tartışmalar çerçevesinde teklife ilişkin farklı fikir ve yaklaşımlara sahip olan siyasetlerin ve sivil toplum kuruluşlarının olabileceğini belirtti. Herkesin, görüşlerini demokratik mecralarda, kurallara uygun bir şekilde açıklayabileceğinin altını çizen Bostancı, kimsenin kendisini kuralların üzerinde göremeyeceğini vurguladı. Devletin, kuralların gereğini yapmakla görevli olduğunu dile getiren Bostancı, milletin istediğinin tecelli ettiği yerin Meclis olduğuna dikkat çekti. AK PARTİ Grup Başkanvekili, milletin vermediği yetkiyi, çeşitli yol ve yöntemlerle hiç kimsenin ayrıca alma teşebbüsünde bulunamayacağını ifade ederek her türlü tartışmanın kurallara

uygun yapılması gerektiğini söyledi. Bostancı, Meclisin takdiriyle millete gidilmesi hâlinde milletin karar vereceği; kimsenin korkmasına, çekinmesine gerek bulunmadığı, milletin okur yazar olduğu ve ne olduğunu bildiği değerlendirmesinde bulundu.

CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, 15 Temmuz darbe girişimi püskürtüldüyse, bunu, milletin demokrasi bilincine ve demokrasi aşkına borçlu olduklarını ifadeyle, bu durumu hükümet başta olmak üzere hiçbir milletvekilinin unutmaması gerektiğini vurguladı. Altay, Hükümetin, kendisinden şikâyetçi olan, hoşnut olmayan herkesi ayırım yapmaksızın "terörist" ve "vatan haini" sıfatıyla yaftaladığını, demokrasinin bir tepki ve protesto rejimi olduğunu unutup en temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasına tahammül etmediğini öne sürdü. CHP Grup Başkanvekili, "Hükümeti demokrasiye daha saygılı olmaya, hak arayan, hoşnutsuzluğunu gündeme getirmek isteyen sivil toplum örgütlerine karşı insan haklarına saygılı tutuma davet ediyorum." dedi.

HDP Grup Başkanvekili Filiz Kerestecioğlu, "Türkiye'de kuvvetler ayrılığını ortadan kaldıran, rejimi değiştiren, dünyada benzeri görülmeyen, tek adam teklifinin görüşüleceğini" iddia ederek, insanın en büyük hatalarından birinin ikbalini her şeyin önüne koyması olduğunu belirtti. Kerestecioğlu, tüm AK PARTİ ve MHP'li milletvekillerini, geleceğe isimlerini nasıl yazdıracaklarını düşünerek teklifi bir kez daha okumaya, ret oyu vermeye çağırdığını kaydetti.

MHP Grup Başkanvekili Erkan Akçay, ülkenin zor bir dönemden geçtiğini, bu zor dönemde olayları uzaktan seyretemeyeceklerini ve etrafta ateş çemberi varken inisiyatif almamalarının düşünülemeyeceğini vurguladı. Akçay, "Geleceği planlamayan milletler başkalarının oyuncağı olur." şiarının asla akıllardan çıkarılmaması gereğinin altını çizdi.

Anayasa Değişiklik Teklifinin tümü üzerindeki görüşmelerde CHP Grubu adına Antalya Milletvekili Deniz Baykal söz aldı.

Meclisin, Anayasa Değişiklik Teklifinin konuşulduğu tarihî bir toplantı yaptığı için altını çizen Baykal, kürsüye kimseyi suçlamak, karalamak ya da günlük siyaset yapmak için gelmediğini vurguladı.

Baykal, "Türkiye'ye sahip çıkmak için geldim. 'Buna ihtiyaç mı var?' dersiniz, evet, buna ihtiyaç var. 'Bu sana mı düşer?' dersiniz, hepimize düşer; evet, bana da düşer. Buraya seçilerek gelmiş siz milletvekilleri gibi ben de bütün siyasi ömrümü bu kutsal çatı altında geçirmiş bir kişi olarak millete karşı bu noktada konuşmak zorunda olduğumu düşünüyorum. Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisinin İstiklal Madalyası'yla onurlandırılmış bir istiklal gazisinin oğlu olarak, babamın helalliğini kazanabilmek için burada konuşmak zorunda olduğumu düşünüyorum. Belki bir daha böyle bir şans hiçbirimiz için olmayacaktır." diye konuştu.

Türkiye'nin tarihle ve gelecekle hesaplaşmasında milletvekillerinin oyuyla, duruşuyla rol oynayacağı bir görev anının, bir sorumluluk ortamının içinde olduğuna işaret eden Baykal, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ne yazık ki böyle bir tarihî karar anına bizi taşıyan, müellifi bilinmeyen ama daha içeriği belli değilken boş kâğıt imzalatılarak önümüze getirilen bir projedir. Bu projenin

müellifi belli değildir ama arkasındaki siyasi irade bellidir. Bu proje alelacele, telaşla hazırlanmış, hukuki ve siyasal olgunlaşmaktan uzak bir sipariş projesidir. Milletin egemenliği ve Meclisin üstünlüğü anlayışını temel alan bir asırlık siyasi geleneğimizi tahrip edecek, millî siyasi kültürümüzü çökertecek, millet egemenliğinin yerine şahıs hegemonyasını ikame edecek bu teklif bugün önümüzde duruyor."

Anayasa'nın, devletin en temel dayanaklarıyla oynayan teklifin, milletin haberi olmadan, alelacele komisyonlarda, Genel Kurulda görüşülmek istendiğini savunan Baykal, vatandaşların konu hakkında bilgilendirilmediğini, teklifin toplum kesimleriyle tartışılmadan hazırlandığını söyledi.

Teklifin olağanüstü hâl (OHAL) ortamında gündeme getirilmesini de eleştiren Baykal, söz konusu teklifle görüşülenin "Meclis üstünlüğüne dayalı bir cumhuriyet rejiminin kaderi" olduğunu, ülkenin gerilime değil, uzlaşmaya ihtiyaç duyduğu bir süreçten geçtiğine işaret etti.

Türkiye'de Anayasa'nın temelinde millî egemenlik anlayışı ve Meclisin üstünlüğünün bulunduğunu, teklifin ise bu anlayışı tahrip edeceğini, milletin ve Meclisin üstünlüğünü, millî egemenliği ortadan kaldıracağını ileri süren Baykal, şöyle devam etti:

"Bu Meclisin arkasında millet var, millî irade var. Tümüyle Türkiye milleti TBMM'nin arkasında yüzde 100'üyle... Her siyasi görüşten parti varız, her kimlikten, her etnisiteden, her inançtan, her mezhepten insanlarız, çünkü Türkiye böyle, o Türkiye de buraya yansıyor. Onun için burası egemen, onun için bütün organların üzerinde olmak durumunda. Ama şimdi ilk kez bir seçim yapacağız; yüzde 51'le bir cumhurbaşkanı seçeceğiz; seçeceğimiz cumhurbaşkanı bu milletin yüzde 100'ünü temsil eden organın temel yetkilerini alacak, yasamanın bir kısmı dahil, denetlemeyi tümüyle

ortadan kaldıracak, yargıyı alacak ve yeni bir anlayışla bir devlet mekanizması ortaya çıkacak. Herhangi bir demokratik ülkede bunun bir benzeri var mı Allah aşkına? Böyle bir ortamda bu kadar köklü bir Anayasa değişikliğini zorlayarak geçirmeye çalışmak yapılabilecek en büyük yanıltır, en büyük hatadır. "

Baykal, teklifin öngördüğü cumhurbaşkanlığı modelini de eleştirerek, teklifle dünyanın hiçbir ülkesinde benzeri görülmemiş bir şekilde, cumhurbaşkanının aynı zamanda partisinin genel başkanı olmasına imkân verildiğini belirtti ve böyle bir durumda tarafsızlıktan bahsedilemeyeceğini söyledi. Cumhurbaşkanının, Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinden 12'sini cumhurbaşkanı sıfatıyla atayacağını, 3'ünü de iktidar partisinin genel başkanı olarak Meclisteki oylamalarla belirleyeceğini dile getiren Baykal, ihtiyaç duyulması hâlinde o mahkemenin cumhurbaşkanını yargılayacağını kaydetti. Baykal, "O mahkemenin hükmüne derler mi adalet? Anayasa Mahkemesini ne hâle getiriyoruz?" dedi.

Baykal, cumhurbaşkanına OHAL ilan etme, OHAL kararnamesi çıkarma yetkisi verilmesinin de demokrasiyle bağdaşmayacağını savundu. Deniz Baykal, düzenlemenin çok sayıda yetkiyle donattığı cumhurbaşkanını denetlemeye yönelik mekanizmaları içermediğini, olanları da ortadan kaldırdığını öne sürdü.

Teklifin yasalaşması hâlinde ülkenin büyük zorluklarla karşı karşıya kalacağını öne süren Baykal, "Bu teklif geçerse Türkiye çok büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalacak. Biz TBMM'nin özünü, temelini, onun arkasındaki milletin haklarını maalesef bir tek kişiye emanet etme konumundayız. Böyle bir tablo içinde bizim dikkat etmemiz gereken konu, sorumluluğumuzun ne kadar yüksek olduğudur. Ben inanıyorum ki bu büyük yanlış önleyebilecek organ, TBMM'dir. Şimdi hepimiz büyük bir sorumlulukla karşı karşıyayız." değerlendirmesinde bulundu. TBMM'nin yanlış bir düzenlemeye "Hayır"

diyebilmesi gerektiğini belirten Baykal, bunun herkes için yararlı olduğunu ifade etti.

Genel Kurulda, Anayasa Değişiklik Teklifinin tümü üzerindeki görüşmelerde HDP Grubu adına Adana Milletvekili Anayasa Komisyonu Üyesi Meral Danış Beştaş söz aldı.

Beştaş, Anayasa değişikliği diyemeyecekleri bir teklifin önlerinde olduğunu ve halkın gündemi ile iktidarın gündeminin başka olduğunu ileri sürdü. Anayasa'nın iktidarlar için yapılmayacağını belirten Beştaş, "Anayasalar, dünyanın her tarafında toplum, halk, kamu için yapılır. Çünkü adı üstünde; Anayasa bir toplumsal sözleşmedir. Sözleşmenin tarafları yoksa o sözleşme yapma özelliği baştan beri sakatlanmıştır." ifadesini kullandı.

OHAL döneminde yaşananları anlatan Beştaş, partilerine yönelik operasyonların devam ettiğini, 22 Temmuz 2015'ten bu yana partilerine mensup 8 bin 841 kişinin gözaltına alındığını, 2 bin 793 kişinin ise tutuklandığını söyledi. Beştaş, konuşmasını şöyle sürdürdü: "15 Temmuz darbe girişiminden sonra darbecilerin kimliği değişmiştir. Sadece direksiyona iktidar partisi geçmiştir. Şu anda zaten bir darbe yaşıyoruz. Darbe olsaydı yine bunlar olacaktı. Bu darbe devam ettirilmektedir. Şimdi Meclise darbe yapılıyor. Anayasalar yapıldıkları dönemin koşullarını olduğu gibi yansıtır. Bu sadece Türkiye'ye özgü bir durum değildir. Nitelik bakımından çoğunluğun azınlığa

tahakkümünü artıracak yöntem ve içerikte hazırlanacak metinler, toplumsal bağları koparma noktasına getirmek gibi çok önemli bir riski de beraberinde getirmektedir.

Beştaş; daha onurlu bir yaşam, toplumsal barış, kadın özgürlüğü, daha fazla canı toprağa düşürmemek, Kürt meselesinde demokratik çözüm için HDP olarak teklife, "Hayır" diyeceklerini söyledi.

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, teklifin tümü üzerinde hükümet adına konuşarak Cumhuriyet döneminin en önemli ve en esaslı Anayasa değişikliklerinin görüşmelerine başladığını vurguladı.

"Bu Anayasa değişikliğiyle siyasi istikrar, güçlü iktidar, güçlü yasama, etkin denetim, hızlı karar alma ve uygulamanın, ülkemizin ve milletimizin güçlü geleceğinin temelleri atılmaktadır." değerlendirmesinde bulunan Bozdağ, "Cumhurbaşkanlığı sistemi, milletimizin ve ülkemizin doğrudan bekasıyla da ilgilidir. Güçlü millet ve güçlü devlet ancak güçlü yasama, güçlü yürütme ve bağımsız ve tarafsız yargıyla kurulabilir, oluşturulabilir." ifadesini kullandı.

Görüşmelerin milletin gözü önünde yapıldığını, millettten saklanan herhangi bir şey olmadığını dile getiren Bozdağ, "Bizim dediğimiz, Anayasa değişikliklerini millettten kaçırmak değil, milletin önüne götürmektir, milletin hakemliğine götürmektir. Millet kararını versin ve onun kararına hep birlikte saygı duyalım." diye konuştu.

Cumhurbaşkanlığı sisteminin on yıllardır tartışıldığını anımsatan Adalet Bakanı, "Bu tartışmalara noktayı koyacak şey, bunu Türkiye'nin ve Türk halkının gündemine taşıyıp onların hakemliğine müracaat etmektir." dedi. Bekir Bozdağ, şu hususları kaydetti:

"Bu Anayasa Değişiklik Teklifi bir şahıs meselesi değildir, bir şahsın Türkiye'de yürütmenin başına gelmesi hiç değildir. Bu, esasında bir memleket meselesidir, bir Türkiye meselesidir, aziz milletimizin geleceğiyle, devletimizin geleceğiyle yakından alakalıdır. 'OHAL döneminde Anayasa değişikliği görüşülemez' yaklaşımı doğru değildir, mantığını da kabul etmek mümkün değildir. Gazi Meclis, Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda 1921 Anayasası'nı yapmış ve yürürlüğe koymuştur. Bu Gazi Meclis, Kurtuluş Savaşı'nın bittiği, Cumhuriyetin ilan edildiği yıllarda, savaşın arkasından pek çok olumsuzlukların olduğu bir dönemde 1924 Anayasası'nı yapmış ve yürürlüğe koymuştur. O gün hiç kimse çıkıp da 'Kurtuluş Savaşı var, şimdi Anayasa yapma vakti değildir; Anayasa'yı hele bir kenara koyalım, önce şu savaşı halledelim, sonra ona bakarız.' dememiştir. Türkiye'de bugün de devletin terörle mücadelesi ve başka sorunlarımızı çözme konusunda yürüteceği çalışmaları yapacak ayrı birimleri vardır ve bunlar bunu başarıyla yerine getirmektedir. Eğer biz meseleleri çözmeyi sıraya koyarsak, 'Birini çözmeden öbürüne geçemeyiz.' dersek, o zaman devleti işletemeyiz. Eğer biz bugün 'Anayasa'yı burada görüşemeyiz.' dersek parlamentoda hiçbir şeyi görüşemeyiz çünkü 'Ülkenin gündemi bu kadar yoğunken parlamentonun gündeminde olan konuların hiçbirisini ele almayalım.' demek bu parlamentoya yapılacak en büyük saygısızlıktır. Zira parlamento, milletin bütün sorunlarının müzakere edildiği ve çözüme kavuşturulduğu yerdir. Bu nedenle bu parlamento terör devam ederken, OHAL döneminde de Anayasa yapmaya, Anayasa'da değişiklik yapmaya ve bütün yasal düzenlemeleri

yapmaya etkilidir, yetkilidir ve bu konuda ehliyeti tartışmasıdır."

Bazılarının, Türkiye'de her büyük değişim olduğu zaman buna karşı duran bir yaklaşım ortaya koyduğunu belirten Bozdağ, "Büyük değişimlere 'hayır' diyerek bu değişimleri bugüne kadar önleme imkânınız olmadı. Bundan sonra da olmayacak." dedi.

Hükümet sisteminin, devletin yasama, yürütme ve yargı organlarının oluşumu, kullanımı ve birbirleriyle ilişkilerini ifade eden teknik bir terim olduğunu ifade eden Bozdağ, "Türkiye'de 1923'te Cumhuriyet, devlet şekli olarak kabul ve ilan edilmiştir. Bugüne kadar da Cumhuriyetin, devlet şekli olarak üzerinde herhangi bir tartışma yoktur. Cumhuriyetimiz, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olarak nitelendirilmiştir. Eğer bir rejim değişikliğinden söz edecek olursak, o zaman Cumhuriyetin bu niteliklerini değiştiren bir düzenlemenin burada olması lazım. Bu teklifin içinde böyle bir düzenleme kesinlikle söz konusu değildir." diye konuştu.

"Bu bir rejim değişikliği değil, hükümet sistemi değişikliğidir." diyen Bozdağ, Anayasa'nın ilk 4 maddesinde, bu teklifin içerisinde ima yollu dahi olsa bir değişiklik olmadığını; doğrudan, dolaylı bir değişiklik bulunmadığını belirtti. Bozdağ, "O zaman bunu rejim değişikliği olarak nitelendiremezsiniz. Bu farklı bir takdim olur. Kavramların bir de evrensel, bilimsel anlamları vardır. Eğer bu anlamları uluslararası ve bilimsel literatüre uygun olarak kullanmazsak, o zaman ayrı bir hatayı yapmış oluruz." değerlendirmesinde bulundu.

Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemlerin tamamının yargı denetimine kapalı olduğunu, şimdi yargı yolunun açıldığını belirten Bozdağ, bunun da hukuk devletini güçlendireceğini söyledi. Bozdağ, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Cumhurbaşkanının resen imzaladığı emir ve kararlara karşı yargı yolu açılmaktadır. Bu hukuk devletini güçlendirir mi zayıflatır mı?

Cumhurbaşkanının bugün siyasi sorumluluğu yoktur. Sadece vatana ihanetten dolayı belli çoğunlukla suçlanma imkânı vardır. Sorumsuz bir Cumhurbaşkanlığı makamı söz konusudur. Şimdi cumhurbaşkanı için siyasi sorumluluk getiriliyor. Siyasi sorumluluk getirmek, hukuk devletini güçlendirir. Bu düzenlemeyle işlediği iddia edilen bütün suçlarla ilgili cumhurbaşkanına cezai sorumluluk getiriliyor. Bu, hukuk devletini güçlendirir, zayıflatmaz. Cumhurbaşkanının eylem ve işlemleri de yargı denetimine açılmaktadır. Bu da hukuk devletini güçlendiren önemli bir değişikliktir. Yeni düzenlemede kararnamenin belli şartlar altında çıkarılacağı ifade ediliyor. Meclisin denetimi zorunlu kınıyor. Belli süre içinde Mecliste görüşülmeyen cumhurbaşkanı kararnameleri, OHAL dönemi için kendiliğinden yürürlükten kalkıyor. Bu hukuk devletini güçlendirdiği gibi Meclisi de güçlendiren bir düzenlemedir.

Bugün Türkiye'de yargıda çift başlılık var. Bir yandan sivilin yargılandığı mahkemeler öte yandan askerlerin yargılandığı mahkemeler var. Bu teklifle yargı birliğini tesis ediyoruz. Hukuk devletinin gereğini yapıyoruz. Bu, hukuk devletini güçlendirir."

Bozdağ, Anayasa Değişiklik Teklifine ilişkin eleştirileri de yanıtladı. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Başsavcı Vekilini bugün cumhurbaşkanının seçtiğini anımsatan Bekir Bozdağ, teklifte bununla ilgili değişiklik bulunmadığını belirtti.

Bozdağ, "Mevcut Anayasa'ya göre bu, hukuk devletini zayıflatmıyor, aykırı olmuyor da yeni dönemde muhafazası mı zayıflatıyor?" diye sordu. Adalet Bakanı Bozdağ, Anayasa'ya göre, Danıştay üyelerinin dörtte birini de cumhurbaşkanının seçtiğine işaret ederek, bu hususta da bir değişiklik yapılmadığını kaydetti.

Bozdağ, "Cumhurbaşkanlığı sisteminde olursa hukuk devletine aykırı olur, parlamenter sistemde olursa uygun olur deme mantıksızlığı olabilir mi? Anayasa

Mahkemesi üyelerinin seçimine dair teklifte yeni bir düzenleme getirilmiyor, cumhurbaşkanına artı yetki verilmiyor. Mevcut durum korunuyor. Hatta Askeri Yargıtay ile Yüksek İdare Mahkemesi kaldırıldığı için de orada bir azalma söz konusu." diye konuştu.

Cumhurbaşkanının, mevcut Anayasa'daki gibi ismi "Hâkimler ve Savcılar Kurulu" olarak değiştirilen kurula 4 üye seçtiğini anımsatan Bekir Bozdağ, yeni olarak parlamentonun üye seçiminin getirildiğini belirterek, "Parlamentonun, Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçmesi hukuk devletine niye aykırı olsun, niye hukuk devletini zedelesin? Parlamento buna ehil değil mi? Bürokratlar seçerse ehil, parlamento seçerse ehil değil, bürokratlar seçerse hukuk devletine uygun, parlamento seçerse uygun değil. Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Bu, hukuk devletini doğrudan güçlendiren bir tekliftir. Doğrudan veya dolaylı zayıflatması söz konusu değildir." değerlendirmesinde bulundu.

Bozdağ, "Yasama yokmuş, Meclis kapanıyormuş" gibi bir hava verildiğine işaret ederek, yasamanın yeni sistemde bugünküne göre daha da güçlendirildiğini vurguladı. Teklifte parlamentonun kaldırılmadığını, milletvekili sayısının 550'den 600'e çıkarıldığını; grupların ortadan

kaldırılmadığını, bağımsız milletvekilinin olduğunu, seçim usulünün değişmediğini anlatan Bozdağ, parlamento bugün yüzde 100'ü nasıl temsil ediyorsa, yeni sistemde de aynı şekilde temsil edeceğini ve daha güçlü olacağını söyledi. Yasalaşan kanunların neredeyse tamamının kanun tasarısı

olduğuna dikkati çeken Adalet Bakanı Bozdağ, bugün Mecliste hükümete rağmen bir kanun görüşülmesi, değiştirilmesi, yasalaşmasının mümkün olmadığını kaydetti. Yeni sistemde ise hükümetin kanun tasarısı verme yetkisinin kaldırıldığını,

kanun teklifi verme yetkisinin tamamen yasamaya, yasama üyelerine verildiğini ve bu yolla yasamanın güçlendirildiğine dikkati çekti.

Teklifle, cumhurbaşkanının Meclisi feshedeceğine yönelik eleştirileri de yanıtlayan Bekir Bozdağ, cumhurbaşkanının mevcut Anayasa'ya göre de, belli şartların oluşması halinde Meclisi feshedebildiğini belirtti. Bozdağ, parlamentoya belli şartlar altında seçimi yenileme ve cumhurbaşkanını seçime götürme yetkisi verildiğini, cumhurbaşkanına karşı korunaksız olan parlamentoyu daha korunaklı hale getiren bir düzenleme olduğunu anlattı.

Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine ilişkin eleştiriler üzerine Bekir Bozdağ, kararnamelerin tamamının Anayasa Mahkemesinin ve Meclisin denetimine açık olduğunu, "Kararnameyle yasama yetkisi Meclisten alınıp, öbür tarafa veriliyor." şeklinde bir algı oluşturmamanın büyük bir abartma olacağını vurguladı.

Adalet Bakanı Bozdağ, bugün parlamentonun yasama ve denetimi etkin şekilde yaptığının söylenemeyeceğini dile getirerek Meclis araştırması, genel görüşme veya diğer denetim yollarının işletilmesi için çoğunluğun kararına ihtiyaç bulunduğunu vurguladı ve hâlihazırda yürütmeye rağmen denetim mekanizmasını harekete geçirip, sonuç alma imkanının bulunmadığını söyledi.

1961 Anayasası'nın yürürlüğe girdiği günden bu yana 261 gensoru verildiğini, bunlardan sadece 2'sinin kabul edildiğini, bugünkü sistemin, hükümetin izin verdiği kadar yasama denetimine izin verdiğini aktaran Bozdağ, şimdi yasama ve yürütme birbirinden çok net şekilde ayrıldığı için yasama denetiminin daha etkin, daha güçlü şekilde yapılabileceğinin altını çizdi. Adalet Bakanı, parlamentonun hem yasama hem de denetim faaliyetleri bakımından daha güçlendirildiğini, millî egemenliğin daha da tahkim edildiğini belirterek, şöyle devam etti:

"Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi millî egemenliği tahkim etmek değil mi? Partili cumhurbaşkanı olur mu? Olması, Türkiye'nin yeni tanıştığı bir şey değil. Cumhuriyetin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk partili, milletvekili, genel başkan, cumhurbaşkanı... İsmet İnönü partili, milletvekili, genel başkan, cumhurbaşkanı... Ne oldu, tarafsızlığına hâle mi geldi? Bakanlar partili, milletin tamamının bakanı. Başbakan partili, genel başkan milletvekili, milletin tamamının başbakanı olarak bugün çalışabiliyor mu çalışabiliyor. Meclis Başkanı da partili, çalışabiliyor. Belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri, belediye başkanları partili, onlar herkesin başkanı, herkesin meclis üyesi olarak çalışabilecekler ama Türkiye'nin cumhurbaşkanı partili olunca kıyamet kopacak. Böyle çelişki olabilir mi? İl genel meclisi üyesine, belediye başkanına, milletvekiline, bakana, başbakana, meclis başkanına hak gördüğünüzü

cumhurbaşkanına hak görmemek, çifte standarttır. Bunun ana nedeni 1961 Anayasası'na girdi. Milletin iradesiyle iktidara gelemeyeceğini, iktidar ümidinin azaldığını görenler, cumhurbaşkanının parti ile ilişkisini keserek cumhurbaşkanlığı yoluyla milletin iradesini kontrol etmek için bunu getirdiler. Bizim yaptığımız Atatürk anayasalarına dönmektir; 1921, 1924 anayasalarına, partili cumhurbaşkanına dönmektir. Siz, Atatürk'ün anayasasına karşı çıkıyorsunuz."

Bugün cumhurbaşkanının siyasi sorumluluğu olmadığına işaret eden Bekir Bozdağ, cumhurbaşkanına siyasi sorumluluk getirdiklerini, sorumsuzluktan çıkartıp, sorumlu hâle getirdiklerini ve cumhurbaşkanının Yüce Divana sevkini yolunu açtıklarını vurguladı.

Anayasa Değişiklik Teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde, Anayasa Komisyonu Başkanı Mustafa Şentop, komisyon adına söz aldı.

Komisyonun üye sayısının 26 olduğunu, ancak Anayasa Değişikliği Teklifi görüşmelerine çok sayıda milletvekilinin katıldığını belirten Şentop, toplamda 92 saat 10 dakika konuşma yapıldığını kaydetti. Anayasa değişikliğinin birdenbire Türkiye'nin gündemine gelmediğini, bu teklifin tarihi bir arka planının olduğunu ifade eden Şentop, şu hususları belirtti:

"Bizim getirdiğimiz teklif bir hükümet değişikliği teklifidir. Bu teklif, ilk defa

Cumhurbaşkanımız tarafından, 20 Nisan 2003 tarihinde gündeme getirilmiştir. O tarihte henüz 5 aylık bir AK PARTİ hükümeti vardı. Daha geriye gidecek olursak hem başbakanlık hem cumhurbaşkanlığı yapmış rahmetli Demirel, rahmetli Özal hükümet sistemi tartışmalarını dile getiriyordu. Bu sistem tartışması Türkiye'de bir 50 yıllık tartışmadır. Türkiye 50 yıldır hükümet sistemini tartışıyor."

Şentop, 140 yıllık parlamenter sistemden bahsedildiğini, 140 yıl içerisinde bir 40 yıl bile parlamenter sistemin düzenli uygulandığı dönemin bulunmadığını altını çizerek "140 yıllık tarih, Türkiye'de bir hükümet sistemi tartışmasının da bir temel sebebidir." dedi. Şentop, 1982 Anayasası'ndaki hükümet sistemi karmaşasının acil bir düzenleme yapmayı gerektirdiğini, dört partinin bu konuda mutabık kaldığını ancak bu değişikliğin nasıl ve ne şekilde yapılacağı konusunda itilafın söz konusu olduğunu aktardı.

Anayasa Değişiklik Teklifi çalışmasının kısa zaman içinde, gizli kapılar arkasında hazırlanmış bir çalışma olmadığını belirten Şentop, "Bu çalışma 'milletten kaçırılmış, kapalı kapılar arkasında hazırlanmış' gibi değerlendirmeleri hak edecek bir çalışma değil." ifadelerini kullandı. Getirilmek istenen sistemin bir hükümet sistemi değişikliğini içerdiğini, hükümeti doğrudan halkın seçeceğini, dolayısıyla "niye güvenoyu yok, niye gensoru yok" gibi soruların da anlamsız olduğunu vurgulayan Şentop, şöyle devam etti:

"Güvenoyu, gensoru dediğiniz şey parlamenter sistemde, parlamentonun içerisinde çıkan bir hükümet için söz konusudur. Bu durumu eğer fark etmemişseniz, bu gözle bakamıyorsanız sizinle bu konuyu tartışmamız mümkün değil. Okumuyorsanız tartışmayalım. Bugün yürütme, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulundan oluşurken; önerdiğimiz model de Cumhurbaşkanından oluşuyor. Bu da sistemin tabiatı gereği. Bunu biz

icat etmedik, Mars'tan gelmedi. Dünyada uygulanan bir sistem. Bugün bölgemiz yeniden inşa edilirken, dünya yeniden inşa edilirken, Avrupa yeniden inşa edilirken Türkiye'nin bu inşa faaliyetine katılabilmesi için kendisini de yeniden inşa etmesi gerekiyor."

MHP Afyonkarahisar Milletvekili ve Anayasa Komisyonu Üyesi Mehmet Parsak, Anayasa Değişiklik Teklifinin tümü üzerindeki görüşmelerde grubu adına söz alarak 1982 Anayasası'nın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana 18 kez 100'ün üzerinde maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle değişikliklere uğradığını hatırlatarak, hâlihazırda 19. kez anayasa değişikliği teklifi çalışmalarının yapıldığını aktardı.

Yürütme yapısının, kendi içinde iki başlılık arz ettiğini belirten Parsak, bir tarafta hiçbir sorumluluğu bulunmayan bir cumhurbaşkanı ile öbür tarafta halkın oylarıyla seçilmiş Meclisin içinden çıkan, başında bir başbakanın olduğu ve tüm sorumluluğu da üzerinde taşıyan bir makamın söz konusu olduğunu dile getirdi. Bu iki başlılığın çok ciddi tartışmaları da beraberinde getirdiğini kaydeden Parsak, 2014'te cumhurbaşkanının doğrudan doğruya halk tarafından seçilmesiyle birlikte pek çok Anayasa'ya aykırılık tartışmasının yaşandığını hatırlattı. Parsak, "Geldiğimiz noktada, cumhurbaşkanları ile hükümetler arasındaki yetki-sorumluluk ilişkileri çerçevesinde

önemli sorunlar, önemli sıkıntılar karşımızda durmaktadır." değerlendirmesinde bulundu.

MHP'nin, kuruluş tarihinden bu yana önemli krizleri ve tikanıklıkları çözdüğünü dile getiren Parsak, "MHP'nin, tarihinin her döneminde Türk milletinin, devletimizin, memleketimizin ihtiyaçları doğrultusunda, krizleri, sıkıntıları, tikanıklıkları gideren, çözen bir tutumu vardır, bu yeni de değildir." dedi. Türkiye'nin 15 Temmuz 2016'da, tarihinin en büyük ihanetlerinden biriyle karşılaştığını belirten Parsak, şu hususları kaydetti:

"Gerçekten, 15 Temmuz'da bu Gazi Meclis bombalanmaya varıncaya kadar, ihanetin en büyükleri ne yazık ki yaşanmıştır ve 15 Temmuz'da meydana gelen bu gelişme çok önemli bir paradigma değişikliğini de beraberinde getirmiştir. Hem Sayın Genel Başkanımızın hem benim önceki birtakım beyanlarımızı da ifade etmek suretiyle, 'Ne değişti de bugün farklı şeyler söyleniyor?' çerçevesinde birtakım ithamlarda bulunanlar, bunları ileri sürenler, 15 Temmuz'da yaşananları ve 15 Temmuz'dan sonra yaşanabilecek muhtemel gelişmeleri anlamayan ya da anlamak istemeyenlerdir."

Anayasa Değişikliği Teklifinde, Anayasa'nın bütünü üzerinde bir değişikliğin öngörülmediğini aktaran Parsak, "Bu Anayasa Değişikliği Teklifiyle bir rejim değişikliği değil, sadece ve sadece bir hükümet sistemi değişikliği, aslında daha da doğrusu, bir hükümet sistemi netleştirmesi söz konusudur." ifadesini kullandı. Anayasa'nın ilk 4 maddesinde de herhangi bir değişikliğin söz konusu olmadığını vurgulayan Parsak, teklife göre muhalefet milletvekillerinin denetim mekanizması çerçevesindeki hakkı ve imkânının da genişletildiğine dikkati çekti.

Teklifte yer alan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve veto yetkisi konularına da değinen Parsak, buna ilişkin değişik eleştirilerin olduğunu hatırlattı:

"Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yürütme yetkisine ilişkin olarak söz konusudur. Temel haklar, kişi hakları, siyasi haklarla ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesi düzenlenemez. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamayacaktır. Kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnameleri arasında farklı hükümler varsa kanunlar uygulanacaktır. Aynı konuda bütün bunlara rağmen bir kararname çıkarılmışsa ve TBMM, sonradan aynı konuda bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesine karşılık kanun çıkarırsa söz konusu kararname kendiliğinden yürürlükten kalkacaktır ve bütün bu kısıtlara rağmen herhangi bir hukuka aykırılık olması hâlinde bu durum, Anayasa Mahkemesi tarafından giderilebilecektir. Yargısal denetim yetkisi de o çerçevede söz konusudur."

MHP olduğu müddetçe ne özerkliğin, ne de bölgesel yönetimin asla söz konusu olamayacağını belirten Mehmet Parsak, "Anayasa Değişikliği Teklifi buradan gerekli çoğunluğu alıp da milletimize giderse, milletimiz ne derse MHP'nin başının gözünün üstündedir." ifadelerini kullandı.

AK PARTİ Genel Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım, teklifin tümü üzerindeki görüşmelerde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında, geçirdiği rahatsızlık nedeniyle tedavi gören TBMM Başkanı İsmail Kahraman'a Allah'tan şifa dileyerek, en kısa sürede sağlığına kavuşmasını temenni etti.

Türkiye'nin geleceği ile ilgili çok ama çok önemli bir konu için toplandığının altını çizen Yıldırım, şu hususları kaydetti: "Anayasa değişikliğini görüşüyoruz. Türkiye'nin geleceğini konuşacağız. Bugünden itibaren Anayasa değişikliğini bütün yönleriyle ele alacağız. Meclisimiz bu değişikliği en iyi şekilde müzakere edecek, vatandaşlarımız bu görüşmelerde yapılan bu değişikliğin ne anlama geldiğini daha iyi anlayacak. Hayatlarında neyi değiştireceğine kanaat getirecek. Tabii bu görüşmeler burada bitmiyor. Meclis görüşmelerimizi inşallah bütün partilerimizin katılımıyla tamamladıktan sonra, bunun bir de asıl sahibinin önüne gitmesi var. Asıl işin sahibi, onay verecek makam da millettir. Millet bu değişikliğe, öyle inanıyoruz ki aynen olur verecek ve Türkiye'nin muasır medeniyetler seviyesine giden yolda önünü açacak, yolunu aydınlatacaktır."

Yıldırım, 60 yaşını geride bıraktığını ve son 15 yıldır siyasetin içinde olduğunu hatırlatarak, milletvekili ve bakan olarak Türkiye'ye hizmet etmek için gece gündüz çalıştığını söyledi. Erzincan'da kendi hâlinde bir ailenin 10 evladından biri olarak bu ülkenin yönetim kademesinde önemli bir sorumluluk aldığını dile getiren Yıldırım, bunun cumhuriyetin bahsettiği en büyük imkân, en büyük onur olduğunu kaydetti. Kurtuluş Savaşı için hayatlarını ortaya koyan, bu toprakları vatan yapan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehitlere Allah'tan rahmet, gazilere de hayırlı uzun ömürler dileyen Yıldırım, "Onların bıraktığı bu emaneti hiçbir zarar gelmeden, bir karış toprağına bile halel gelmeden gelecek kuşaklara aynı şekilde tek bayrak, tek devlet, tek vatan, tek millet olarak teslim etmek boynumuzun borcudur." diye konuştu.

Siyasetin tek amacının millete hizmet olduğunu vurgulayan Yıldırım, "Gerisinde millete hizmet olmayan siyaset benim için hiçtir. Yaptığımız yollar, yaptığımız tüneller, köprüler, hastaneler okullar her şey insanımızın hayatını kolaylaştırmak için, her

şey insanımızı mutlu etmek, yaşam kalitesini artırmak içindir." değerlendirmesinde bulundu. Başbakan Yıldırım, hizmet yolunda taş üstüne taş koyan tüm siyasetçilere, yöneticilere teşekkür etti.

Anayasa değişikliğiyle ilgili ciddi konuşmalar yapıldığını ve bu konuşmaları can kulağıyla dinlediğini belirten Yıldırım, şunları söyledi: "Esasen getirilen değişiklikler, ülkemizin içinde bulunduğu şartları ve gelecekte karşılaşılması muhtemel sorunları kökünden çözecek ve yönetim olarak, şu anda karşı karşıya bulunduğumuz bazı sıkıntıları ortadan kaldıracak değişiklikler. 18 değişiklikten bahsedildi. 82 Anayasası darbe ürünü bir Anayasadır. Bunu hepimiz biliyoruz. Bu Anayasa değişikliğini zaman zaman defalarca yaptık, 100 kadar da madde değiştirdik ama her bir değişiklikten sonra yeni Anayasa değişikliği bitmedi, artarak devam etti."

Meclis çatısı altında bulunan tüm siyasi partilerin seçim beyannamelerinde, AK PARTİ'nin hükümet programında bu konunun, vaatlerin en başında yer aldığını hatırlatan Başbakan Yıldırım, "Yazmakla kalmadık, bunun gerçekleştirilmesi için de gerekli adımları attık." dedi.

AK PARTİ 2002 yılında iktidar görevini üstlendiğinde, parlamentoda AK PARTİ ile CHP'nin olduğunu dile getiren Yıldırım, bu iki partinin büyük bir krizden çıkmış Türkiye'yi düzlüğe çıkarmak, sorunları ortadan kaldırmak için birçok kanun çıkardığını kaydetti.

Cumhurbaşkanlığı seçimi konusuna değinen Yıldırım, "Cumhurbaşkanı nasıl seçiliyor? 1961 Anayasası'ndan beri seçiliyor ama kör topal seçiliyor. Doğrudan millî iradenin inisiyatifıyla hiçbir seçim maalesef yapılamıyor." diye konuştu.

6. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ten sonra cumhurbaşkanının seçilemediğini, Türkiye'nin 5 ay cumhurbaşkansız kaldığını aktaran Yıldırım, "Bu da 80 darbesine zemin hazırladı." ifadesini kullandı.

Başbakan Binali Yıldırım, AK PARTİ'nin, 2007 yılında 363 milletvekili olduğunu belirterek, "Önümüzde bir sorun gözükmüyordu. Normal şartlarda çok daha az milletvekili ile geçmiş dönemlerde cumhurbaşkanı seçilmiş." dedi. 2007 yılında hukuki bir icadın ortaya atıldığını, bu icadın adının 367 olduğunu belirten Yıldırım, 367 icadının maalesef cumhurbaşkanlığı seçimini tıkadığını hatırlattı. Binali Yıldırım, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Peki, 'milletin iradesinden başka irade yok' diyoruz. İşte şurada yazıyor, 'egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.' Peki çözüm nerede? Parlamento çözüm üretilmedi. Çözüm için sahibinde, millette... Karar aldık millete gittik. Millet AK PARTİ'ye olan desteğini çok daha yükseğe çıkararak, yüzde 48'lere çıkararak, 'Bu işi ben kabul etmiyorum. Mecliste bu işin yapılmasını asla onaylamıyorum, işte size yetki, bu seçimi yapın.' dedi ve geldik, tekrar Meclise geldik. Burada bir hakkı teslim etmek lazım; 2007 seçimlerinde MHP de Meclise girdi ve MHP Sayın Genel Başkanı, kendinden beklenen, devletin ali menfaatlerine yönelik o tarihî kararını aldı. Meclise girerek cumhurbaşkanının seçilmesini sağladı ve

böylece o kriz aşılmış oldu. 'Ama bu krizin her cumhurbaşkanlığı seçiminde yaşanması, Türk siyasetine yakışan bir şey değil' dedik. Her sorunun çözümünde hakem millettir. O hâlde gelin, biz bu işi kökten halledelim, cumhurbaşkanını da millet kendisi seçsin. Zaten 1982 Anayasası'na bakarsak, bunu da yapmaktan başka çaremiz yok. Neden? Çünkü parlamenter sistemde Meclisin seçtiği cumhurbaşkanı öngörülmüş, darbeciler Anayasa'yı böyle kurgulamış ama cumhurbaşkanının yetkilerine gelince, Aldıkaçtı Hoca'ya, 'dokun bakalım' demişler ve bütün yetkileri yazmışlar."

Başbakan Yıldırım, "Başkanlık sisteminde ne yetkiler varsa, hepsini cumhurbaşkanına yazmışlar. Çünkü onların kafasındaki sadece Anayasa yapmak değil, kendilerini cumhurbaşkanı yapmaktı. Ve nihayet parlamenter sistem ama parlamenter sistemle de hiç mütenasip olmayan çok güçlü yetkilere sahip bir cumhurbaşkanı... Başbakan ve cumhurbaşkanı var. Yürütmede iki tane irade var. Bu iki irade, her zaman uyumlu olmayabilir. Hatırlayın, rahmetli Özal ile rahmetli Demirel'in o günkü çatışmasını aklınızdan geçirin." ifadelerini kullandı.

Yönetimde iradenin tek olması gerektiğini vurgulayan Yıldırım, "İrade olmayan yerde idare olmaz. Çatal kazık toprağa girmez. Bizim güzel bir tabirimiz var. Ben denizciyim, iki kaptan gemiyi batırır. Kaptanın tek olması lazım, icraatta kaptanın tek olması lazım. Tek nasıl olur? Yürütmeye ilgili yetkileri verirsiniz, sistemi ona göre tanımlarsınız, ondan sonra da hesabı sorarsınız. Anlatırlar. Bir yumurtayı 10 asker taşımaya kalkmış, onu da kırmış." değerlendirmesini yaptı.

Başbakan Yıldırım bu nedenle sorumluluğun da yetkinin de mutlaka yürütmeye tek olması gerektiğini söyledi. Aksi hâlde zaman kayıpları olduğunu, devletin verimliliğinin azaldığını, vesayet odaklarının cesaret kazandığını ve sistemin bir yerde tılandığını kaydeden Yıldırım, "Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilsin" dediklerini ve bunu da halkoyuna gönderdiklerini belirtti. Binali Yıldırım, vatandaşın yüzde 69'unun da bu kararı onayladığını ve ondan sonra aslında Anayasa'da, cumhurbaşkanlığına giden yolda önemli bir adımın başlatılmış olduğunu vurguladı.

Yıldırım, bu uygulamayı da ilk kez 2014 seçimlerinde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, halkın yüzde 52 oyuyla seçilmesiyle başlatmış olduklarını belirtti. Başbakan Yıldırım, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu şartlar altında parlamento millet iradesiyle seçilmiş. Cumhurbaşkanı milletin iradesiyle seçilmiş. Vatandaşın verdiği iki irade var: Birisi cumhurbaşkanı, diğeri meclis başkanı. Bir de parlamenter sistem var. Orada da parlamentodan çoğunluk partisi, bir bakanlar kurulu oluşturuyor; başbakanı, bakanları ve böylece sistemi kuruyorsunuz, çalışmaları yapıyorsunuz. Bu ikili yapı, parlamento sistemi içerisinde her iki yapının da halktan doğrudan irade alması, güç alması, dolayısıyla sürdürülebilir bir şey değil. Bunu hukukçular, uzmanlar söylüyor.

Nitekim en son olarak, geçtiğimiz aylarda MHP Genel Başkanı Sayın Bahçeli'nin, 'Bu mevcut durumla Anayasa'nın mutlaka

uyumlu hâle gelmesi lazım, bunun ülkede krize dönmemesi lazım' şeklindeki beyanı üzerine, biz bu konuda bütün partilere çağrı yaptık. Dedik ki '2011'de başlattığımız Anayasa konusunu tekrar ele alalım ve bu şekilde de, hükümet etme sistemi de dâhil, Anayasamızda değişmesi gereken konuları gözden geçirelim.' Bu konuda -hatta üç parti tayin ettiği arkadaşlar ile- bir müddet de çalıştılar, 6-7 maddede anlaştılar. Ancak, ana muhalefet partisiyle, CHP ile temel bir anlaşmazlığımız var eskiden beri. Onlar parlamenter sistemi savunuyor, biz de başkanlık sistemini savunuyoruz. Saygıyla karşılarım, burada farklı düşünmemiz gayet doğaldır. Fakat kararı verecek olan işin sahibidir, millettir. Ben o zaman Sayın Genel Başkana şunu da söyledim: 'Buyurun siz de katılın, görüşmeleri beraber yürütelim, hatta bir adım öteye de gittim, dedim ki 'siz de kendi teklifinizi getirin, beraber oyalayalım. Ondan sonra da millete götürelim'. Millet hangisini kabul ederse başımız gözümüz üstünde yeri var. Çünkü işin sahibi millet."

Başbakan Yıldırım, daha sonra bu konuda MHP ile yollarına devam ettiklerini ifade ederek, "Bu görüşmeler arkadaşlarımız arasında konuşuldu, görüşüldü, birçok konu ele alındı. Mukayeseli hukuk esas alınarak, başka ülke örnekleri de dikkatle incelenerek bizim tarihimize, kültürümüze, yönetim felsefemize uygun bir yapı değişiklik ortaya çıktı." dedi. Yıldırım, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun "Amerikan tipi başkanlık getirin kabul edelim." teklifinde bulunduğunu anımsatarak, bu teklife olumlu yaklaşıtlarını ancak CHP'den ses çıkmadığını söyledi.

Başbakan Yıldırım, 18 maddeden oluşan Anayasa Değişiklik Teklifini hazırladıklarını, CHP Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın teklife ilişkin makul değerlendirmelerde bulunduğunu belirterek, "Mesele çok açıktır, bu bir yönetim sistemi değişikliğidir. Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemidir, adı da budur. Bu sistemde cumhurbaşkanlığı seçimiyle Meclis seçimi aynı anda

yapılmakta ve böylece iki tane erk aynı anda teşekkül edilmektedir. Biri yasama ve denetlemeyi sağlayacak Meclis, diğeri de yürütmeyi, memleketin, milletin işini gücünü yapacak hükümdür." diye konuştu.

Anayasa'nın 9'uncu maddesindeki değişiklikle "Yargının bağımsızlığı yanında tarafsız da olsun." dediklerini ifade eden Yıldırım, 75'inci maddedeki değişiklikle milletvekili sayısını 550'den 600'e çıkarttıklarını, 76'ncı maddede yapılan değişiklikle de seçilme yaşını 25'ten 18'e indirdiklerini söyledi. Yıldırım, "Seçerken 'gelin gençler bizi seçin' diye çağırıyoruz, 'Biz de seçilmek istiyoruz' deyince 'Yok daha küçüksünüz, bekleyin bakalım'... Böyle iş olmaz. Seçen aynı zamanda seçilecek ehliyetine sahiptir. Gençlerimizden korkmayalım, endişe etmeyelim, gençlerimiz geleceğimizdir. Tabii ki gençlere fırsat vereceğiz." dedi.

Anayasa'nın 4'üncü maddesindeki değişiklikle Meclis ve cumhurbaşkanlığı seçiminin aynı anda ve 5 yılda bir yapılmasını sağladıklarını, seçimlerin 5 yılda bir yapılmasının, vatandaşın gelecek 5 yılı nasıl planlayacağı açısından da önemli olduğunu ifade eden Yıldırım, "Siyasette vatandaş hiç hata yapmadı. Siyasetçi hata yapabilir, bizler hata yapabiliriz ama vatandaşın bugüne kadar hiçbir hata yaptığını görmedim, onun için vatandaşa güvenelim. Vatandaşın kararına, 'Başımız gözümüz üstüne' deyip, itaat edelim. Vatandaşa itaat et, rahat et." dedi.

Mevcut Anayasa'nın 87'nci maddesinde de değişiklik yapıldığını belirten Yıldırım, bu maddede Meclisin görevlerinin düzenlendiğini, değişenin sadece gensoru ve sözlü soru konularında olduğunu anlattı. Yıldırım, "Hükümet sistemi değişiyor. Bakanlar artık milletvekili değil, cumhurbaşkanı halkın oylarıyla seçiliyor. Meclise hesap verme yöntemleri devam ediyor ama sistemin gereği gensoru müessesesine ihtiyaç kalmıyor, güvenoyuna ihtiyaç kalmıyor. Çünkü güvenoyunu millet seçimle veriyor. Milletin verdiği güvenoyu yetmiyor mu da bir de vekillerden güvenoyu alıyorsun?" değerlendirmesinde bulundu.

Başbakan Yıldırım, 98'inci maddenin de değiştirildiğini ancak Meclisin denetim ve yasama yetkisinin aynen devam ettiğini kaydetti.

Yıldırım, Cumhurbaşkanlığının adaylığı, görevleri, aday gösterilmesi, kaç dönem seçileceği gibi hükümleri düzenleyen 101'inci maddenin de değiştirildiğini, Cumhurbaşkanlığının yetkilerinin kapsamlı şekilde sayıldığı 104'üncü maddenin de yeniden düzenlendiğini söyledi. Başbakan Yıldırım, "104'üncü maddede cumhurbaşkanının yetkileri kapsamlı şekilde sayılıyor. Sayılanların dışında başka bir yetkisi yok. Her şey açık seçik, tereddüde, şüpheye mahal vermeyecek şekilde yazılmış." diye konuştu.

Anayasa'nın 105'inci maddesinde yer alan Cumhurbaşkanlığının sorumsuzluğunun da değiştirildiğini ifade eden Yıldırım, "Cumhurbaşkanının sadece vatana ihanetten değil, herhangi bir suçla yargılanmasına imkân verecek düzenleme 105'inci madde ile getiriliyor." dedi.

Anayasa'ya yeni giren bir maddeyle de cumhurbaşkanı yardımcılarını ve onların görevlerinin düzenlendiğini belirten Yıldırım, yeni düzenlemeyle başbakanın sistemden çıkarıldığını, yerine cumhurbaşkanı yardımcılarının getirildiğini kaydetti.

Değişiklikle, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yenilenme şeklinde güçlerin dengesinin esas alındığını, cumhurbaşkanının hükümeti seçime götürmesinin kendisini de seçime götürmesi demek olduğunu anlatan Yıldırım, şöyle devam etti:

"Cumhurbaşkanı Meclisi seçime götürebilir ama kendisi de seçime gitmek zorunda kalıyor. Bu sistem, uzlaşmayı getiriyor, 'oturun uzlaşın' diyor. 'Eğer uzlaşmazsanız, biriniz giderseniz öbürünü de göndeririz' diyor. Bu artık önümüzde yaşanması muhtemel bütün krizleri ortadan kaldırıyor. Yargı ile ilgili düzenlemelerde önceki Anayasa'ya göre hiçbir farklılık yok. İyileştirme var. HSYK'da 7'ye 4 Meclise imkân veriliyor. Meclisin iradesiyle seçim yapılıyor. Türkiye'nin bölgede güçlü olması

lazım. Bölgemiz etrafında yapılan planlar açıktır. Ülkemize karşı çok boyutlu, asimetrik bir savaş başlatılmıştır. Bu savaşı başarıyla kazanmanın yolu güçlü siyasi iktidarın daim olmasıdır, sürekli olmasıdır. İşte bu Anayasa'yla hem bunu yapacağız hem de ülkemizin 2023 hedeflerini gerçekleştirmek için siyasetin daha güçlü hâle gelmesini sağlayacağız."

Teklifin tümü üzerinde görüşmelerin tamamlanmasının ardından teklifin maddelerine geçilmesi için gizli oylamaya geçildi. Oylamada, 480 oy kullanıldı. Teklifin maddelerine geçilmesi 338 oyla kabul edilirken, 134 milletvekili ret oyu verdi. Oylamada 2 oy çekimser, 5 oy boş kullanıldı, 1 oy da geçersiz sayıldı.

Anayasa Değişiklik Teklifinin birinci tur görüşmeleri 15 Ocak 2017 tarihine kadar devam etti. 18 maddeden oluşan "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci tur oylaması aynı tarihte gerçekleştirildi. Genel Kurul müzakereleri aralıksız 7 gün sürdü.

15 Ocak 2017 Pazar günü TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın başkanlığında toplanan Genel Kurulda teklifin son iki maddesi olan 17 ve 18' inci maddeler görüşüldü.

TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın, teklifin ilk tur görüşmelerinde desteklerini, hoşgörülerini ve eleştirilerini sunan tüm milletvekillerine, İdari Teşkilat personeline ve basın mensuplarına teşekkür etti.

Teklifin 17' nci maddesinin gizli oylamasına 484 milletvekili katıldı. Oylamada 342 kabul, 135 ret oyu kullanıldı, 2 oy çekimser, 3 oy boş, 2 oy geçersiz çıktı.

Teklifin 18 'inci maddesinin gizli oylamasına ise 481 milletvekili katıldı. Oylamada 344 kabul, 131 ret oyu kullanıldı, 1 oy çekimser, 2 oy boş, 3 oy ise geçersiz çıktı.

ANAYASA DEĞİŞİKLİK TEKLİFİNE

AİT MADDELERİN GENEL KURULDA OYLAMA

SONUÇLARI

I. TUR

	KATILAN	KABUL	RED	ÇEKİMSER	BOŞ	GEÇERSİZ
Maddelere Geçilmesi	480	338	134	2	5	1
1. MADDE	484	347	132	2	2	1
2. MADDE	480	343	133	1	2	1
3. MADDE	485	341	139	-	3	2
4. MADDE	486	343	139	-	2	2
5. MADDE	354	343	7	-	3	1
6. MADDE	483	343	137	-	2	1
7. MADDE	482	340	136	-	4	2
8. MADDE	481	340	135	-	5	1
9. MADDE	485	343	137	-	3	2
10. MADDE	483	343	135	-	3	2
11. MADDE	483	341	134	1	5	2
12. MADDE	482	344	133	-	2	3
13. MADDE	482	343	133	1	3	2
14. MADDE	483	341	133	1	4	4
15. MADDE	483	341	134	1	5	2
16. MADDE	482	341	134	1	3	3
17. MADDE	484	342	135	2	3	2
18. MADDE	481	344	131	1	2	3
TÜMÜ	-	-	-	-	-	-

Not: TBMM Genel Kurulunun 53' üncü Birleşiminde 09.01.2017 günü saat 17:00'de başlayan Anayasa Değişiklik Teklifi'nin I. Tur oylaması 15.01.2017 tarihinde saat 23:24'te sona ermiştir.

*Anayasa Değişiklik
Teklifinin ikinci
tur görüşmeleri,
TBMM
Başkanvekili Ayşe
Nur Bahçekapılı
başkanlığında
toplanan Genel
Kurulda, 18 Ocak'ta
başladı, 21 Ocak
2017 Cumartesi
günü sabaha karşı
tamamlandı.*

Teklifin ikinci turunda, ilk gün 7 madde kabul edildi. 21 Ocak 2017 saat 04.10'a kadar süren yoğun müzakerelerin sonucunda 18 maddeden oluşan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi 339 oyla kabul edilerek yasalaştı. Teklifin tümü üzerinde yapılan gizli oylamaya 488 milletvekili katıldı.

Oylama sonucunda, 339 kabul, 142 ret, 5 boş ve 2 geçersiz oy çıktı.

TBMM Başkanvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, oylama sonucunu açıklamadan önce, egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğunu söyledi. Bahçekapılı, oyların usulüne göre kullanıldığını ve teklifin kabul edildiğini duyurdu.

AK PARTİ Genel Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım, Anayasa Değişikliği Teklifinin, Genel Kurulda referandum aralığındaki 339 oyla kabul edilmesini müteakip bir teşekkür konuşması yaptı.

Anayasa değişikliğini değil, buna ilişkin teklifin görüşmelerini yaptıklarını belirten Yıldırım, "Anayasa değişikliğini gerçekleştirecek olan aziz Türk milletidir. Vekiller olarak bize verilen görevi yaptık. İş asıl sahibine, millete tevdi ediyoruz." ifadelerini kullanarak bu konudaki yetki, söz ve kararın millette olduğunu vurguladı. Mührün milletin elinde olduğunu ve son sözü onların söyleyeceğini, son kararı da onların vereceğini anlatan Yıldırım, şu değerlendirmede bulundu:

"Şunu özellikle belirtmek isterim; Türk milleti cumhuriyete, cumhuriyetin değer ve kazanımlarına aşık bir millettir. Böyle engin feraseti ve basireti olan, cesaret abidesi bu milletin bir ferdi olmak hepimiz için gurur vesilesidir, onur vesilesidir. Bu aziz millet 23 Nisan 1920'de bu yüce Meclisi kurdu. Bu aziz millet kahramanca bir kurtuluş mücadelesi verdi, istiklalini bizatihi kendisi kazandı. Bu yüce millet 29 Ekim 1923'te cumhuriyeti ilan etti, cumhuriyete sahip çıktı, korudu, kolladı ve büyüterek bugünlere getirdi. 15 Temmuz gecesi bu necip millet, Gazi Meclisiyle birlikte hükümetini, devletini, ülkesini canı pahasına korudu, dünyanın hayranlığını kazandı."

Yıldırım, Cumhuriyet tarihi boyunca Türk milletinin, sandık her önüne geldiğinde engin feraseti, akli ve vicdaniyla her zaman istisnasız en doğru kararı verdiğini ifade etti. Milletin, bu Anayasa değişikliği konusunda da en doğru kararı vereceğini dile getiren Yıldırım, "Milletimiz sandığa gidecek; akıyla, vicdaniyla oy kullanacak, Türkiye için en doğru tercihi yapacaktır. Milletin verdiği karar en isabetli karar olacaktır. Şüphesiz millet, her şeyin en iyisini bilendir." diye konuştu.

Anayasa değişikliği görüşmeleri süresince çok özverili çalışmaların gerçekleştirildiğine dikkat çeken Yıldırım, başta milletvekilleri olmak üzere emeği geçen stenograflara, hizmetlilere, garsonlara, güvenlik ekiplerine, danışmanlara ve Meclis çatısı altında görev yapan tüm çalışanlara teşekkür etti. Başbakan Yıldırım, Anayasa Komisyonu Başkanı ve üyelerine, TBMM Başkanvekillerine, Divan üyelerine, Grup başkanvekillerine ve siyasi parti genel başkanlarına da teşekkürlerini iletti. Teşekkürün en büyüğünün yüce Türk milletine olduğunu söyleyen Yıldırım, "Artık karar milletimizindir. Milletin verdiği karar, başımız gözümüz üzerinedir. Şimdiden bu Anayasa değişikliğinin ülkemiz için, geleceğimiz için, Türkiye'nin aydınlık yarınları için uğurlu, kademli olmasını diliyorum." dedi.

ANAYASA DEĞİŞİKLİK TEKLİFİNE
AİT MADDELERİN GENEL KURULDA OYLAMA
SONUÇLARI
II. TUR

	KATILAN	KABUL	RED	ÇEKİMSER	BOŞ	GEÇERSİZ
Maddelere Geçilmesi	-	-	-	-	-	-
1. MADDE	486	345	140	-	1	-
2. MADDE	485	342	139	-	4	-
3. MADDE	485	342	137	-	3	3
4. MADDE	486	342	138	1	4	1
5. MADDE	486	342	140	-	4	-
6. MADDE	485	342	138	-	3	2
7. MADDE	484	340	136	1	4	3
8. MADDE	483	339	138	1	2	3
9. MADDE	483	341	137	-	4	1
10. MADDE	481	340	136	-	3	2
11. MADDE	481	342	135	1	3	-
12. MADDE	484	342	138	-	2	2
13. MADDE	484	343	136	-	2	2
14. MADDE	486	342	139	-	3	2
15. MADDE	486	342	141	-	2	1
16. MADDE	486	342	141	-	2	1
17. MADDE	485	341	139	-	2	3
18. MADDE	488	343	142	-	2	1
TÜMÜ	488	339	142	-	5	2

Not: II. Tur oylaması ise 18.01.2017 tarihinde saat 17.00'de başlamış ve 21.01.2017 günü saat 04.10'da sona ermiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a göre;

- Anayasa'nın "yargı yetkisi" başlığında değişikliğe gidiliyor. Yargı yetkisinin Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağına dair hüküm, "bağımsız ve tarafsız" mahkemelerce kullanılacağı şeklinde değişiyor.
- Kanun, Anayasa'da yasamayı düzenleyen "TBMM'nin kuruluşuna" dair 75. madde, "milletvekili seçilme yeterliliğini" düzenleyen 76. madde, "TBMM'nin seçim dönemini" düzenleyen 77. maddede düzenlemeler yapıyor.
- Milletvekili sayısı 550'den 600'e çıkarılacak.
- Milletvekili seçilebilme yaşı 25'ten 18'e indirilecek. "Askerlikle ilişkisi olanlar" milletvekili adaylığına başvuramayacak.
- Anayasa'nın "TBMM'nin seçim dönemi" başlıklı maddesi, "TBMM ve cumhurbaşkanının seçim dönemi" olarak değişiyor. TBMM seçimleri 4 yılda değil, 5 yılda bir yapılacaktır. Cumhurbaşkanı seçimleri de TBMM seçimleri gibi 5 yılda bir olacak ve seçmenler iki seçim için aynı gün sandığa gidecek. Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilecek.
- Cumhurbaşkanı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğun sağlanamaması hâlinde, belirtilen usule göre ikinci oylama yapılacaktır.
- TBMM'nin görevleri ve yetkileri; "Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek, para basılmasına ve savaş ilanına karar vermek, milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, TBMM üye tam sayısının 5'ten fazla çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilanına karar vermek, Anayasa'nın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek." olarak sıralanıyor.
- Anayasa'nın, TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yollarına ilişkin maddesindeki değişiklik ile yasamanın belli bir konuda Meclis Araştırması yapması, Genel Görüşme açarak Genel Kurulda görüşmesi ve milletvekillerinin, cumhurbaşkanı yardımcısı ile bakanların cevaplaması istemiyle yazılı soru sorması süreci yeniden düzenleniyor. Buna göre, TBMM, "Meclis Araştırması", "Genel Görüşme", "Meclis Soruşturması" ve "Yazılı Soru" yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanacak. "Gensoru", denetleme yetkisinden çıkarılacak.
- "Meclis Araştırması", belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibaret olacaktır.
- "Genel Görüşme", toplumu ve devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun TBMM Genel Kurulunda görüşülmesi şeklinde gerçekleştirilecek.
- "Meclis Soruşturması", cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar hakkında, Anayasa'nın tasarıyla değiştirilen 106. maddesinin 5, 6 ve 7. fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibaret olacaktır.
- "Yazılı Soru", en geç 15 gün içinde cevaplanacak. Milletvekilleri, yazılı soruları bakanların yanı sıra cumhurbaşkanı yardımcısına da yöneltebilecek.
- "Meclis Araştırması", "Genel Görüşme" ve "Yazılı Soru" önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenecek.
- Cumhurbaşkanı seçilen kişinin partisiyle ilişkisinin kesilmesine yönelik düzenleme kaldırılıyor.
- Anayasa'nın, cumhurbaşkanının nitelikleri ve tarafsızlığına ilişkin maddesi ile seçimine yönelik maddeleri, "Adaylık ve seçim" başlığı altında birleştiriliyor.

- Cumhurbaşkanı; 40 yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilecek.
- Cumhurbaşkanının görev süresi 5 yıl olacak. Bir kişi en fazla 2 kez cumhurbaşkanı seçilebilecek.
- Mevcut Anayasa'daki, cumhurbaşkanlığına aday gösterilmede 20 milletvekilinin yazılı teklifini arayan hüküm kaldırılıyor.
- Ayrıca en son yapılan milletvekili genel seçimlerinde geçerli oylar toplamı birlikte hesaplandığında yüzde 10'u geçen siyasi partilerin ortak aday gösterebilmesi hükmü de değiştiriliyor. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde 5'ini alan partiler ile en az 100 bin seçmen aday gösterebilecek.
- Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin TBMM üyeliği sona erecek.
- Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday cumhurbaşkanı seçilecek. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılacak. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy alan iki aday katılacak ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday cumhurbaşkanı seçilecek.
- İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan biri herhangi nedenle seçime katılamazsa, ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılacak.
- İkinci oylamaya tek adayın kalması hâlinde, bu oylama referandum şeklinde yapılacak. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde cumhurbaşkanı seçilecek. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğunu alamaması hâlinde TBMM seçimi yapılmayacak, sadece cumhurbaşkanı seçimi yenilenecek.
- Seçimlerin tamamlanamaması hâlinde yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut cumhurbaşkanının görevi devam edecek. Cumhurbaşkanı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenecek.
- Anayasa'nın, "Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerine" ilişkin maddesinde de değişiklik yapılıyor ve cumhurbaşkanına "Devlet başkanı" sıfatı getiriliyor.
- Devletin başı olan cumhurbaşkanına, yürütme yetkisi de veriliyor.
- Cumhurbaşkanı, "Devlet başkanı" sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletinin birliğini temsil edecek, Anayasa'nın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını sağlayacak.
- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü TBMM'de açılış konuşmasını yapacak, ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verecek.
- Cumhurbaşkanı, kanunları yayımlayacak ve kanunları tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderecek. Kanunların, TBMM içtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasa'ya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açacak.
- Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atayacak ve görevlerine son verecek.
- Cumhurbaşkanı, üst düzey kamu yöneticilerini atayacak, görevlerine son verecek ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenleyecek.

- Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyeti'nin temsilcilerini gönderecek, Türkiye Cumhuriyeti'ne gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul edecek. Milletlerarası antlaşmaları onaylayacak ve yayımlayacak.
- Cumhurbaşkanı, Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları, gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunacak. Millî güvenlik politikalarını belirleyecek ve gerekli tedbirleri alacak.
- TBMM adına, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil edecek olan Cumhurbaşkanı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verecek.
- Cumhurbaşkanı, sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile kişilerin cezalarını hafifletecek veya kaldıracak.
- Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilecek. Kararnamelerle, yürütmenin ihtiyacını karşılaması sağlanacak, temel hak ve hürriyetler ile siyasi hak ve hürriyetler, düzenleme alanı dışında bırakılacak.
- Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamayacak.
- Kanunlarda, kararname konusu ile aynı konuda farklı hüküm bulunması hâlinde kanun hükmü uygulanacak. TBMM'nin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hâle gelecek.
- Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilecek. Kararname ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmi Gazete'de yayımlandıkları gün yürürlüğe girecek.
- Cumhurbaşkanı ayrıca, Anayasa'da ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirecek ve yetkileri kullanacak.
- Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilecek.
- Meclis, önergeyi en geç 1 ay içinde görüşecek ve üye tam sayısının 5'te 3'ünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilecek. Soruşturma açılmasına karar verilmesi hâlinde, TBMM'deki partilerin güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının 3 katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak 15 kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılacaktır.
- Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu 2 ay içinde Meclis Başkanlığına sunacak. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi hâlinde, komisyona 1 aylık yeni ve kesin bir süre verilecek.
- Rapor, Başkanlığa verildiği tarihten itibaren 10 gün içinde dağıtılacak, dağıtımdan itibaren 10 gün içinde Genel Kurulda görüşülecek. TBMM, üye tam sayısının 3'te 2'sinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilecektir.
- Yüce Divan yargılaması 3 ay içinde tamamlanacaktır. Bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus 3 aylık ek süre verilecek, yargılama bu sürede kesin olarak sonlandırılacaktır.
- Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen cumhurbaşkanı seçim kararı alamayacaktır.
- Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen cumhurbaşkanının görevi sona erecektir. Cumhurbaşkanının görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da bu madde hükmü uygulanacaktır.
- Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilecektir.

- Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması hâlinde 45 gün içinde cumhurbaşkanı seçimi yapılacak. Yenisi seçilene kadar cumhurbaşkanı yardımcısı, cumhurbaşkanlığına vekalet edecek ve cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanacak.
- Genel seçime 1 yıl ve daha az kalmışsa, TBMM seçimi de cumhurbaşkanı seçimiyle yenilenecek.
- Genel seçime 1 yıldan fazla kalmışsa, seçilen cumhurbaşkanı, TBMM seçim tarihine kadar görevine devam edecek. Kalan süreyi tamamlayan cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmayacak.
- Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, cumhurbaşkanı tarafından atanacak ve görevden alınacak.
- Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi nedenlerle geçici olarak görevinden ayrılması hâllerinde, yerine cumhurbaşkanı yardımcısı vekâlet edecek ve cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanacak.
- Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından cumhurbaşkanı tarafından atanacak ve görevden alınacak. Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, TBMM'de ant içecek.
- Milletvekilleri, cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakan olarak atanırlarsa üyelikleri sona erecek. Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, cumhurbaşkanına karşı sorumlu olacak.
- Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar hakkında, görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilecek. Meclis, önergeyi en geç 1 ay içinde görüşecek ve üye tam sayısının 5'te 3'ünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilecek.
- Soruşturma açılmasına karar verilirse, Meclisteki partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının 3 katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her parti için ayrı ayrı ad çekerek kurulacak 15 kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılacak.
- Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu 2 ay içinde Meclis Başkanlığına sunacak. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi hâlinde, komisyona 1 aylık yeni ve kesin bir süre verilecek.
- Rapor, Başkanlığa verildiği tarihten itibaren 10 gün içinde dağıtılacak, dağıtımından itibaren 10 gün içinde Genel Kurulda görüşülecek. TBMM, üye tam sayısının 3'te 2'sinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilecektir.
- Yüce Divan yargılaması 3 ay içinde tamamlanacak. Bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus 3 aylık ek süre verilecek, yargılama bu sürede kesin olarak sonlandırılacak. Bu kişilerin görevde bulundukları sürede, görevleriyle ilgili işledikleri iddia edilen suçlar bakımından, görevleri bittikten sonra da Yüce Divanda yargılanacak.
- Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erecek. Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar, göreviyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerden yararlanacak.
- Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri ile teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenecek.
- TBMM, üye tam sayısının 5'te 3 çoğunluğu ile seçimlerin yenilenmesine karar verebilecek. TBMM genel seçimi ile cumhurbaşkanı seçimi birlikte gerçekleştirilecek.
- Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi hâlinde TBMM genel seçimi ile cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılacak.

- Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis, seçimlerin yenilenmesine karar verirse cumhurbaşkanı bir kez daha aday olabilecek.
- Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen Meclisin ve cumhurbaşkanının yetki ve görevleri, yeni Meclisin ve cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam edecek. Bu şekilde seçilen Meclis ve cumhurbaşkanının görev süreleri de 5 yıl olacak.
- Cumhurbaşkanı, tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım hâllerinin yanı sıra savaş, savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, Anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması hâllerinde, yurdun tamamında veya bir bölgesinde olağanüstü hâl (OHAL) ilan edebilecek.
- OHAL ilanı, kararın verildiği gün Resmi Gazete'de yayımlanacak ve aynı gün TBMM'nin onayına sunulacak.
- TBMM tatildeyse derhâl toplantıya çağrılacak. Meclis, gerekli gördüğü takdirde olağanüstü hâlin süresini kısaltabilecek, uzatabilecek veya olağanüstü hâli kaldırabilecek.
- Cumhurbaşkanının talebiyle TBMM her defasında 4 ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilecek. Savaş hâllerinde bu 4 aylık süre aranmayacak.
- Olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile Anayasa'nın 15. maddesindeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandıracağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenecek.
- Olağanüstü hâllerde çıkarılabilecek Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, olağan dönem kararnamelerinin tabi olduğu sınırlamalara bağlı olmayacak. Cumhurbaşkanı, olağanüstü hâllerde, bu hâlin gerekli kıldığı konularda temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasi haklar ve ödevlere yönelik sınırlamalara da tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilecek.
- Bu kararnameler Resmi Gazete'de yayımlanacak, aynı gün Meclis onayına sunulacak.
- Savaş ve mücbir sebeplerle TBMM'nin toplanamaması hariç olmak üzere olağanüstü hâl sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri 3 ay içinde TBMM'de görüşülüp karara bağlanacak. Aksi halde olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkacak.
- Disiplin mahkemeleri dışında askerî mahkemeler kurulamayacak ancak savaş hâlinde asker kişilerin görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askerî mahkemeler kurulabilecek.
- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun adı, Hâkimler ve Savcılar Kurulu şeklinde değişecek. Kurulun üye sayısı 13, daire sayısı 2 olacak.
- Kurula, Adalet Bakanı başkanlık edecek ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı da kurulun doğal üyesi olacak.
- Kurulun 3 üyesi birinci sınıf olup birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcıları arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcıları arasından cumhurbaşkanınca; 3 üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, 3 üyesi nitelikleri

kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından TBMM tarafından seçilecek.

- Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelere en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması gerekecek.
- Kurulun TBMM tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular TBMM Başkanlığına yapılacak. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyona gönderecek.
- Komisyon her bir üyelik için 3 aday, üye tam sayısının 3'te 2 çoğunluğuyla belirleyecek. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması hâlinde ikinci oylamada üye tam sayısının 5'te 3 çoğunluğu aranacak. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde her bir üyelik için en çok oyu alan 2 aday arasında ad çekme usulüyle aday belirleme işlemi tamamlanacak.
- TBMM, komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapacak. Birinci oylamada üye tam sayısının 3'te 2 çoğunluğu, bu oylamada seçimin sonuçlandırılmaması hâlinde ikinci oylamada üye tam sayısının 5'te 3 çoğunluğu aranacak. İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde en çok oyu alan 2 aday arasında ad çekme usulüyle üye seçimi tamamlanacak.
- Üyeler, 4 yıl için seçilecek, süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilecek.
- Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki 30 gün içinde yapılacak. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan kurul üyeliğinin boşalması durumunda, bunu takip eden 30 gün içinde yeni üyelerin seçimi yapılacak.
- Kamu idarelerinin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılacak.
- Bütçe kanununa, bütçeyle ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamayacak. Cumhurbaşkanı, bütçe kanun teklifini mali yılbaşından en az 75 gün önce TBMM'ye sunacak. Bütçe teklifi, Bütçe Komisyonunda görüşülecek. Komisyonun 55 gün içinde kabul edeceği metin, Genel Kurulda görüşülecek ve mali yılbaşına kadar karara bağlanacak.
- Bütçe kanunu süresinde yürürlüğe konulamazsa, geçici bütçe kanunu çıkarılacak. Geçici bütçe kanunu da çıkarılamazsa, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanacak.
- Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önerileri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunacak ve oylanacak. Merkezi yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterecek. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamayacak.
- Cari yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile cari ve izleyen yılların bütçelerine mali yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek mali kaynak gösterilmesi zorunlu olacak.
- Merkezi yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu mali yılın sonundan başlayarak en geç 6 ay sonra cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye sunulacak.
- Sayıştay, genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç 75 gün içinde Meclise sunacak. Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin TBMM'ye verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştay tarafından sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemeyecek ve bunların

karara bağlandığı anlamına gelmeyecek. Kesinhesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülecek ve karara bağlanacak.

- Kanunla, getirilen hükümet sistemine uyum için Anayasa'nın farklı maddelerinde bulunan bazı ibareler değiştiriliyor, bazı maddelere yeni ibareler ekleniyor, bazı ibareler ise metinden çıkarılıyor.
- Sistemde, "Bakanlar Kurulu" olmayacak. Yürütme yetkisi ve görevi, cumhurbaşkanı tarafından Anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılacak ve yerine getirilecek.
- "Sıkıyönetim", "Askeri Yargıtay", "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi", "tasarı", "kanun hükmünde kararname" ibareleri Anayasa'dan çıkarılacak.
- Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askeri Şura (YAŞ) kararlarının yargı denetimi dışında olacağı hüküm de yürürlükten kalkıyor.
- Jandarma Genel Komutanının görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanmasına dair düzenlemelerden vazgeçiliyor.
- Anayasa'nın, "TBMM seçimlerinin geriye bırakılması ve ara seçimler" başlığı, "Seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler" şeklinde değiştiriliyor.
- "Kamu tüzel kişiliğinin ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanarak kurulacağına" dair hüküm, "kamu tüzel kişiliğinin ancak kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulması" şeklinde değiştirilecek.
- Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, en az 12 yerine 10 üyeyle toplanabilecek.
- Meclis, bir yasama yılında en çok 3 ay tatil yapabilecek, ara verme veya tatil sırasında cumhurbaşkanınca toplantıya çağırılabilir.
- Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleri oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapma yetkisi, cumhurbaşkanına tanınıyor.
- Millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, TBMM'ye karşı cumhurbaşkanı sorumlu olacak.
- Millî Güvenlik Kurulunun (MGK) yapısında da değişiklik yapılıyor. MGK'da Jandarma Genel Komutanı yer almayacak. MGK, cumhurbaşkanı başkanlığında, cumhurbaşkanı yardımcıları; Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanlarından oluşacak.
- MGK Genel Sekreterliğinin teşkilat ve görevleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenecek.
- Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilecek.
- Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacıyla kendi aralarında cumhurbaşkanının izniyle birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idareyle karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenecek.
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK), üniversiteler tarafından seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden oluşacak.

- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Başbakanlık yerine, cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı olacak.
- Kamu hizmetlerinde çalışan kişi, üstünden aldığı emri, yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse yerine getirmeyecek ve bu aykırılığı o emri verene bildirecek.
- TBMM Genel Kurulunda kabul edilen kanuna göre, Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve TBMM İçtüzüğü'nün Anayasa'ya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetleyecek, bireysel başvuruları karara bağlayacak.
- Anayasa Mahkemesi; cumhurbaşkanını, TBMM Başkanını, cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi başkan ve üyelerini, başsavcılarını, Cumhuriyet başsavcivekilini, Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılayabilecek.
- Genelkurmay Başkanı, cumhurbaşkanınca atanacak.
- Genelkurmay Başkanının Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine cumhurbaşkanınca atanacağı; Genelkurmay Başkanının, bu görev ve yetkilerinden dolayı başbakana karşı sorumlu olacağı, Millî Savunma Bakanlığının, Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıkları ile görev ilişkileri ve yetki alanının kanunla düzenleneceğine dair düzenlemeler uygulamadan kalkıyor.
- Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, TBMM İçtüzüğü'nün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açabilme hakkı, cumhurbaşkanına, TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve üye tam sayısının en az 5'te birine karşılık gelen üyelere ait olacak.
- Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya İçtüzüğün Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak 60 gün sonra düşecek.
- Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakacak.
- Anayasa Mahkemesi bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemeyecek.
- Uyuşmazlık Mahkemesi, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili olacak.
- Ekonomik ve Sosyal Konsey, ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında cumhurbaşkanına istişari nitelikte görüş bildirecek.
- Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya, kanunla, cumhurbaşkanına yetki verilebilecek.
- TBMM, cumhurbaşkanı tarafından geri gönderilen kanunu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ederse, kanun cumhurbaşkanınca yayımlanacak. Devlet

Denetleme Kurulu (DDK), inceleme, araştırma ve denetlemenin yanında idari soruşturma da yapabilecek. Silahlı Kuvvetler de DDK'nın görev alanı içine alınacak. DDK'nın başkan ve üyeleri cumhurbaşkanınca atanacak. Kurulun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenecek.

- Anayasa Mahkemesinin üye sayısı 17'den 15'e düşürülecek.
- Anayasa'daki, "TBMM üyesinin belli konuda ve 6 ayı aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca verilecek geçici bir görevi kabul etmesi, Meclisin kararına bağlıdır.", "Bakanlar Kurulu üyeleri, TBMM'nin katılamadıkları oturumlarında, kendileri yerine oy kullanmak üzere bir bakana yetki verebilirler. Ancak bir bakan kendi oyu ile birlikte en çok 2 oy kullanabilir.", "Millî Savunma Bakanlığının, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları ile görev ilişkileri ve yetki alanı kanunla düzenlenir.", "Milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken mahalli idareler organlarına veya bu organların üyelerine ilişkin genel veya ara seçimler milletvekili genel veya ara seçimleriyle birlikte yapılır.", "İktidarda birden fazla siyasi partinin bulunması hâlinde, iktidar partilerinin dava açma hakkını en fazla üyeye sahip olan parti kullanır." hükümleri Anayasa metninden çıkarılacak.
- TBMM'nin bir sonraki seçimi ve cumhurbaşkanı seçimi, 3 Kasım 2019'da birlikte yapılacaktır.
- Seçimin yapılacağı güne kadar milletvekillerinin ve cumhurbaşkanının görevi devam edecektir. Meclisin seçim kararı alması hâlinde, 27. Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve cumhurbaşkanı seçimiyle beraber yapılacaktır.
- TBMM, Anayasa Değişikliği Teklifinin kanunlaşp yayımı tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde değişikliklerin gerektirdiği Meclis İçtüzüğü'nü ve kanuni düzenlemeleri gerçekleştirecek. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenleneceği belirtilen değişiklikler ise cumhurbaşkanının göreve başlama tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde cumhurbaşkanı tarafından yerine getirilecek.
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeleri, en geç 30 gün içinde seçilecek. Değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 40. günü takip eden iş günü görevlerine başlayacaklar. Başvurular, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 gün içinde TBMM Başkanlığına yapılacaktır.
- Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyona gönderecek. Komisyon, 10 gün içinde her bir üyelik için 3 adayı üye tam sayısının 3'te 2 çoğunluğuyla belirleyecek.
- Birinci oylamada 3'te 2 çoğunlukla seçimin sonuçlandırılmaması hâlinde, ikinci ve üçüncü oylamalar yapılacaktır, bu oylamalarda üye tam sayısının 5'te 3 çoğunluğunun oyunu alan aday seçilmiş sayılacaktır. 5'te 3 çoğunluğun sağlanamaması hâlinde üçüncü oylamada en çok oyu alan seçilecek. Üyelerin 2 katı aday arasından ad çekme usulü ile üye belirleme işlemi tamamlanacaktır.
- TBMM Genel Kurulu aynı usul ve nisapları gözeterek 15 gün içinde seçimi tamamlayacaktır. Mevcut Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri, yeni üyelerin göreve başlayacağı tarihe kadar görevlerine devam edecek ve bu süre içinde yürürlükteki kanun hükümlerine göre çalışacaktır.
- Yeni üyeler, ilgili kanunda değişiklik yapıncaya kadar mevcut kanunun Anayasa'ya aykırı olmayan hükümleri uyarınca görev yapacaktır.

- Görevi sona eren ve Hâkimler ve Savcılar Kuruluna yeniden seçilemeyen üyelerden, talepleri halinde adli yargı hâkim ve savcılar arasında seçilenler Yargıtay üyeliğine, idari yargı hâkim ve savcılar arasında seçilenler Danıştay üyeliğine Hâkim ve Savcılar Kurulunca seçilecek. Öğretim üyeleri ve avukatlar arasında seçilenler ise Danıştay üyeliğine cumhurbaşkanınca atanacak.
- Bu şekilde yapılan seçim ve atamalarda boş kadro olup olmadığına bakılmaksızın, seçilen ve atanan üye sayısı kadar Yargıtay ve Danıştay kadrolarına üye kadrosu ilave edilecek.
- Askeri Yargıtay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinden Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilenlerin, herhangi bir nedenle görevleri sona erene kadar üyelikleri devam edecek.
- Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve askerî mahkemeler kalkacak.
- Düzenleme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 4 ay içinde Askeri Yargıtay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin askerî hâkim sınıfından başkan, başsavcı, ikinci başkan ve üyeleri ile diğer askerî hâkimler (yedek subaylar hariç) tercihleri ve müktesepeleri dikkate alınarak, Hâkimler ve Savcılar Kurulunca adli veya idari yargıda hâkim veya savcı olarak atanabilecekler.
- Aylık, ek gösterge, ödenek, yargı ödeneği, ek ödeme, mali, sosyal hak ve yardımlar ile diğer hakları yönünden emsali adli veya idari yargıya mensup hâkim ve savcılar, bunların dışındaki hak ve yükümlülükler yönünden ise bu mevzuat hükümleri uygulanmaya devam edilmek suretiyle Millî Savunma Bakanlığınca mevcut sınıflarında, bakanlık veya Genelkurmay Başkanlığının hukuk hizmetleri kadrolarına atanacak.
- Kaldırılan askerî yargı mercilerinde görülmekte olan dosyalardan, kanun yolu incelemesi aşamasında olanlar ilgisine göre Yargıtay veya Danıştaya, diğer dosyalar ise ilgisine göre görevli ve yetkili adli veya idari yargı mercilerine 4 ay içinde gönderilecek.
- Değişiklik yürürlüğe girdiği tarihte bulunan Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK), tüzükler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer düzenleyici işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürecektir.
- Kanunlar ve diğer mevzuat ile Başbakanlık ve Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler, ilgili mevzuatta değişiklik yapıncaya kadar cumhurbaşkanı tarafından kullanılacak.
- Anayasa'nın, seçim kanunlarında yapılan değişikliklerin, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmayacağına dair hükmü, değişiklik yürürlüğe girdiği tarihten sonra birlikte yapılacak ilk milletvekili genel seçimi ile cumhurbaşkanı seçimi için uygulanmayacak.
- "Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesileceğine" dair hükmün kaldırılması, değişikliğin yayımı tarihinde mevcut Anayasa'da Bakanlar Kurulu, sıkıyönetim, tasarı, kanun hükmünde kararname, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ibarelerinin kaldırılmasına dair değişiklikler de TBMM ve cumhurbaşkanı seçimleri sonucunda cumhurbaşkanının görevi başladığı tarihte yürürlüğe girecek.
- Milletvekili sayısının 600'e çıkarılması, TBMM seçimleri ve cumhurbaşkanı seçimlerinin 5 yılda bir aynı gün yapılması, cumhurbaşkanı adaylığı ve seçimine ilişkin değişiklikler, birlikte yapılacak ilk TBMM ve cumhurbaşkanı seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarihte yürürlük kazanacak.

İSTANBUL'DA YILBAŞI GECESİ MEYDANA GELEN TERÖR SALDIRISI LANETLENDİ

01 Ocak 2017 Pazar

konusunda bir açıklama, bir belirleme yok. Ancak ilk kez terör örgütü ya da örgütleri, bu olayı planlayanlar, gerçekleştirenler farklı bir yöntem kullanıyorlar. Bugüne kadar bombalı araç ya da canlı bomba şeklinde bunları kullanmak suretiyle yapılan terör eylemleri dün gece itibarıyla burada çok farklı bir yönetime bürünmüş durumda. Silahlı kişi ve Noel Baba kılığına girmiş kişi -belki kişiler- bilemiyorum, tabii ki bunu yetkililer açıklayacaktır."

Hamzaçebi, "İlk kez şöyle bir farklılık da ortaya çıkıyor; bir yaşam tarzını hedef alan saldırı söz konusudur, bu çok acı bir

TBMM Başkanvekili Akif Hamzaçebi;

İstanbul Ortaköy'deki terör saldırısı sonrasında olay yerinde incelemelerde bulundu. Polis merkezini de ziyaret eden Hamzaçebi, basın mensuplarına yaptığı açıklamada, ilk belirlemelere göre 39 kişinin hayatını kaybettiğini, 65 yaralının bulunduğunu, bunlardan 4'ünün durumlarının ciddiyetini koruduğunu söyledi.

Saldırıyı vahşi bir olay olarak tanımlayan Hamzaçebi, şu ifadeleri kullandı:

"Henüz bu acımasız, vahşi olayı hangi örgütün veya kimin gerçekleştirdiği

olaydır, en az bu terör olayının, bu vahşetin acısı kadar bu da çok acı bir olaydır. Çok çok üzgünüz tabii, çok üzgünüz. Allah'tan rahmet diliyorum ölenlere, yaralılara şifa diliyorum. Böylesi olayların tüm toplumu birleştirmesi gerekir, bu yası hepimizin tutması gerekir, bu yası hepimiz tutarsak terörü yeneriz. Gerçekten çok üzgünüm." dedi.

Bir gazetecinin olay yerindeki izlenimlerini sorması üzerine Hamzaçebi, "Delil tespitini yaptıkları için biz sadece o arkadaşları izledik, bizzat bu delillerin toplandığı yere girmedim, bunu görebileceğim yerden olay yerine baktım. O vahşetin izlerini orada görüyorsunuz. O kutlamayı yapan topluluğun, grubun bulunduğu yerde büyük

bir dağınıklık var, o silahın, ateşin elbette ki oradaki izleri var. Yetkililer delil topluyor şu anda. İnşallah bunu gerçekleştirenler yakalanır, sorumluları ortaya çıkar ancak dilerim ki bu terör olayı son olur. Terörü toplum olarak kanıksamamalıyız, buna alışmamalıyız, birileri böyle istiyor olabilir, buna karşı dimdik durmalıyız. Biz toplum olarak dimdik duralım, ayırım yapmayalım, bu yası hep birlikte tatalım, terörü yeneceğiz inşallah, inanıyorum."

Herkesin bu olaydan mesaj alması gerektiğini ifade eden Hamzaçebi, "Her olaydan sonra güçlü demeçler vermek doğrudur, devlet böyle davranmalıdır, devlet hiçbir zaman zayıf olmamalı ama bu olayı da artık son olarak görmek lazım. Türkiye devleti bu terör olaylarını yenecek, önleyecek güçtedir. Devletin bu gücü göstermesi lazım, bunu bekliyoruz." vurgusunu yaptı.

AK PARTİ

Grup Başkanvekili

Bülent Turan'ın basın açıklaması:

Turan, Türkiye'de bugün yaşam tarzı üzerinden yürütülecek bir siyasetin karşılığı olmadığını belirterek, "Terör meselesi, siyasi polemiklere kurban edilecek bir konu değildir. Alınması gereken bir önlem varsa Mecliste muhalefetle konuşarak bunu elbette yapabiliriz." dedi.

Turan, Türkiye'nin uzun zamandır küresel bir terör dalgası ile karşı karşıya olduğunu ifade ederek, isimleri, ideolojileri, dilleri farklı olsa da tüm terör örgütlerinin bir dışlinin çarkları gibi çalıştığını, Türkiye'nin aynı anda FETÖ, PKK, DEAŞ, DHKP-C ile mücadele ettiğini söyledi.

Sahada DEAŞ'a karşı etkin bir mücadele veren tek devletin

Türkiye olduğunun altını çizen Turan, "Türkiye, böylesine zorlu bir coğrafyada mücadele yürütürken, 'Türkiye DEAŞ'a yardım ediyor' küresel iftirasını dillendiren muhalefet partileri vardı. Bizler, 'Mücadele için birlik olmamız lazım' dedikçe, bütün terör saldırılarında önce AK PARTİ suçlandı." diye konuştu.

Terörün, kaos ortamı oluşturmayı ve korku yaymayı amaçladığına işaret eden Turan, Ortaköy'de gece kulübüne saldırının da bu niyetle yapıldığını kaydetti. Türkiye'de yaşam tarzı üzerinden bir gerilim üretilmeye çalışıldığına dikkati çeken Turan, "Kutuplaşıyoruz" gibi söylemlerin dillendirildiğini anımsattı. Geçmiş dönemlerde yaşam tarzı üzerinden siyasetler geliştirildiğini ve toplumun bölünmeye çalışıldığını anlatan Turan, bütün bunların geride kaldığını ifade etti. Toplumun tüm kesimlerinin yaşam tarzının garanti altında olduğunu vurguladı.

Turan, "Özellikle AK PARTİ döneminde çok fazla yol alındı. Dolayısıyla bugün, yaşam

02 Ocak 2017 Pazartesi

tarzı üzerinden yürütülecek bir siyasetin karşılığı yoktur. Ana muhalefet partisinin grup başkanvekilleri, 'Mecliste gizli oturum yapalım. Laiklik şeytanlaştırıldı, bu yüzden bunlar oldu' diyor. İnsan sormadan edemiyor, 'İç Güvenlik Kanunu terörle mücadele için gerekli' dediğimizde, kürsü işgali de dâhil, her yolu deneyerek bunu engelleyen kimdi? Olağanüstü hâl ilanında buna karşı çıkan kimdi? Ne zaman terörle mücadele için çıkardığımız kanunlara destek verdiler de şimdi çıkıp destek verme taahhüdünde bulunuyorlar? Ana muhalefet partisinin önce bu soruları cevaplandırması gerekiyor. Bütün bunlara rağmen biz, muhalefet partileri ile el ele vererek birlik içinde terörün sonlandırılacağına inanıyoruz. Terör meselesi, siyasi polemiklere kurban edilecek bir konu değildir. Alınması gereken bir önlem varsa, Mecliste muhalefetle konuşarak bunu elbette yapabiliriz."

CHP Grup Başkanvekili Levent Gök,

TBMM'de düzenlediği basın toplantısında, sözlerine gazetecilerin yeni yılını kutlayarak başladı.

Türkiye'nin umutla girmesi gereken yeni yılda yine terörle sarsıldığını belirten Gök, İstanbul Ortaköy'deki terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diledi.

Gök, ülkenin 2017'ye derin üzüntülerin travmasıyla girdiğini, geleceğe yönelik endişe içinde olduğunu ifade ederek, "Teröre karşı birlik içinde olmamız gereken günlerden geçiyoruz. Terörün bizi parçalamasına, toplumumuzu ayırtırmasına, yaşantımızı etkilemesine izin vermeyeceğiz, vermemeliyiz. Teröre karşı büyük bir kararlılıkla çok daha dik durmamız gereken günlerden geçiyoruz." diye konuştu.

CHP Grup Başkanvekili Gök, muhalefetin iktidara terörle mücadeleye yönelik yasal düzenlemeler konusunda her türlü desteği vermeye hazır olduğunu ifade etti. CHP'nin her türlü terör örgütüyle mücadelede iktidarın yanında olduğunu altını çizen Gök, "İktidar partisine bu konularda açık çek sunuyoruz; bizi kurtarın bu terör belasından, ama kurtaramıyorsanız da gereğini yapın." vurgusunu yaptı.

Yaşananların laikliğin önemini bir kez daha ortaya koyduğunu dile getiren Gök, Türkiye'nin laik, demokratik, hukuk devleti ilkeleri içinde yürüttüğü mücadelesi ile teröre karşı mücadelesini kazanacağını söyledi ve Türkiye'nin çıkarının laiklikte olduğunu, bu rotadan sapmanın ülkeyi başka tehlikelerle karşı karşıya getireceği değerlendirmesinde bulundu.

MHP Grup Başkanvekili Erkan Akçay,

İstanbul Ortaköy'deki terör saldırısının ardından yazılı bir açıklama yaptı.

Açıklamada, saldırıda şehit düşen polis memuru ile hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar dileyen Akçay, saldırının yeri, zamanı ve hedef kitlesinin önemli olduğuna işaret etti; yabancı uyruklu kişilerin bulunduğu bir mekâna saldırı yapılarak Türkiye'nin güvenli olmadığı imajının verilmeye çalışıldığını belirtti.

Akçay, saldırının DEAŞ menşeli olduğuna dair genel bir intiba olduğuna değinerek, 20 Temmuz 2015'te Şanlıurfa Suruç ile başlayarak İstanbul'daki son terör saldırısına kadar yaşanan tüm saldırıların birer terör saldırısı olduğunu bildirdi.

DEAŞ'ın eylemlerinde katlettiklerinin yüzde 90'ının Müslüman olduğuna dikkati çeken Akçay, "Dolayısıyla İstanbul'daki eğlence merkezine saldırıyı yaşam tarzıyla ilişkilendirmek ve sınırlamak konuyu bağlamından koparır. Eğer terörün yaşam tarzlarını hedef aldığı söylenirse 10 Aralık 2016 günü İstanbul'da Beşiktaş Stadındaki saldırının spora yapıldığı mı iddia edilecekti? Bu terör örgütü insanlığa karşı vahşet içerisinde saldırı yapan bir örgüttür. Çocukları öldüren, insanları vahşice katleden bir örgütün yaşam tarzını hedef aldığını söylemek safdilliktir." değerlendirmesinde bulundu.

Akçay, terörün hedefinin tek başına, o yaşam biçimi, şu toplumsal kesim, bu ekonomik düzeydeki insanlar, öteki inançtakiler ya da inançsızlar olmadığını vurguladı. Terörün hedefinin Türkiye olduğunu belirten Akçay, şöyle devam etti:

"Devletiyle, milletiyle bir ve bütün yaşama iradesi kırılmak istenen Türkiye... Bu nedenledir ki tüm bu terör saldırılarını birbirlerinden ayrı düşünemeyiz; hepsi

birbirini tamamlayan nihai amacı değişmeyen hain terör saldırılarıdır. Türk milleti olarak her birimizin dikkat etmesi gereken husus bu noktada başlamaktadır. Elbette ki saldırılarda kaybettiğimiz her şehidimiz için, her vatandaşımız için, her insanımız için yüreğimiz yangın yeridir. Terör sadece kıvılcımdır. Ancak bu kıvılcım yangına dönüştürülmek isteniyor ve hedefi birlik ve beraberliğini kaybetmiş, öfke ve nefretle kutuplaşma ve kamplara ayrılmış bir ülkedir. Son terör saldırısı sonrasında kamuoyunda 'yılbaşı kutlamaları' üzerinden gerçekleştirilen tartışmaları ve toplumsal ayrışma çabalarını yanlış ve tehlikeli görüyoruz. Bu tuzağa düşmeyelim. Terörün hedeflediği bölünmüş bir toplum olmayacağız. Terörün ülkemizi yangın yerine döndürmesine fırsat vermeyeceğiz."

Erkan Akçay, terörle mücadelenin kararlılık isteyen bir süreç olduğuna dikkati çekerek, yetkililerin terörü lanetlemenin ötesinde kararlılıkla, plan ve programla terörle mücadele etmesi gerektiğini ifade etti. Terörle mücadelede devlet ile milletin sonuna kadar bir ve beraber olması gerektiğine işaret ederek, bu millî şuurun Türkiye'nin varlığı için elzem olduğunu belirtti.

Akçay, şu hususları kaydetti: "Millet olarak terör karşısında en küçük bir yılgınlık göstermeden, yaşanan vahşetler karşısında daha çok kenetleneceğiz. Elbette devlet yönetiminde istihbarattan moral, teçhizat ve saha stratejilerine kadar terörle mücadeledeki her bir adım gözden geçirilmelidir. Millî değerlere yeniden sahip çıkılması, cumhuriyete, millî varlığımıza sahip çıkılması; itilen, mağdur edilen, yetişmiş, ehil, liyakat sahibi, samimi, dürüst vatan evlatlarına sahip çıkılması şarttır."

İZMİR'DEKİ TERÖR SALDIRISI, TBMM GENEL KURULUNDA KINANDI

05 Ocak 2017 Perşembe

TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın,

İzmir'deki terör saldırısının ardından Adıyaman'da basın mensuplarının sorularını yanıtladı.

İzmir Adliyesine yönelik saldırının bir kez daha yürekleri dağladığını belirten Aydın, hain terör örgütlerinin Türkiye üzerindeki alçak emellerini İzmir'de sürdürmeye çalıştıklarını söyledi. Aydın, "Türkiye büyük bir ülkedir. Bu millet 15 Temmuz'da da ne kadar güçlü olduğunu, birlik beraberlik içerisinde kardeşçe hareket ettiğini bütün dünya âleme gösterdi. Bu terör bizi sindiremeyecek. Türkiye asla ve asla teröriste ve teröre diz çökmeyecek. Bu tür terör eylemleri milletimizi daha çok kederlendirecek, bir ve beraber edecek, kardeşliğimizi pekiştirecek, daha güçlü bir şekilde yolumuza devam edeceğiz. Bunlara pabuç bırakacak değiliz. Nerede olursa olsun, PKK, PYD, YPG, FETÖ, DEAŞ ya da DHKP-C hangi terör örgütü olursa olsun, hangi isimle anılıyorsa anılsınlar Türkiye'nin tüm terör örgütleriyle kararlı mücadelesi daha etkin bir şekilde devam edecektir.

İnşallah 2017'de Türkiye'yi terörden arındırana kadar, son teröristi temizleyene kadar bu kararlı mücadelemizi tüm milletimizle birlikte seferberlik hâli içerisinde devam ettireceğiz." dedi.

Türkiye'nin hamle yapacağı, sorunlarından kurtulacağı, emin adımlarla yolunda yürüyeceği anda, bir üst akıl tarafından yönetilen terör örgütlerinin terör eylemleriyle düğmeye bastığına dikkat çeken Aydın, bunların farkında olduklarını ancak mücadeleye, zerre kadar geri adım atmadan, en güçlü şekilde, emin adımlarla devam edeceklerini ifade etti.

Aydın, terörü sonlandırmak için gerekeni yapacaklarını belirterek, bugüne kadar terörle mücadelede şehit olanlara Allah'tan rahmet diledi ve nereden gelirse gelsin tüm terör örgütlerini lanetleyerek kınadıklarını sözlerine ekledi.

TBMM Başkanvekili Akif Hamzaçebi,

İzmir'deki terör olayının herkesi üzüntüye boğduğunu kaydetti. Hamzaçebi, İstanbul'da yılbaşının ilk saatlerinde meydana gelen ve 39 kişinin hayatını kaybetmesine neden olan vahşi saldırı sonrasında İzmir'deki terör olayının herkesi derinden üzdüğünü belirtti. Başkanlık Divanı olarak İzmir'deki terörü

şiddetle kınadıklarını, lanetlediklerini ifade eden Hamzaçebi, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diledi.

AK PARTİ Grup Başkanvekili Naci Bostancı da saldırıyı kınayarak, teröristlerin İzmir'de bir katliam planladıklarının anlaşıldığını kaydetti. Güvenlik güçlerinin dikkatli, itinalı çalışması sonucu eylemin sınırlı kaldığına işaret eden Bostancı, "Ümit ederiz ki güvenlik, istihbarat görevlileri, bundan sonra bu tür girişimleri çok daha etkin, herhangi bir yaralanma, hayat kaybına neden olmayacak şekilde etkisiz hale getirirler." dedi.

CHP Grup Başkanvekili Levent Gök, saldırıyı şiddet ve nefretle kınadığını ifade ederek, saldırıyı gerçekleştiren teröristleri lanetledi.

HDP Grup Başkanvekili Ahmet Yıldırım, İzmir'deki saldırının kimden gelirse gelsin, toplumsal yaşamı hedeflediğini belirtti. Saldırıyı partisi adına kınadığını vurgulayan Yıldırım, ölü sayısının artmamasını temenni etti. Yıldırım, "Bundan sonra ülkede benzer saldırı ve acıların yaşanmayacağı inancıyla saldırıyı gerçekleştirenleri kınıyorum." dedi.

MHP Mersin Milletvekili Baki Şimşek, hain saldırıyı kınadığını dile getirerek, 2017'ye umutla başlamak isterken, şehitler vererek başladıklarını dile getirdi. Şimşek, hükümetin gerekli önlemleri alarak terörü Türkiye'nin gündeminden çıkarmasını, tüm vatandaşların 81 ilde rahatça dolaşabileceği bir Türkiye'yi yeniden oluşturmasını istedi.

JAPONYA DIŞİŞLERİNDEN SORUMLU DEVLET BAKANI, **ANKARA'DA**

06 Ocak 2017 Cuma

TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın, Japonya Dışışlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Kentaro Sonoura ve beraberindeki heyeti kabul etti. Aydın, konuk Bakanı Türkiye'de ağırlamaktan ve TBMM'de görmekten büyük onur duyduklarını ifade etti.

Japonya ve Türkiye arasında kökü maziye dayanan uzun bir dostluk bulunduğuna işaret eden Aydın, bu dostluğun 125 yıl önce Ertuğrul Fırkateyni ile başladığını, hatta bunun bir sinema filmine de konu olduğunu dile getirdi. İran-Irak savaşı yıllarında Tahran'dan tahliyeler konusunda da iki ülkenin iş birliği yaptığını ifade eden Aydın, ikili ilişkilerin en üst düzeyde sürdüğünü,

bunun parlamentolar arasında da artarak devam etmesini arzu ettiklerini belirtti.

Kabulde bulunan Türkiye-Japonya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı AK PARTİ Niğde Milletvekili Alpaslan Kavaklıoğlu'nun da ilişkilerin gelişmesine katkısına değinen Aydın, şu değerlendirmede bulundu: "Bu ilişkilerin her düzeyde; ekonomik, siyasi, savunma, ticaret alanlarında, her anlamda artmasını arzu ediyoruz. Japonya ve Türkiye arasında ciddi kültürel bağlar da var. İnsan yapısı itibarıyla da sıcak iki millet, daha çok yakınlaşabilecek bir konumda. Biz bunun her alanda artarak devam etmesini istiyoruz. Asya Parlamenterler Asamblesinde de beraberiz.

Geçtiğimiz dönem Kamboçya'da düzenlenen genel kurulda Türkiye söz konusu teşkilatın dönem başkanlığına seçildi. Bu vesileyle Türkiye'de gerçekleşecek olan genel kurullarda ve diğer toplantılarda biz özellikle Japonya'nın bulunmasını arzu ediyoruz, bekliyoruz. Zira Türkiye, hem batıyla hem de doğuyla ilişkileri son derece gelişmiş bir ülke."

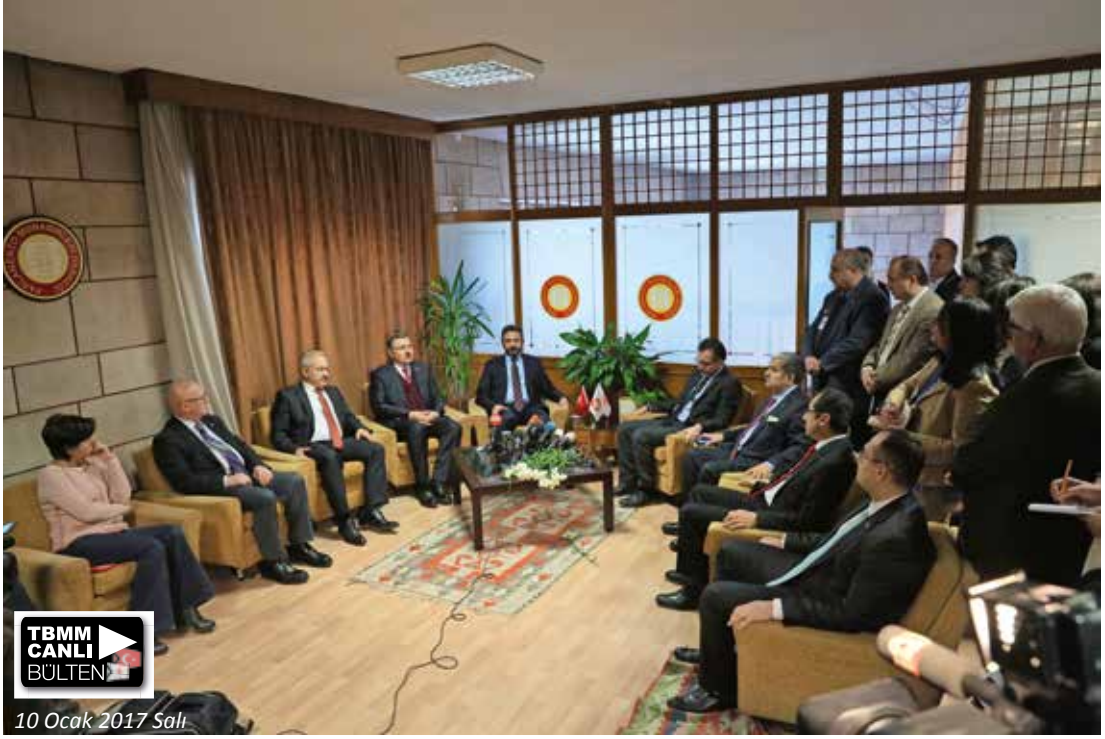
Aydın, Japonya'nın dünyanın en önemli ülkelerinden olduğunu, Türkiye ve Japonya'nın uluslararası platformlarda birbirlerini desteklemesinin dünya barışına ve ekonomisine büyük katkı sunacağını kaydetti. Ertuğrul Fırkateyni ile ilgili sinema filminin iki ülkede yaklaşık 2 milyon kişi tarafından izlendiğini aktaran Aydın, bunun iki ülke arasındaki dostluğu ortaya koyduğunu söyledi.

Tokyo Yunus Emre Kültür Merkezi Vakfının da Türkiye-Japonya ilişkilerinin gelişmesine katkı sağlayacağını altını çizen Aydın, "İstanbul'da kurulması planlanan Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesiyle ilgili hükümetimizin tasarısını da dün itibarıyla Meclisimize sevk etmiş durumdayız. Tasarısı en kısa sürede kabul etmek suretiyle üniversiteyi kuracağız." dedi.

Japonya Dışişlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Sonoura, 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi sırasında TBMM'nin bombalar nedeniyle hasar gören bölümlerini, Türkiye-Japonya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Alpaslan Kavaklıoğlu refakatinde gezdi ve darbe girişimi sırasında yaşananlar hakkında bilgi aldı. Kordiplomatik Loca'ya da geçen konuk heyet, bir süre Genel Kurul çalışmalarını izledi.

10 OCAK ÇALIŞAN GAZETECİLER GÜNÜ KUTLANDI

TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü dolayısıyla Mecliste görev yapan gazetecileri ve Parlamento Muhabirleri Derneğini (PMD) ziyaret etti.

TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın'a, ziyaretinde, TBMM İdare Amiri Ahmet Gündoğdu, TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu, TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Vekili ve Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanı Erbay Kücet ile Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkan yardımcılarını refakat etti.

10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutlayan Aydın, gazetecilerin dünyanın birçok yerinde savaşların, çatışmaların sürdüğü bir ortamda, silahların gölgesinde görev yaptıklarını belirterek "Doğru, objektif haber vermeye, halkı bilgilendirmeye çalışan, halkın taleplerini, beklentilerini

doğru biçimde yansıtan, bu anlamda da biz siyasetçilere yol gösteren gazetecilerimizin, tüm basın camiasının bu gününü tebrik ediyorum." dedi.

TBMM İdare Amiri Ahmet Gündoğdu da gazetecilerin önemli bir köprü görevi gördüklerini söyledi. 15 Temmuz darbe girişiminde basının tarihî bir görev yerine getirdiğini belirten Gündoğdu, "Özellikle o gece Mecliste görev yapan arkadaşlarımızı tebrik ediyorum." dedi.

TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın, PMD ziyaretinde tutuklu gazetecilere ilişkin soruları da yanıtladı.

"Suç işlediği iddiasında olan kimse, hukuk ne diyorsa, karşılığı neyse bu suçun mutlaka cezasını görür, çeker." diyen Aydın, bu konuda bir algı yürütüldüğüne dikkati çekti. "Sadece gazetecilik vasfından dolayı tutuklanan kaç kişi" sorusunu yönelten Aydın, şu ifadeleri kaydetti.

"Gazetecilikle birlikte başka bir suç işlenmişse -kusura bakmayın ama- bu suçun karşılığı neyse de gereken yapılır. Hukuk karşısında herkes eşittir. Bugün dokunulmazlığı kaldırılan bir milletvekili dahi yargı makamları tarafından tutuklanabiliyorsa, siyasetçi, bürokrat ya da gazeteci hangi meslek grubuna ait

olursa olsun eğer sadece mesleğini ifa ettiği için tutuklanmışsa hep birlikte karşı duralım. Tutuklanan gazeteci diye tabir edilen arkadaşların listesine baktığımızda pek çoğunun pek çok suç türlerini işlediği iddiasında olanlar var. Tutuklu, mahkûm ya da hüküm giymiş olanlar var. Karşılığında suçları da var. İki tarafı da görmek lazım. Sadece yazı yazdığı, gazetecilik yaptığı için tutuklanmaya hep birlikte karşı dururuz. Ama gazetecidir, aynı zamanda da suç işleme özgürlüğü yoktur. Ama gazetecilik mesleğinin de özgür bir şekilde, özgür ortamda ifade edilmesini sonuna kadar savunan biri olarak bunu diyorum, ikisini birbirinden ayırmak lazım."

*AK PARTİ Genel Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım,
"10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü" dolayısıyla
PMD'yi ziyaret ederek, basın mensuplarını tebrik etti.*

FETÖ'nün 15 Temmuz'daki darbe girişimi sırasında Mecliste görev yapan gazetecilerin o gece yaşadıklarını anlattıkları görüşmede Başbakan Binali Yıldırım, Genel Kurulda görüşülmekte olan AK PARTİ'nin Anayasa

Değişikliği Teklifiyle ilgili soruları da cevaplayarak, değerlendirmelerde bulundu.

Başbakan Yıldırım, "Anayasa değişikliği teklifinin maddelerine geçilmesinde 338 kabul oyu çıkmasını nasıl

değerlendiriyorsunuz, bir endişeniz var mı?" şeklindeki soruya, "Hiçbir endişem yok. Yarasız yere kurt düşürmeyin, işler yolunda gidiyor, gayet güzel. Bizim ihtiyacımız olan 330, üzerine ne gelirse eyvallah." karşılığını verdi. "Sonraki maddeler için bir endişeniz var mı?" sorusuna ise Yıldırım, "Hiçbir endişem yok." yanıtını verdi.

Başbakan Yıldırım, bir gazetecinin cep telefonundan babasının fotoğrafını

göstermesi üzerine duygulandı. Babasının 2000 yılında 73 yaşında vefat ettiğini belirten Yıldırım, annesinin ise daha önce hayatını kaybettiğini ifade etti.

Ziyarete, Türkiye Foto Muhabirleri Derneğinin, 15 Temmuz FETÖ'nün darbe girişiminin gazeteciler ve foto muhabirleri gözünden anlatıldığı dergisi de Başbakan Binali Yıldırım'a takdim edildi.

TBMM Başkanvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü dolayısıyla PMD'yi ziyaret ederek, PMD Başkanı Göksel Bozkurt ve muhabirleri kutladı.

PMD'nin, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nde yoğun bir ziyaretçi trafiği yaşadığını anımsatan Hamzaçebi, "İnşallah bu derneğe gösterilen bu yoğun ilgi gazetecilik mesleğine, basına gösterilir ve bunlar sonuçlarını verir, Türkiye özgür gazeteciliğe kavuşur. Türkiye'nin buna ihtiyacı var." ifadesini kullandı.

Hamzaçebi, sözlerine şöyle devam etti:

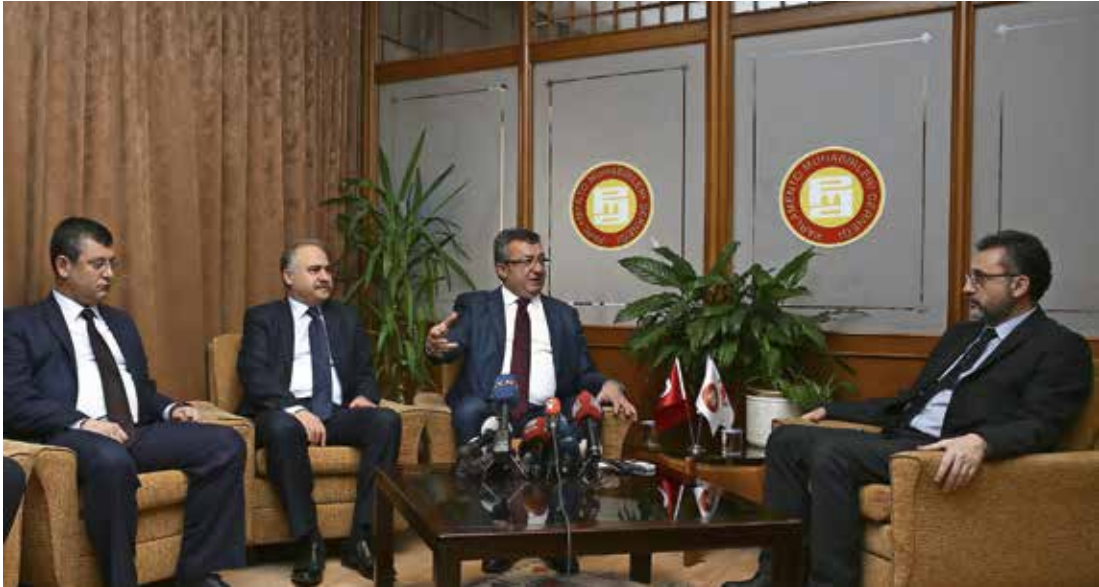
"Türkiye bir anayasa yapım sürecine girerken, böyle bir süreci yaşarken, basın özgürlüğünün önemi bir kez daha çok fazla öne çıkıyor. Basın özgürlüğü demek, iletişim özgürlüğü, bireyin haber alma özgürlüğü demektir. Bunlar bütün uluslararası sözleşmelere konu olmuştur.

Bizim anayasalarımızda çok uzun yıllardan bu yana vardır. Ama öyle olduğu hâlde Türkiye'de bugün basın özgür değildir. Maalesef böyle bir tabloyu yaşıyoruz. Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyoruz ama çalışan gazeteciler kadar - belki onlardan daha fazla- çalışmayan, çalışamayan, çalışmak istediği hâlde çalışamayan gazeteci vardır. Bunları Türkiye'nin aşması gerekir. Siyaset kurumunun başta Hükümet olmak üzere bu sorunu aşması gerekir."

Anayasa değişikliği yaşayan Türkiye'nin, basın özgürlüğü konusunda bir sorununun

olmaması gerektiğini dile getiren Hamzaçebi, ancak uluslararası istatistiklerin ve endekslerin öyle söylemediğini kaydetti.

Uluslararası Hukukun Üstünlüğü Endeksinde, Türkiye'nin 113 ülke arasında 109. sırada, temel haklar kategorisinde ise 99. sırada yer aldığını anımsatan Hamzaçebi, "Bu, kabul edilemez bir sıradır. Türkiye buna layık değildir, süratle buradan çıkmak zorundadır. Türkiye'nin buna ihtiyacı vardır. İnaniyorum ki Türkiye bugünleri, bu süreci mutlaka yakalayacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

CHP Grup Başkanvekilleri Engin Altay, Levent Gök ve Özgür Özel, "10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü" dolayısıyla PMD'yi ziyaret ettiler.

Basın koridorundaki medya kuruluşlarının bürolarını selamlayan Altay, Gök ve Özel, daha sonra PMD'ye geçti. Burada konuşan Engin Altay, ileri demokrasilerde olduğu şekliyle basının, yasama, yürütme ve yargıdan sonra dördüncü kuvvet olarak varlığını hissettirmesinin ülke kalkınmasına çok şey katacağı inancında olduklarını belirtti.

Türkiye'de çalışan gazetecilerin özgür olmadığı bir dönemi yaşadıklarını belirten Altay, "Cumhuriyetimizi taçlandırmak

yolunda verilen mücadelenin, sarf edilen emeğin karşılığında ülkemizde demokrasi adına geçmişte ettiğimiz kazanımların birer birer yitirildiğini görüyoruz. Bu da kamu vicdanını sızlatan bir manzara." ifadesini kullandı. Bir ülkede demokrasinin iyi işleyip işlemediğini gösteren iki önemli göstergeden birinin parlamento diğerinin ise özgür basın olduğunu vurgulayan Altay, şöyle devam etti:

"Şu anda 140-150 gazetecinin sadece düşüncelerinden dolayı cezaevinde yatıyor olması Türkiye'nin demokrasi tarihinin bir

kara lekesidir. Onlar içerideler, yazamıyorlar, işinden edilenler var. Bizdeki rakamlar abartılı olabilir belki ama 9 bine yakın gazeteci şu anda çalışmıyor. Binlerce gazetecinin işinden edilmiş olması da demokrasimiz adına bir kara lekedir. Sizlerin de içinin kan ağladığını biliyoruz. Gazeteciliğin mizacında özgürlük çok önemli. Bir inşaat şirketindeki mühendis özgür olmayabilir ama bir gazeteci özgür değilse, inandığını yazamıyorsa bu çok acı. Demokrasimizin güçlenmesi adına size ihtiyacımız var. Çalışan gazeteciler olarak bu zor şartlarda, üzerinizdeki yoğun basınca rağmen görevinizi en iyi yapmaya çalıştığınıza biz şahidiz, iyi ki varsınız, gününüz kutlu olsun."

Levent Gök de bugünü doya doya kutlamak istediklerini ancak Türkiye'nin yaşadığı süreç, tutuklu gazeteciler ve medyanın üzerindeki baskı nedeniyle çalışan gazetecilerin işlerinin güç olduğuna işaret etti. Sıkıntılı sürecin bir an önce aşılmasını dilediklerinin altını

çizen Gök, "Türkiye'de medya, demokrasinin önemli bir kuvveti olarak hak ettiği yeri mutlaka alacaktır. Bu olumsuz ortamda halkın haber alma hakkını kullanmasını sağlayan tüm gazeteci arkadaşlarımızın gününü yürekten kutluyoruz." dedi.

Özgür Özel, kendileriyle birlikte emek veren, günlerini gecelerini geçiren, bazen sağlıklarını feda eden tüm gazetecilerin gününü kutladığını ifade etti. Parlamentonun yanında bazen savaş meydanlarında kutsal bir görevi ifa eden gazetecilerin Türkiye'de çok önemli sorunlarının bulunduğunu vurgulayan Özel, "Meslek dalında örgütlenme çok önemli. Her meslek alanında sendikal özgürlük, çalışan için iş güvencesi demektir ama basın alanındaki özgürlük halkın doğru haber alma hakkının da teminatı demektir. Bugün fiilen basın alanından neredeyse kalkmış olan sendikacılığın yeniden tesisi için Türkiye demokrasisine düşen çok görev var." diye konuştu.

HDP Grup Başkanvekili Filiz Kerestecioğlu, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü dolayısıyla PMD'ye ziyaret gerçekleştirdi.

Kerestecioğlu, ziyarette yaptığı konuşmada, gazeteciliğin, ne kadar zor ve keyifli bir meslek olduğunu bildiğini, haber yoksa halkın bilgi edinme hakkının ihlal edilmiş olacağını söyledi.

HDP Grup Başkanvekili, "İfade özgürlüğüne, halkın haber alma hakkına saygı gösterilmelidir. Gazetecilerin özgürce habere ulaşabilmesi ve ulaştığı haberlerin de sorgulanmadan, sadece gazeteci oldukları kabul edilerek mesleklerini icra etmelerine izin verilmesi gerekir. Bunlar aslında basit ve evrensel kural,

yeniden keşfetmemiz gereken şeyler değil. Sadece uymamız gereken kurallar." diye konuştu.

PMD Başkanı Göksel Bozkurt da Türkiye'de darbelerle karşı çıkmanın, demokrasiyi geliştirip yaşatmanın yolunun basın ve ifade

özgürlüğünün sınırlarının genişletilmesinden geçtiğini söyledi. Bozkurt, PMD ve çalışmalarıyla ilgili bilgi verdi.

MHP Grup Başkanvekilleri Erkan Akçay ve Erhan Usta, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü nedeniyle PMD'ye ziyarette bulundular.

MHP heyetini, PMD Genel Başkanı Göksel Bozkurt ve yönetim kurulu üyeleri karşıladı.

"Parlamento muhabirleri âdeta Türkiye'nin nabzının attığı yerde çok önemli bir görevi yerine getiriyor." diyen Erkan Akçay, parlamentoda görev yapan basın mensuplarının sorunlarının çözümü için destek vermeye her zaman hazır olduklarını belirtti.

Gazetecilerin sorularını da yanıtlayan Akçay, Anayasa oylamasında fire tartışmalarıyla ilgili bir soruya karşılık, bu iddiaların tamamının spekülasyondan ibaret olduğunu söyledi.

Fire kavramının grup kararı alınmışsa kullanılabileceğini belirten Akçay, "Grup kararı alınmadan milletvekillerinin kendi

iradeleriyle kullandığı oy sonucunu fire olarak ifade etmek doğru değil. Hangi partiye mensup milletvekillerinin ne tür oy kullandığını tahmin etmeye çalışmak da son derece yanlış. Birinci tur oylamalar antrenman niteliğindedir. Önemli olan ikinci tur ve tümü üzerindeki oylamalardır." diye konuştu.

Akçay, bir gazetecinin, "MHP'nin, 18 yaş, kararname yetkisi ve 600 milletvekili ile ilgili düzenlemelerde 'hayır' oyu kullanacağı söyleniyor." sözleri üzerine, şunları kaydetti:

"18 yaş ve 600 milletvekili bizim karşı çıktığımız bir konu değildir. Tam aksine 18 yaş ve 600 milletvekiline ilişkin düzenlemeleri rahatlıkla destekleriz. Niye imtina edelim ki?

MHP, öteden beri gençlerin partisi olarak anılan bir partidir. 600 milletvekili düzenlemesi de Mecliste grubu olsun ya da olmasın siyasi partilere olumlu olarak yansıyacak bir düzenlemedir. Fire spekülasyonlarını illa bir parti üzerinden değerlendirmek gerekirse başka partilere bakmakta fayda vardır ama buna da gerek yoktur. Kararname çıkarma yetkisi, teklifte, köşeleri, sınırları son derece net olarak belirlenmiştir. Eskisinden daha net çizgilerle belli olduğu için keyfilikten uzak bir kararname düzeni gelecektir. Şimdi en büyük şikâyet konularından biri şahsi ve

keyfi yönetim olmasıydı. Sadece yürütmenin işleyişine ilişkin kararname çıkacak demektir. Kararnamelerle ilgili düzenleme, Anayasa teklifinde en net düzenlemelerden birisidir." Akçay, MHP'nin, sorumluluğunu üstlenmeyeceği hiçbir konunun altına girmeyeceğini ifade etti.

MHP Grup Başkanvekili Erhan Usta da, basının, demokrasinin olmazsa olmazı olduğunu ifade etti. Gazetecilerin çok zor şartlarda görev yaptığını belirten Usta, özellikle yerel basının önemli sorunları olduğunu, bu sorunların çözümü için atılması gereken adımlar bulunduğunu vurguladı.

10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, AK PARTİ Bingöl Milletvekili Cevdet Yılmaz, Samsun Milletvekili Çiğdem Karaaslan, Ankara Milletvekili Lutfiye Selva Çam, İstanbul Milletvekili Metin Külünk, Manisa Milletvekili Murat Baybatur ve Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu tarafından da ziyaretlerle kutlandı.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci

AK PARTİ Bingöl Milletvekili Cevdet Yılmaz

AK PARTİ Ankara Milletvekili Lutfiye Selva Çam
Genel Merkez Kadın Kolları Başkanı

AK PARTİ Samsun Milletvekili Çiğdem Karaaslan

AK PARTİ Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu

TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Vekili ve Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanı Erbay Kücet, "10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü" nedeniyle yayımladığı mesajında; gazetecilerin zor, yıpratıcı, aynı zamanda kutsal bir mesleğin fedakâr fertleri olarak görevlerini ifa ederken, kamuoyunun doğru ve tarafsız bir şekilde bilgilendirilmesi amacıyla her zaman üstün gayret sarf ettiğinin herkesin malumu olduğunu belirtti. Bunun en bariz örneğinin 15 Temmuz darbe girişimi ve sonrasında meydana gelen gelişmelerin halka aktarılması sürecinde yaşandığını vurgulayan Kücet, şu ifadeleri kullandı:

"TBMM'de, bizim de yakinen şahit olduğumuz üzere, Türk medyasının o hain girişim karşısında gösterdiği toplumsal sorumluluk; ülkemizin, demokrasinin ve parlamentomuzun varlığını sarsılmadan korumasında büyük bir rol oynamıştır. Bu düşüncelerle, hukukun üstünlüğünü, kişisel hak ve hürriyetleri ve halka faydayı en yüce ilke olarak kabul etmiş; ülkemizin istikrarına ve bekasına katkı sağlayan; görevini ifa ederken doğru ve tarafsız habercilik yapan tüm kardeşlerimin 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü tebrik ediyor, başarılı çalışmalarının devamını temenni ediyorum."

IX. BÜYÜKELÇİLER KONFERANSI KATILIMCILARI, TBMM'DE

09 Ocak 2017 Pazartesi

Dışışleri Bakanlığı tarafından 2008 yılından bu yana düzenlenen, Türk dış politikasının ve ülkemizin geleceğe dönük hedeflerinin gözden geçirildiği Büyükelçiler Konferansının dokuzuncusu 8-14 Ocak 2017 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi.

"2023'e Doğru: Millî Değerler, Küresel Hedefler" temasıyla düzenlenen bu yılki Konferans çerçevesinde, Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve Büyükelçilerimiz, 9 Ocak 2017 tarihinde Dışışleri Bakanlığı Şehitliği ve Anıtkabir ziyaretlerinin ardından Gazi Meclisimizi ziyaret ettiler.

TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın tarafından karşılanan heyet, 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi sırasında Meclisin hasar gören kısımlarında incelemelerde bulundu. Dışışleri Bakanı Çavuşoğlu, bombalanan alana çiçek bıraktı. TBMM Başkanvekili Aydın da Dışışleri Bakanı'na, ana binanın hasar

gören bölümlerindeki kırılan mermerlerden yaptırılan plaketi verdi.

TBMM Başkanvekili Aydın, Gazi Meclisin Kurtuluş Savaşı'nda dahi düşman kuvvetleri tarafından bombalanmadığını belirtti. Aydın, Şeref Holü ile bombanın düştüğü bahçe arasındaki alanın "Demokrasi Yolu" olarak tasarlanarak müzeye dönüştürüleceğini sözlerine ekledi. TBMM Başkanvekili, "Bir bilim heyeti çalışmasını sürdürüyor. Burayı gelecek kuşaklara aktaracağız. Bu Meclis, Kurtuluş Savaşı'nda dahi bombalanmamıştı. İşgal kuvvetlerince bile bu Meclise bomba atılmamışken, asker kıyafetli alçaklar tarafından atılan bombalar neticesinde maalesef Meclis bu hâli aldı. Dolayısıyla millî iradenin devamı, egemenliğin kayıtsız şartsız Mecliste olduğunu, millette olduğunu dikkate alarak, bunu tüm gelecek kuşaklara aktarmayı planlıyoruz." dedi.

FİNLANDİYA DIŞİŞLERİ BAKANI, MECLİSE KONUK OLDU

11 Ocak 2017 Çarşamba

Finlandiya Dışışleri Bakanı Timo Soini, Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun davetine icabetle, IX. Büyükelçiler Konferansı'na iştirak etmek üzere 10-12 Ocak 2017 tarihlerinde ülkemize resmî bir ziyarette bulundu.

Programı çerçevesinde Meclisi ziyaret eden konuk Bakan ve beraberindeki heyet onuruna, TBMM Başkanvekili Mehmet Akif Hamzaçebi tarafından yemek verildi.

GÜRCİSTAN DIŞİŞLERİ BAKANI, TBMM'Yİ ZİYARET ETTİ

Gürcistan Dışişleri Bakanı Mikheil Janelidze, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun davetlisi olarak IX. Büyükelçiler Konferansı'na konuşmacı olarak katılmak ve ikili temaslarda bulunmak üzere 9-10 Ocak 2017 tarihlerinde ülkemize resmî ziyarette bulundu. Programı kapsamında Meclisi ziyaret eden Janelidze, TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın tarafından kabul edildi.

Konuk Bakan ve beraberindeki heyeti Türkiye'de görmekten memnuniyet duyduğunu dile getiren Aydın, Gürcistan'ın Ekim ayı içerisinde son derece özgür ve demokratik bir seçim süreci geçirdiğini, Türkiye'nin de bu durumu memnuniyetle gözlemlediğini ifade etti. "Bu seçim sonuçlarının Gürcistan'ın refahını daha da güçlendireceğine inanıyoruz. Gürcistan'ı klasik bir komşu ülke olarak değil, önemli

bir stratejik ortak olarak görmekteyiz. Ülkelerimiz arasındaki temas bunun en güzel göstergesidir." vurgusunu yapan TBMM Başkanvekili Aydın, 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında Türkiye'yi ilk olarak Gürcistan Başbakanı'nın ziyaret ettiğini hatırlatarak, bunun da Gürcistan'ın Türkiye'nin demokratik kurumlarına verdiği desteğin göstergesi olduğunu belirtti.

Gürcistan'ın istikrarı, güveni ve refahını Türkiye olarak son derece önemsediklerinin altını çizen Aydın, bu bağlamda tüm sorunları toprak bütünlüğü ve egemenliği doğrultusunda çözmesini arzu ettiklerini, bu konuda Türkiye olarak tam destek verdiklerini dile getirdi. TBMM Başkanvekili, bölgenin ve özellikle Türkiye'nin ciddi terör tehditleriyle karşı karşıya olduğunu vurguladı ve Suriye ve Irak'ta barınan DEAŞ'ın intihar

Mücadelemizi bu yönde sürdürüyoruz." diye konuştu.

FETÖ'nün uluslararası çapta iş çevreleri ve kültür çevrelerinden oluşan geniş bir ağa sahip olduğunu ifade eden Aydın, "FETÖ 170 ülkede kurumları olan çok büyük ve tehlikeli bir örgüttür. Bu grup sadece Türkiye için değil,

saldırıların yanı sıra roket ve bombalarla Türkiye'ye doğrudan saldırı düzenlediğinin altını çizdi. Aydın, "PKK terör örgütü de 30 yıldan beri ülkemize ve milletimize büyük zararlar vermektedir. Komşu coğrafyalardaki ihtilaflardan kaynaklanan güvenlik sorunları, tehdit ve terör saldırılarını da etkilemektedir. DHKP-C de bir terör örgütü olup ülkemize zarar vermektedir." dedi.

Türkiye'nin 15 Temmuz tarihinde FETÖ tarafından planlanan ve hayata geçirilen terörist bir darbe girişimiyle karşı karşıya geldiğini belirten Aydın, "Bu darbe girişimi anayasal düzenimizi, demokrasimizi, hükümetimizi, Cumhurbaşkanımızı ve bütün milletimizi hedef almıştır. Sıradan bir darbe girişimi değildi. Bu âdeta, Türkiye'yi işgal, ülkeyi bölme hareketiydi. 15 Temmuz sonrasında da hâlen barındığı kurumlar münasebetiyle anayasal düzenimizi tehdit etmeye devam etmektedir.

faaliyet gösterdiği tüm ülkeler için ve uluslararası barış için son derece tehlikeli bir örgüttür. Bu nedenle hain terör yapısının faaliyetleri Türkiye'nin sınırları ötesinde de engellenmelidir." ifadelerini kullandı.

Gürcistan Dışişleri Bakanı Janelidze ve beraberindeki heyet, Türkiye-Gürcistan Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı AK PARTİ Artvin Milletvekili İsrail Kışla'nın refakatinde, darbe girişimi sırasında Meclisin bombalamalardan dolayı hasar gören kısımlarında incelemelerde bulundu.

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİNİ ARAŞTIRMA KOMİSYONU ÇALIŞMALARI TAMAMLANDI

15 Temmuz (FETÖ/PDY) Darbe Girişimini Araştırma Komisyonu Başkanı Reşat Petek, komisyonun görev süresinin dolması nedeniyle bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıda komisyonun çalışmaları hakkında bilgi veren Petek, millî iradenin tecelligahı olan Gazi Meclisin kendilerine verdiği görev sonucunda büyük heyecanla yerine getirdikleri komisyon çalışmalarının, ülkeye ve millete hayırlar getirmesini temenni etti.

FETÖ'nün 15 Temmuz darbe girişiminin ardından Mecliste grubu bulunan dört partinin ortak iradesiyle kurulan komisyonun 4 Ekim 2016'da çalışmalarına başladığını anımsatan Petek, ek süre almadan bugüne kadar en yoğun çalışan komisyon olarak süresini tamamladığını belirtti.

Çalışma ziyaretleri kapsamı da dâhil toplam 141 kişinin bilgisine başvurduklarını anlatan Petek, demokratik usullerle tespit ettikleri ortak teklifleri incelemek suretiyle komisyonun tüm üyeleriyle belirledikleri isimleri dinlediklerini ifade etti. Petek, 3 ay içinde 22 toplantı yaptıklarını, burada kişi başına ortalama 3 saat dinleme süresi çerçevesinde, konuya doğrudan hâkim, bu konuda bilgisi olan, sorumluluk mevkiinde bulunan, olayı yaşayan 51 kişiyi dinlediklerini kaydetti.

Petek, bilgi paylaşımını dağıtmamak, iktidar-muhalefet ayırımı yapmadan komisyon üyelerinin ciddi katkılarını sağlamak amacıyla alt komisyon oluşturmadıklarını vurguladı.

Komisyon olarak 142 saat 22 dakika süren toplantı düzenlediklerini, gelen dilekçelerin incelendiğini, ilgili olanların üyelerle paylaşıldığını, bu çerçevede 604 dilekçenin değerlendirildiğini anlatan Petek, dört partiden sunulan önerge sayısının 70 olduğunu bildirdi. Reşat Petek, 3 aylık süre içinde kurum ve kişilere 86 bilgi ve belge isteme yazısı gönderildiğini, bugüne kadar 67 cevap alındığını, yeni yazılmış yazıların cevaplarının da beklendiğini belirtti. Petek, eski cumhurbaşkanları ve başbakanlara, gerekli gördükleri diğer kişi ve kurumlara yazıyla sorular yönelttiklerini, cevapları beklediklerini aktardı.

Petek, tam zamanlı ve yarı zamanlı 27 uzman görevlendirildiğine, komisyonu uluslararası heyetlerin de ziyaret ettiğine işaret etti. Komisyonun Ankara, İstanbul ve Muğla'da gerçekleştirdiği çalışma ziyaretleri hakkında da bilgi veren Petek, konuyla ilgili oldukça önemli bilgilere birinci elden ulaştıklarını açıkladı.

Bilgi, belge, yazılı sorular kapsamında rapor taslağının yazım çalışmasının devam ettiğini aktaran Petek, basında, komisyon raporu tamamlanmadan bazı bilgi ve belgelerin yer aldığını, komisyonda görüşülen, nihai şekli verilen bir raporun söz konusu olmadığını kaydetti. Petek, taslak rapor

tamamlandığında komisyon üyelerine dağıtılacağını, üyelerden gelecek ek bilgi, görüş ve değerlendirmelerin raporda derecelendirileceğini, son şekli verildikten sonra Başkanlığa sunulacağını belirtti.

Komisyon Başkanı Petek, şu değerlendirmede bulundu:

"Ülkemiz tarihinde ilk kez bu çapta bir silahlı darbe teşebbüsü, bizzat millet tarafından engellenmiştir. Türkiye, demokrasi ve hukuk devletine olan bağlılığını sadece yazıda, sözde kalmayan, gerektiğinde vatandaşların canı pahasına bu değerlerin hayata geçirildiği bir ülke olduğunu tüm dünyaya göstermiştir. Tankın, topun, uçağın, helikopterin, tüfeğin karşısına sadece ve sadece imanıyla, inancıyla, yüreğiyle dikilen bu alnı öpülesi millet, İstiklal Marşımızda 'Siper et gövdeni dursun bu hayâsızca akın' dediği gibi, göğsünü siper ederek, bu hayâsızca akını püskürtmüştür. Çünkü bizim bu ülkeden başka vatanımız yoktur."

Petek, çok şeyi aydınlığa kavuşturacak bilgi, belge topladıklarını belirterek, "FETÖ'nün ipliğini pazara çıkaracak tespitleri tarihe not düşmek istiyoruz; diğer taraftan, yapılacak soruşturmalarda FETÖ yöneticilerinin, militanlarının, üyelerinin deşifre olup kaçmalarını, cezadan paçalarını kurtarmalarını da istemiyoruz." dedi.

BOSNA HERSEK PARLAMENTOSUNDAN ÜLKEMİZE ÖNEMLİ ZİYARET

Bosna Hersek Temsilciler Meclisi Başkanı Şefik Džaferović ile Halklar Meclisi Başkanı Safet Softić 23-26 Ocak 2017 tarihlerinde ülkemize resmî ziyarette bulundu.

Konuk heyet, programı çerçevesinde, Ankara ve Bursa'da temaslar gerçekleştirdi.

TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın, Bosna Hersek Temsilciler Meclisi Başkanı Şefik Džaferović ve Halklar Meclisi Başkanı Safet Softić ile görüştü ve konuk heyeti Mecliste verdiği öğle yemeğinde ağırladı. Görüşmelerde, Türkiye-Bosna Hersek Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı AK PARTİ Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu da yer aldı.

TBMM Başkanvekili Aydın, ziyaretin iki ülke arasındaki ilişkilerin daha da güçlenmesine vesile olacağını ifadeyle Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) başta olmak üzere, pek çok uluslararası teşkilatta, parlamenterlerin yoğun ilişkilerinin ve

Türkiye ile Bosna Hersek'in birbirini destekleyen yaklaşımlarının iki ülke için önemli olduğuna işaret etti.

Aydın, "Bazı kesimler tarafından ülkemiz aleyhine AKPM'de gündeme getirilmek istenen "Türkiye'deki demokratik kurumların işleyişine dair acil gündem maddesi" önerisi, Bosna Hersekli kardeşlerimizin de desteğiyle reddedildi. Bu oylamada ülkemiz lehine oy kullanan Bosnalı kardeşlerimize, Bosna Hersek Parlamentosu üyelerine gerçekten teşekkür ediyoruz. Uluslararası arenada, bu ve benzeri iş birliğimizin sürmesini arzu ediyoruz." dedi.

Bosna Hersek Parlamentosunun 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminde Türkiye'ye yönelik gösterdiği dayanışmadan dolayı da memnuniyet duyduklarını vurgulayan Aydın, "Bosna Hersek'te FETÖ ile bağlantılı kuruluşların kapatılmasına ilişkin attığınız adımları önemsiyoruz. Bu adımların somut bir neticeye ulaşması için FETÖ'ye bağlı eğitim kurumlarının bir an önce Maarif Vakfına devredilmesi öncelikli beklentimizdir. Dost ve kardeş Bosna Hersek'in de ülkemizin bu haklı talebini kısa sürede karşılayacağına inancımız tamdır." değerlendirmesinde bulundu.

Bosna Hersek'in Avrupa Birliği üyelik sürecinde son derece önemli bir aşama kaydettiğini, bu aşamanın kendilerini de sevindirdiğini belirten TBMM Başkanvekili,

iki ülke arasındaki ziyaretlerin ve ilişkilerin gelecekte artacağını altını çizdi.

Bosna Hersek Temsilciler ve Halklar Meclisi başkanları; TBMM Başkanvekili Aydın, Dostluk Grubu Başkanı Çavuşoğlu ve TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun refakatinde TBMM Şeref Holü'nde, 15 Temmuz FETÖ'nün darbe girişiminde zarar gören alanları inceledi. TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın, darbe girişimi hakkında konuk heyete bilgi verdi. Bosna Hersek heyeti TBMM Genel Kurul Salonu'nu da ziyaret etti.

Konuk Meclis Başkanları, Ankara ve Bursa'daki resmî temaslarının ardından ülkemizden ayrıldı.

İSİPAB 12. KONFERANSI, MALİ'DE DÜZENLENDİ

İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) 12. Konferansı, 23-28 Ocak 2017 tarihlerinde Mali'nin başkenti Bamako'da gerçekleştirildi. Konferansa, İSİPAB Türk Grubu Başkanı AK PARTİ Ardahan Milletvekili Orhan Atalay başkanlığında, AK PARTİ Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, AK PARTİ Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve HDP Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan katıldı.

Toplantıda ülkemiz tarafından, FETÖ, Kıbrıs'taki Durum, Batı Trakya'daki Müslüman Türk Azınlığı ve Oniki Adadaki Müslüman Nüfusun Durumu, Kırım'daki Müslüman Tatarların Durumu, Terörle Mücadele ve İİT Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi ile İhtilafların Çözüm Yolları konularında karar tasarıları sunuldu ve kabul edilmeleri sağlandı, Konferansta görüşülen diğer karar tasarılarına da katkı verildi.

İSİPAB 12. Konferansında, 18-19 Ekim 2016 tarihlerinde Taşkent'te düzenlenen İİT Dışişleri Bakanları 43. Toplantısında, ülkemizin FETÖ ile uluslararası mücadelesinde dönüm noktası olabilecek tarihî karara atfen, FETÖ; Türkiye'nin, İslam ülkelerinin ve diğerlerinin kamu düzenlerine, meşru kamu kurumlarına, güvenlik ve istikrarlarına yönelik tehdit ve risk teşkil eden, yasadışı ve gizli yöntemleri ve emelleri olan bir uluslararası terör örgütü olarak nitelendirildi, örgütün giriştiği kanlı darbe girişimi şiddetle kınandı, ülkemizin söz konusu terör örgütüne karşı aldığı önlemler desteklendi.

Konferansta ayrıca, İslam ülkeleri arasında başta terörle mücadele alanında birlik ve beraberliğin önemi olmak üzere, polis ve savunma iş birliği konuları da gündeme getirildi.

PORTEKİZ SAVUNMA KOMİSYONU HEYETİ, ANKARA'DA

23 Ocak 2017 Pazartesi

Portekiz Savunma Komisyonu'nun Türkiye ziyaretinde, iki ülkenin teröre karşı ortak mücadele yönündeki kararlılığı ve bu konudaki görüş birlikteliği öne çıktı.

Ülkemize ziyarette bulunan Portekiz Savunma Komisyonu Başkanı Marco Antonio Costa ve beraberindeki heyet, Millî Savunma Komisyonu Başkanı Yusuf Beyazıt, Dışişleri Komisyonu Başkanı Taha Özhan ve

İçişleri Komisyonu Başkanı Celalettin Güvenç ile ayrı ayrı görüşmelerde bulundu. Konuk heyet onuruna, Türkiye-Portekiz Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı AK PARTİ Kastamonu Milletvekili Metin Çelik tarafından öğle yemeği verildi.

Millî Savunma Komisyonu Başkanı Yusuf Beyazıt, konuk heyet ile görüşmesinde Türkiye ve Portekiz arasındaki ilişkileri, bulunduğu noktadan daha ileriye götürmeyi ve bu çerçevede

iki ülke arasındaki karşılıklı üst düzey ziyaretlerin artarak devam etmesini temenni ettiğini belirtti.

Beyazıt, Portekiz'in, Türkiye'nin AB adaylığı sürecinde verdiği desteğin önemini vurgulayarak, bunun devamını da beklediklerini ifade etti. Portekiz'in 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Türkiye'ye verdiği destekten duydukları memnuniyetini dile getiren Millî Savunma Komisyonu Başkanı, 15 Temmuz darbe girişimi ve sonrasında yaşananları aktararak Portekiz'in, millî iradenin, hukukun yanında yer aldığına dikkat çekti. Türkiye'nin yaklaşık 10 terör örgütüyle eş zamanlı olarak mücadelesini sürdürdüğünü vurgulayan Beyazıt, şu değerlendirmede bulundu:

"Teröristler arasında ayırım yapılmamalı, eğer samimi isek bütün terör örgütlerine karşı durmalıyız. Bu konuda, Portekiz'in bizim yanımızda olduğunu ve aynı düşündüğümüzü bilmekteyiz. Bunun için Portekiz'e şükranlarımı ifade ediyorum. PKK terör örgütü olmasına rağmen, AB ve ABD'de terör örgütü olarak kabul edilmesine rağmen, bazen bu örgütün

oralarda propaganda yapmasını anlamakta zorlanıyoruz."

Beyazıt, Türkiye'de terör faaliyetlerinde bulunan örgütlerin elinde batılı ülkelerin silahları olmasının Türkiye'yi rahatsız ettiğini belirterek, "Değil milletvekili, insan olarak bile bunu anlamakta zorluk çekiyoruz. 'Terörle mücadele ediyoruz' deyip, silah vermeyi anlayamıyoruz. Bu konuda Portekiz'in samimi düşüncelerinin Türkiye gibi olduğunun farkındayız." ifadesini kullandı.

Portekiz Savunma Komisyonu Başkanı Costa, terörle ilgili görüşlerinin Türkiye ile aynı olduğunu, iki ülkenin terörün karşısında birlikte yer aldıklarını belirtti.

Costa, Portekiz Parlamentosunda, İstanbul'da gerçekleştirilen terör saldırısını kınayan bir bildirinin kabul edildiğini kaydederek söz konusu bildiriye Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'a sundu.

Marco Antonio Costa, bu bildirinin Portekiz Parlamentosunun resmî deklarasyonu olduğunu, terörün kınandığı ve Türk halkı ile dostluğun bir kez daha vurgulandığını açıkladı.

Konuk heyet daha sonra Dışişleri Komisyonu Başkanı Özhan ile bir araya geldi.

Portekiz Savunma Komisyonu heyeti, İçişleri Komisyonu Başkanı Celalettin Güvenç ile görüştü. Güvenç, Türkiye ve Portekiz arasındaki ilişkilerin gelişmesinin hem iki ülkenin hem de halklarının geleceği açısından önem taşıdığını dile getirdi.

15 Temmuz darbe girişimine değinen Güvenç, "O gecenin bütün demokratik ülkelere ve halklara çok önemli bir mesajı var. Eğer halklar demokrasilerine, sistemlerine, yönetimlerine sahip çıkarsa onları yenebilecek bir güç yoktur. O gece dünyaya böyle bir örneği sunduk diye düşünüyorum." dedi. Celalettin Güvenç, "Yüzde 52 oyla cumhurbaşkanı olan Recep Tayyip Erdoğan ve yüzde 50 ile iktidar olan AK PARTİ Grubu halkla bütünleşerek, bu korkunç saldırıyı defetmeyi başardı. Demokrasi tarihimizde az görülecek şekilde muhalefet partileri de bu darbeye karşı yanımızda yer aldılar. Bu anlamda demokrasi adına güzel bir örnek sergilendi." diye konuştu.

Türkiye ve AB ilişkilerine de dikkati çeken Güvenç, şu hususları kaydetti: "Biz, kendimizi, AB'nin bir parçası olarak görüyoruz. Batı medeniyetinin değerlerini özümsemiş bir milletiz. İnsan hakları, demokrasi, azınlık hakları, çevre gibi bütün çağdaş değerlerin savunucusuyuz. Bu konuda AB'den destek ve samimiyet bekliyoruz. Bu konuda şikâyetlerimizin olduğunu biliyorsunuz. Avrupa'nın bizi yeterince anlamadığını, anlamaya çalışmadığını düşünüyoruz. Çünkü Türkiye bütün demokrasi çabalarına rağmen, birden

fazla terör örgütü tarafından tarihin en ağır saldırılarına maruz kalmaktadır. Bugün çok açık bir şekilde ülkesiyle, milletiyle, yönetimiyle şiddetin her türlüsüne karşı olduğumuzu bir kere daha belirtmek isterim. Terörü insanlık suçu olarak görüyoruz; dini, milliyeti, ideolojisi yoktur. Hepsi insanlık suçudur. Eğer AB, ABD, "ama"sız, "ancak"sız, bizim gibi her türlü teröre ve terör organizasyonuna karşı samimi duruş sergilerse dünyada huzuru buluruz. Çünkü gelinen noktada terör lokal bir sorun olmaktan çıkmış, dünyanın geleceğini tehdit eder hâle gelmiştir. Bu anlamda da bizi en iyi anlayacak olan ülkenin Portekiz olduğuna samimiyetle inanıyorum."

Portekiz Savunma Komisyonu Başkanı Costa, Portekiz'in şiddetin ve terörün her türlüsüne karşı olduğunu belirterek, buna karşı ortak mücadeleye inandıklarını ve desteklediklerini söyledi.

Bu yılın, Avrupa için zor bir yıl olacağını, Almanya ve Fransa'nın seçimlere gideceğini, bununla birlikte İngiltere'nin AB'den çıkma sürecinden geçildiğini anımsatan Costa, anılan şartlar altında belli kararlar alınmasının daha da zorlaşacağını belirtti. Portekiz Savunma Komisyonu Başkanı, "Avrupa'nın kendisini mutlak surette son derece dikkatli, açık ve net bir şekilde ifade etmesi gerekiyor. Mesela Türkiye'nin tam entegrasyonunun sağlanması, mültecilerle ilgili konular ve beraberce hangi alanlarda ne gibi çalışmalar yapabiliriz, bunların üzerinde durulması ve çalışılması gerekir." değerlendirmesinde bulundu.

DİLEKÇE KOMİSYONU, 2016 YILI FAALİYETLERİYLE İLGİLİ AÇIKLAMADA BULUNDU

06 Ocak 2017 Cuma

TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanı AK PARTİ İstanbul Milletvekili Belma Satır, Dilekçe Komisyonunun 2016 yılı faaliyetleriyle ilgili bilgi verdi. Buna göre;

- 1 Kasım 2015-31 Aralık 2016 tarihleri arasında e-dilekçe sistemine 29 bin 10 kişi yeni kayıt oldu; hâlihazırda programı 154 bin 213 kişi faal olarak kullanıyor.
- Dilekçelerin yüzde 65'i e-dilekçe, yüzde 23,1'i posta yoluyla geldi. Bu tarihlerde 8 bin 546 kişi başvuru yaptı.
- Kadınlardan gelen dilekçe oranı yüzde 24,78; erkeklerden gelen dilekçe oranı yüzde 73,97; tüzel kişilerden gelen dilekçe oranı ise yüzde 1,24 olarak gerçekleşti.
- Karara bağlanan veya hıfzedilen dilekçe sayısı 6 bin 517; işlemde olan dilekçe sayısı ise 8 bin 22.
- Dilekçe Komisyonuna en fazla İstek ve Dilekler (şikâyetler) konusunda başvuru geldi. Bunu, "Kişisel Özgürlük ve Hak Talepleri", "Millî Savunma", "Adalet ve Güvenlik" ile "Personel İşlemleri" konuları izledi.
- Yurt içinde en fazla Ankara, en az ise Tunceli ilinde ikamet eden vatandaşlar tarafından komisyona başvuru yapıldı. Yurt dışından yapılan başvuru sayısı 41 oldu; bunların 9'u Almanya'dan, 6'sı KKTC'den, 4'ü ABD'den geldi.
- 24. Yasama Döneminde karara bağlanamayan 4 bin 465 dilekçe ile 25. Yasama Döneminde Komisyon teşekkül etmemesine rağmen Komisyona gelen

915 dilekçe, 26. Yasama Döneminde işleme alındı.

- Yapılan 23 toplantıda, bazıları ortak konuları içeren 7 bin 43 dilekçe hakkında 4 bin 411 karar alındı.
- Dilekçe Komisyonu, 3 Genel Kurul toplantısı, 11 Alt Komisyon toplantısı ile 2 yerinde inceleme ve araştırma ziyareti yaptı.
- Dilekçe Komisyonu bünyesinde hâlen OYAK, Dersim Olayları, gıda bankacılığı, Foreks, kamuda çalışan engellilerin sorunları, engellilik oranına herediter anjiyoödem hastalığının dâhil edilmemesi, araç muayene istasyonlarında kredi kartıyla ödeme yapılamaması konularında alt komisyonlar çalışmaları sürdürülüyor.

TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanı Satır; önümüzdeki dönemde, stajyer ücretleri, boşanmalarda icra ile çocuk teslimi, evlilik programları, devlet yurtlarında kız çocuklarına uygulanan kontenjanın artırılması, Bağdat Caddesi'ndeki trafik kazaları konularında alt komisyon kurmayı düşündüklerini kaydetti.

Evlilik programlarıyla ilgili başvuru aldıklarını aktaran Satır, bu programların insan haklarına ve özellikle de kadın haklarına aykırı olduğunu kaydetti. Yasakçı bir anlayışa sahip olmamasına rağmen bu programların yasaklanması gerektiğini belirten Satır, "Kadın haklarından bahseden derneklerin bu programlarla ilgili nerede olduğunu merak ediyorum." vurgusunu yaptı.

AB UYUM KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET KASIM GÜLPINAR'IN KABULÜ

AB Uyum Komisyonu Başkanı Mehmet Kasım Gülpınar, Hollanda Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği'nden sorumlu Müsteşar Yardımcısı Thijs Van der Plas ve Hollanda Büyükelçisi Cornelis van Rij'i 19 Ocak 2017 Perşembe günü kabul etti.

Görüşmede, TBMM'nin gündeminde yer alan Anayasa değişikliği görüşmeleri ve devamında öngörülen referandum süreci ele alındı. AB Uyum Komisyonu Başkanı Gülpınar tarafından, Türkiye'nin terörle mücadelesinde AB'nin ve özellikle Hollanda'nın Türkiye'nin yanında yer alması gerektiği vurgulandı.

19 Ocak 2017 Perşembe

Görüşmede ayrıca, 2017 yılında Hollanda, Fransa, İtalya başta olmak üzere AB ülkelerinde yapılacak seçimler ile AB-Türkiye ilişkilerindeki mevcut durum ele alındı.

TÜRKİYE-HOLLANDA PARLAMENTOLAR ARASI DOSTLUK GRUBU BAŞKANI SOYSAL'IN KABULÜ

23 Ocak 2017 Pazartesi

Türkiye - Hollanda Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı AK PARTİ Yozgat Milletvekili Ertuğrul Soysal, Hollanda

Büyükelçisi Cornelis van Rij'i kabul etti.

Soysal, Hollanda-Türkiye ilişkilerinin 400 yıllık bir geçmişe dayandığını belirterek, iki ülkenin ekonomik ve ticari ilişkilerinin de üst düzeyde devam ettiğini söyledi. Türkiye - Hollanda ticaret hacminin 7 milyar dolar olduğunu, bu miktarı 10 milyar dolara çıkartmak istediklerini ifade eden Soysal, Hollandalı iş adamlarının Türkiye'de 22 milyar dolar, Türk iş adamlarının da Hollanda'da yaklaşık 11 milyar dolarlık yatırımlarının bulunduğu işaret etti.

Soysal, Hollanda'nın Avrupa Birliği dönem başkanlığında Türkiye'ye destek verdiğini vurgulayarak, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin ardından Hollanda hükümetinin geçmiş olsun dileklerini de memnuniyetle karşıladıklarını bildirdi.

Dostluk Grubu Başkanı, FETÖ konusunda Hollanda'yı uyararak, "FETÖ öyle bir yapılanma ki yapılandığı her ülkede hadise çıkartacak bir potansiyele sahip. Bu yapının Hollanda'da da faaliyette olduğunu biliyoruz. Vakit geçirmeden bu örgütle ilgili yaptırıma dayalı önlemler almazsanız Hollanda'nın da zarar göreceğini düşünüyorum. FETÖ'nün okul açtığı, faaliyette bulunduğu her ülkenin potansiyel olarak tehlikede olduğunu düşünüyorum." dedi. Hollanda hükümetinden FETÖ konusunda uyanık olmasını isteyen Soysal, Türkiye'nin FETÖ'nün yanı sıra DEAŞ, PKK, PYD, YPG gibi terör örgütleriyle de mücadele ettiğine dikkati çekti.

Anayasa değişiklik kanunu hakkında da konuşan Soysal, "Yapılan, Türkiye'nin hızlı kalkınması, büyümesi için gerekli olan bir değişikliktir. Parlamenter sistemin getirdiği krizin, kaosun son bulacağı bir sistem, kuvvetler ayrılığının tam hissedileceği bir sistem getiriliyor. Bu sistem tamamen yerli ve millî, Türkiye'nin tarihine uyan bir sistemdir." dedi.

Hollanda Büyükelçisi Rij, Türkiye ile ilişkilere önem verdiklerini, Türkiye'de bulunan Hollandalı

şirketlerin Türkiye'nin gücüne dair inançlarının sağlam olduğunu, gelecekte de iki ülke ilişkilerinin her zaman üst düzeyde devam etmesinden yana olduklarını belirtti.

15 Temmuz FETÖ'nün darbe girişimi sırasında Ankara'da bulunduğunu, savaş uçaklarının "burnunun dibinden" geçtiğini aktaran Rij, "O gece Dışişleri Bakanımızla görüştük ve kendisi Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'nu aradı. Türkiye'deki demokratik kurumları sonuna kadar desteklediğimizi bildirdi. Bu ülkenin demokratik sistemine kast eden kişilerin tamamını dışladığımızı ben de bildiriyorum." dedi. Türkiye'nin, darbe girişiminden sonra olağanüstü hâl kararı da olmak üzere, gerekli bütün kararları aldığını kaydeden Büyükelçi, normalleşme sürecinin de önümüzdeki günlerde başlaması temennisinde bulundu. Terör konusunda da Türkiye ile farklı düşünmediklerini vurgulayan Rij, "PKK bizim için de terör örgütüdür. Hollanda'nın bu örgüte karşı yaptırımları olacak ve uygulanacaktır. Hukukun üstünlüğü prensibi çerçevesinde bunlar yapılacaktır. Terörizmle mücadele, küresel terörizme karşı iş birliği de iki ülke için önemlidir." dedi.

CEZAYİR ULUSAL HALK MECLİSİ HEYETİ TEMASLARDA BULUNDU

Cezayir Ulusal Halk Meclisi Dışışleri, İşbirliği ve Göç Komisyonu Başkanı Noreddine Belmeddah ve beraberindeki heyet 16-17 Ocak 2017 tarihlerinde Ankara'da temaslarda bulundu.

Konuk heyet, TBMM Kâtip Üyesi ve AK PARTİ Elazığ Milletvekili Ömer Serdar ile 16 Ocak 2017 tarihinde görüştü.

Belmeddah ve beraberindeki heyet, 17 Ocak 2017 Salı günü Millî Savunma Komisyonu Başkanı ve AK PARTİ Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ile kapsamlı bir görüşme gerçekleştirdi.

Beyazıt, görüşmede, Türkiye ile Cezayir arasında geçmişi 500 yıla dayanan kardeşlik ilişkileri bulunduğunu belirtti. İki ülke arasındaki ilişkileri her alanda daha ileriye götürme noktasında güçlü bir iradeye sahip olduklarının altını çizen Beyazıt, "Aramızda her ne kadar denizler, ülkeler ve engeller olsa da Cezayir'i yanı başımızdaki kardeşimiz olarak tanımıyoruz. Halklarımızın iradesini yansıtan parlamentolar arasındaki temaslara da ivme kazandırmayı amaçlıyoruz." dedi.

Beyazıt, Cezayir ile ekonomik ilişkilerin yeterli olmadığını, bu ilişkinin geliştirilmesi gerektiğini ifade etti.

FETÖ tarafından 15 Temmuz 2016'da gerçekleştirilen darbe girişimi hakkında da bilgi veren Millî Savunma Komisyonu Başkanı, "15 Temmuz'da Cezayir'in gösterdiği güçlü dayanışmayı memnuniyetle karşılıyoruz. Bu hain darbe girişiminin arkasında FETÖ/PDY bulunmaktadır. Ülkenizdeki FETÖ ile bağlantılı okulların, kurumların faaliyetlerinin sonlandırılması noktasında Cezayirli yetkililerin gerekli adımları atmasını bekliyoruz." vurgusunu yaptı.

Cezayir Ulusal Halk Meclisi Dışışleri, İşbirliği ve Göç Komisyonu Başkanı Belmeddah da, darbe girişiminde Türk halkının demokrasiye güçlü bir şekilde bağlı olduğunu ispatladığını söyledi. Kendilerinin de terör nedeniyle acılar yaşadıklarını anlatan Belmeddah, Cezayir'in terörle mücadele noktasında yalnız bırakıldığını kaydetti. Cezayir'e silah konusunda ambargo uygulanırken teröristlere her türlü silah temin edildiğine dikkati çeken Belmeddah, "Terörün sadece bulunduğu yeri değil, her yeri yakacağını, zarar vereceğini söyledik ama kimse bizi anlamadı. Şimdi ise anlıyorlar." ifadesinde bulundu.

AYDIN: “BİR ÜLKENİN VE MİLLETİN DİĞER ÜLKELERE TANITICI UNSURU, KÜLTÜRÜ VE SANATIDIR”

18 Ocak 2017 Çarşamba

büyük medeniyet mirasını Osmanlı İmparatorluğu'ndan ve daha öncesinden bugüne kadar taşıdığını ifade ederek, "Kültürel tarihimiz boyunca, sanatın; mimari, musiki, minyatür, hat gibi hemen her dalında özgün ve muhteşem eserler ortaya konmuştur ve bugün hâlâ değerli sanatçılarımız

TBMM Başkanvekili ve Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Başkanı Ahmet Aydın, Mustafa Necati Kültür Evinde düzenlenen karma serginin açılışını yaptı.

Aydın, serginin açılışında yaptığı konuşmada, bir ülkenin ve milletin diğer ülkelere tanıtıcı unsurunun, kültür ve sanatı olduğunu dile getirdi. Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu olarak kültürel ve sanatsal faaliyetleri destekleyen sosyal sorumluluk refleksiyle hareket edildiğini aktaran Aydın, "Bunun için de burada, kültürel değerlerimizi ve sanatımızı yaşatmak, ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, yeni nesillerin yetişmesine olanak sağlamak ve sanatçılarımızı teşvik etmek amacıyla sergi, defile, müzik dinletisi, söyleşi ve seminer gibi daha birçok alanda etkinlikler icra etmekteyiz." ifadelerini kullandı.

TBMM Başkanvekili Aydın, Türkiye'nin, sahip olduğu köklü ve

tarafından ortaya konmaktadır." dedi.

Mustafa Necati Kültür Evinde 2008 yılından bu yana sanatı yaşatmak ve sanatçıları teşvik etmek amacıyla 318 sergi ile konferans, seminer ve kitap tanıtımı gibi etkinliğin gerçekleştirildiğini kaydeden Ahmet Aydın, Meclisin kültür ve sanata olan desteğinin sürdürüldüğünün altını çizdi.

AKPM RAPORTÖRLERİ, ANKARA'DA

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) Denetim Komisyonunun "Türkiye ile Denetim Sonrası Diyalog Süreci" eş raportörleri Estonyalı parlamenter Marianne Mikko ve Norveçli parlamenter Ingebjorg Godskesen, Türkiye ziyaretleri çerçevesinde, AK PARTİ, CHP ve HDP gruplarını Mecliste ziyaret etti.

Denetim Komisyonu eş raportörleri; AK PARTİ Grup Başkanvekili Naci Bostancı, CHP Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz ve HDP Grup Başkanvekili Filiz Kerestecioğlu ile ayrı ayrı görüşmelerde bulundu.

KEFEK BAŞKANI KATIRCIOĞLU, LONDRA'DA

Katircioğlu, FETÖ'nün 15 Temmuz'daki darbe girişiminde yaşananlara da değinerek şu değerlendirmede bulundu: "Gerçekten zor bir yıl geçirdik. 2016 ve ondan öncesi de oldukça zordu ama yaşadığımız her zorluk bizi çok daha güçlü kılıyor. Zorluklar öldürmez, güçlendirir. 'Mücadele insanı pekiştirir' derler.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) Başkanı ve AK PARTİ Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katircioğlu, Avrupalı Türk Demokratlar Birliği İngiltere şubesinin ev sahipliğinde Londra'da düzenlenen "Kadının siyasette ve sivil toplumdaki yeri ve önemi" başlıklı programa katıldı. Türk Diyanet Vakfının Londra'daki binasında düzenlenen etkinlikte bir konuşma yapan Katircioğlu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nun yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Genel Kurul'da kabul edilen Anayasa değişikliğine ilişkin kanun hakkında da bilgi veren Katircioğlu, "Yorucu ve uzun bir tempodan sonra nihayet Anayasa değişikliğimizi büyük bir mücadeleyle ama gerçekten iyi bir şekilde, çok iyi bir oranda evet kabulüyle birlikte geçirdik." dedi. Katircioğlu, başkanlık sisteminin karmaşık ve tanımlanamaz bir şey olmadığını, bunun bir yönetim sistemi olduğunu belirterek, "Başkanlık sistemi, yarı başkanlık sistemi, cumhurbaşkanlığı sistemi, adına ne dersiniz deyin, bu yeni üretilmiş bir şey değil. Dünyada örnekleri var. Bu sistemi yüzyıllardır uygulayan ülkeler var. Korkmayın, bizleri dinleyin. Korkular üzerine bu ülkeyi senelerce uyuttular." diye konuştu.

Türkiye'nin iyi bir noktada bulunduğunu ancak zor bir süreçten geçtiğini belirten

Bu anlamda da yaşadığımız 15 Temmuz'da çok ciddi bir saldırıyla karşı karşıya geldik. Darbe görünümünde, aslında bir işgal girişimi. Ben öyle tanımlıyorum. 15 Temmuz gecesi yaşadığımız, 'darbe görünümlü terörist işgal eylemidir' diyorum. Gerçekten 40 yıl boyunca evlerimizin içine girecek kadar, siyasetten devlet kurumlarına, sivil toplum örgütlerine ve iş hayatına, her yere sızmış, aynı bir kanser gibi. Ne yazık ki kendi içimizden, kendi insanımızdan, kendi hassasiyetlerimizden, dinimizden faydalanmış, onları kullanmış. Bütün dinî duygularımızı, millî değerlerimizi, ülke sevdamızı kullanarak yapılanmış, hain bir yapıyla karşı karşıya kaldık. O gece gerçekten aziz, kahraman halkımızın, Cumhurbaşkanımızın dik duruşu ve çağrısıyla birlikte o tankların, tüfeklerin, helikopterlerin hiçbir etkisi olmadı."

Katircioğlu, terörizme karşı hükümetin verdiği mücadelenin devam ettiğini de aktararak; saldırıların ve algı operasyonlarının farklı formatlarda devam etmesinin yanı sıra terör eylemlerinin de en üst noktaya çıktığını ancak birlik ve beraberliğimiz için bu konudaki mücadelenin sonuna kadar götürüleceğini ve terörle mücadelenin de bu kapsamda en güçlü şekilde sürdürüldüğünü vurguladı.

ALMAN AVUKATLAR, MECLİSTE

19 Ocak 2017 Perşembe

Almanya Federal Cumhuriyeti'nden Alman Avukat Derneği Başkanı Ulrich Schellenberg ve beraberindeki heyet, TBMM'de temaslarda bulundu. Heyet, Adalet Komisyonu Başkanı Ahmet İyimaya ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Mustafa Yeneroğlu tarafından ayrı ayrı kabul edildi.

Adalet Komisyonu Başkanı İyimaya, hukuk fakültesini birincilikle bitirdiğini, birincilik diplomasını Alman Hukuk Profesörü Ernst Eduard Hirsch'ten aldığını anımsatarak, Alman bakış açısına hâkim olduğunu dile getirdi. Konjonktürel bakışların kişiyi doğruya götüremeyeceğini, günlük belirtilerin hararetinden ve ön yargılardan kurtularak olaylara, olgulara bakmak gerektiğini vurgulayan İyimaya, Türkiye ile Almanya'nın büyük devlet, "devlet aklı" bakımından da kıdemli ve gelişmiş olduklarını ifade etti.

Türkiye'nin, 15 Temmuz FETÖ darbe girişimini, "devlet aklı" ile bertaraf ettiğine

dikkati çeken İyimaya, "Bizim 15 Temmuz 2016'da yaşadığımız acı hatıra elbette ki tüm sonuçlarıyla bizim gerçeğimiz. Bizim devlet aklımız, devlet aklının millette geliştirdiği beka kaygısı; belki çoğu dünya devletlerinin tamamının 'Türkiye bu gece bitti' yargısında olmasına karşın iki saatte bu tehlikeyi defetti. Küçümsemiyorum ama uygarlık dünyasındaki büyük yürüyüşümüzde cümlelerin bir parantezi bile değil." değerlendirmesinde bulundu.

İyimaya, darbe teşebbüsünün yaşandığı ilk saatlerde Avrupa ve Amerika'dan bir refleks gösterilmemesini de eleştirerek, "İlk saatlerde değil ama gece 01.00'de, 02.00'de ABD, Fransa, İngiltere, Almanya'dan bir demokrasi reaksiyonunun dillendirilmesini bekledim. Küresel demokraside bizim o geceki demokrasi ve beka savunmamız kadar küresel demokrat ülkelerin sessizliği de demokrasi tarihine not edilmiştir." dedi.

Ahmet İyimaya, Adalet Komisyonu Başkanı olarak, komisyona gelen işlerde, normun küresel standartlarda olmasına özen gösterdiğini vurguladı. Türk hukuk sistemi, hâkimlerin seçilmesi ve göreve başlaması hakkında da bilgi veren İyimaya, hâkimlerin sadece hukuk kurallarını tek otorite kaynağı olarak temel almaları gerektiğini kaydetti.

15 Temmuz darbe girişimi öncesinde FETÖ mensubu polis, savcı ve hâkimlerin hurafelerle iddianameler hazırladığına, birçok general, akademisyen ve aydınının mahkûm edildiğine değinen İyimaya, "Fakat bir de gördük ki hâkim veya savcı cübbesi giymiş bu kişiler, şu anda Pensilvanya'da oturan gücün 50 yıllık sızmayla devlete koyduğu militanlarmış. Şu anda generallerin intiharına, aydınların intiharına, kanser olmasına yol açan üç - dört savcı da Almanya'nın hoşgörüsü içerisinde özgürlüğünü tüketiyor." dedi.

İyimaya, Türkiye'nin dünyada örneğine rastlanmayan virütik bir yapıyla karşı karşıya olduğunu ve mücadelesini sürdürdüğünü belirterek, söz konusu mücadelenin hukuka saygılı şekilde yürütüldüğünü kaydetti. Anayasa Komisyonu Başkanı, Türkiye'de darbe teşebbüsünde bulunan bazı darbecilerin demokrat ülkelere kaçtığına dikkati çekerek, şu hususları belirtti:

"Demokrat ülkeler suçlunun iadesini değil de suçluyu, darbe girişiminde bulunanları yargılayabiliyor mu? Yargıladıkları vakit dünyada demokrasi böyle tehditlerle karşı karşıya kalmaz. Aksi takdirde dünya, bir demokrasi uygarlığında değil, ikiyüzlü kukla vatanında yaşıyor demektir."

Alman Avukat Derneği Başkanı Schellenberg de 15 Temmuz darbe girişiminin ardından Türkiye'nin zor günler geçirdiğinin farkında olduklarını belirterek, darbe girişiminin ardından yaşanan terör olaylarını yakından takip ettiklerini söyledi. Schellenberg, "Yaşananları kaygıyla izliyoruz. Tehlikelere ve saldırılara karşı hareket edebilmek için olağanüstü hâl uygulamasının tesis edildiğini görüyoruz, bunu da izliyoruz. Kriz dönemlerinde hukukun çok üstün olduğunu ve güvenilmesi gereken bir müessese olduğunun açıkça ortaya konulması gerektiğini düşünüyoruz." ifadelerini kullandı.

Schellenberg, Almanya Başbakanı Angela Merkel'in, darbe girişiminin ertesi günü bir açıklama yaparak demokrasiye sahip çıktığını vurguladı ve "Demokrasilerde şiddet hiçbir şekilde çözüm olamaz. Bir şehrin üzerinden bomba yüklü uçakların dolaşarak parlamentosunu bombalaması kabul edilemez. Yargının bağımsız olabilmesi için hâkimler önem taşımaktadır, işlerini icra edebilme imkânına sahip olması gerekir." dedi.

“KAN ACİL DEĞİL SÜREKLİ İHTİYAÇTIR”

17 Ocak 2017 Salı

TBMM Başkanlığı tarafından, Türk Kızılayının başlattığı "Kan Acil Değil Sürekli İhtiyaçtır" kampanyasına destek vermek amacıyla kan bağış kampanyası düzenlendi. Şeref Kapısı önünde hazırlanan Kızılay standı, 2 gün boyunca kan bağışçılara hizmet verdi.

Kampanya başlangıç töreninde konuşma yapan TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu, Türk Kızılayının başlattığı "Kan Acil Değil Sürekli İhtiyaçtır" kampanyasına Meclis olarak destek vermekten mutluluk duyduklarını belirtti. 4 Ocak'ta Türkiye genelinde yapılan kan bağışıyla, Türk Kızılayının 148 yıllık tarihinde bir günde en fazla kan bağışını toplayarak rekor kırdığını vurgulayan Kumbuzoğlu, Kızılay'a

yeni rekorlar için destek vermeye devam edeceklerini söyledi. TBMM Genel Sekreteri Kumbuzoğlu ve Genel Sekreter Yardımcısı Vekili Erbay Kücet, kampanyaya destek vererek kan bağışında bulundular.

PORTEKİZ VE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ BÜYÜKELÇİLİKLERİNE BAŞSAĞLIĞI DİLEDİK

TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Vekili Erbay Kücet, TBMM Başkanı İsmail Kahraman adına, 11 Ocak 2017 tarihinde Portekiz eski cumhurbaşkanlarından Mario Soares'in hayatını kaybetmesi nedeniyle Portekiz Büyükelçiliğine, 16 Ocak 2017 tarihinde ise Afganistan'ın Kandahar ve Helmand vilayetinde meydana gelen terör saldırılarında insanî yardım faaliyeti yürüten 5 Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) diplomatı ile çok sayıda kişinin hayatını kaybetmesi nedeniyle BAE Büyükelçiliğine başsağlığı ziyaretlerinde bulundu.

Kücet, Mario Soares için açılan taziye defterine şu ifadeleri kaydetti:

"Portekiz'in eski cumhurbaşkanlarından Sayın Mario Soares'in vefatını üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayız. Bu üzücü vesileyle, Portekiz tarihinde önemli bir yeri haiz değerli devlet adamı Sayın Soares'in acılı ailesine, yakınlarına ve tüm Portekiz halkına Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı adına en içten taziyelerimi sunuyorum."

Erbay Kücet, BAE Büyükelçiliğinde açılan taziye defterinde ise;

"Söz konusu terör eylemini şiddetle kınıyor ve lanetliyorum. Refah ve barışı hedef alan bu tür olayların sorumlularının en kısa sürede cezalandırılmaları gerektiğini düşünüyorum. Bu vesileyle, TBMM Başkanı Sayın İsmail Kahraman ve şahsım adına, saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine sabır ve metanet, yaralılara acil şifa, BAE halkına başsağlığı diliyorum." ifadelerini kullandı.

2018-2022 STRATEJİK PLAN SÜRECİ BAŞLADI

19 Ocak 2017 Perşembe

TBMM İdari Teşkilatının 2018-2022 dönemini kapsayan temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ve kaynak dağılımını içeren stratejik planı hakkındaki bilgilendirme toplantısı, TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu, Genel Sekreter Yardımcıları, yöneticiler ve ilgili personelin katılımıyla düzenlendi.

Strateji Geliştirme Başkanı Naim Çoban tarafından, Stratejik Plan çalışmaları ve planlanan eğitim süreci hakkında bilgi verilmesinin ardından, TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu açılış konuşması yaptı. Kumbuzoğlu, planlama olmadan mesafe kat etmenin mümkün olmadığını, 5018 sayılı Kanun'un bu açıdan ülkemizde çok büyük bir aşama kaydedilmesine vesile olduğunu dile getirdi. 2006 yılından bu yana, bu kanun sayesinde, tüm kamu kurumlarında projelendirme, planlama ve ilerleme konularında mesafe kaydedildiğini belirten Kumbuzoğlu, "Biz de TBMM olarak, tüm birimlerle, tüm hizmet birimleriyle bu planlamamızı gerçekten iyi bir şekilde yaparsak, ne yapacağımızı bilmiş oluruz." ifadelerini kullandı.

TBMM Genel Sekreteri Kumbuzoğlu, şu hususları kaydetti:

"Türkiye Büyük Millet Meclisinde önümüzü görme, ileride ne yapacağımız noktalarında Strateji Geliştirme Başkanlığı gerçekten öncülük yapıyor. Bu noktadaki başarımızı bir nevi Strateji Geliştirme Başkanlığının lokomotiflik görevine borçluyuz. Arkadaşlarımız ne kadar öncülük yaparsa, bizleri bir araya getirirse biz de başarılı oluruz. Burada hepimize görevler düşüyor. Hepimiz bir halkanın zincirleriyiz. Herkesin kendi sahasıyla, alanıyla ilgili olarak kendi projelerini, amaçlarını bizlere iletmesi gerekiyor. Yoksa tepe noktalarından hepinizin ne yapacağını bizim düşünmemiz, bizim sergilememiz, bizim öne sürmemiz bizi amacımıza ulaştırmaz. Ne yapacağını bilmeyen kesinlikle mesafe alamaz. Özellikle son yıllarda gelişmiş ülkelerin başarılarını buna borçlu olduklarını hepimiz biliyoruz. Artık planlar bir yıllık değil. Artık gelişmiş ülkeler elli yıllık planlar, yüz yıllık planlar yapıyorlar. O bakımdan ülkelerin yanında kurumların da uzun motifli, uzun yıllara dayanan planları olması gerekiyor. Bizim de TBMM olarak, hizmet birimleri olarak, 1 yılda, 5 yılda, 10 yılda hatta daha uzun

yıllarda neler yapabileceğimizi tasarlamamız ve ona göre hareket etmemiz gerekiyor."

Son 15 yıl içinde ülkemizin çok büyük mesafeler kat ettiğine vurgu yapan Kumbuzoğlu, "Hepimiz görüyoruz ki bir yılımız bir önceki yılımıza göre çok farklı oluyor, çok hızlı gelişen bir ülkeyiz. Özellikle bu noktada kurum temsilcilerine çok büyük görevler düşüyor." dedi.

TBMM'nin bütün kamu kurumlarının

yürütürse tüm kamu kurumlarına bir enerji ve sinerji yayılacağı konusunda hiçbir kuşkunun bulunmadığını söyledi.

Genel Sekreter Kumbuzoğlu, stratejik planın Anayasa değişikliği süreci sonuçlarına göre de şekillenmesi gerektiğini hatırlatarak; "Anayasa değişikliği kapsamında TBMM'nin iç işleyişinde, idari kapasitesinde, mekanizmalarında hangi değişikliklerin yapılması gerektiğini de ayrıca birlikte planlamamız gerekiyor. Milletvekili sayısı

artıyor, TBMM görev, yetki ve fonksiyonlarında değişiklikler oluyor. Milletvekillerinin yasama süreçlerine daha farklı, değişik, güçlü mekanizmalar geliyor. Türkiye'nin idari mekanizmalarında değişiklikler oluyor. Bunlarla ilgili olarak neler yapmamız gerekiyor, her birimin kendi sahasıyla ilgili görüş ve önerilerini

bu planlama sürecine getirmesi gerekiyor." dedi.

öncülüğünü yapması gerektiğini belirten Kumbuzoğlu, ülkemizin kalbinin Mecliste attığını, eğer burası iyi bir lokomotif görevi

ÜNİVERSİTELİ GENÇTEN TERÖRE TEPKİ

30 Ocak 2017 Pazartesi

Üsküdar Üniversitesi Ergoterapi Bölümü öğrencisi İsa Kör, teröre tepki amacıyla İstanbul'dan Ankara'ya gerçekleştirdiği yürüyüşte Meclise ulaştı. Kör'ü, Çankaya Kapısında, TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Vekili Erbay Kücet ve yöneticiler karşıladı.

Yürüyüşünün amacının terörü lanetlemek olduğunu ifade eden Kör, terör saldırıları nedeniyle şehit olanlara Allah'tan rahmet diledi. Yürüyüşüne 21 Ocak Cumartesi günü başladığını ve 10 günde Meclise ulaştığını belirten Kör, Bolu'dan sonra yoğun kar yağışı altında yürüdüğünü, yolculuğunun zorlu

geçtiğini dile getirdi. Kör, şöyle devam etti:

"Şu an bütün yorgunluğum geçmiş şekilde buradayım. Yol boyunca genelde beni görenler ne için yürüdüğümü soruyordu. Ben de onlara bunu anlatıyordum. Aileme ve dostlarıma da yanımda oldukları için teşekkür ediyorum. Yürümek tabii ki oldukça zor. Ayaklarım

su topladı. Bunu vatanıma, milletime hayırlı bir evlat olmak için gerçekleştirdim. Ailem ve okulumdaki hocalarım bana böyle öğretti."

TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Vekili Erbay Kücet ise Kör'e, İdari Teşkilat adına hoş geldin dileklerini ilettiler; TBMM'nin, bütün partilerin ortak kararı ile terörü lanetlediğini ve kınadığını anımsatarak, "Bu gencimizin yapmış olduğu demokratik bir eylemdir. Kendisi, Türkiye'deki bütün gençlere bu eylemi ile örnek olmuştur." dedi.

Kör, daha sonra FETÖ'nün darbe girişiminde Meclisin hasar gören yerlerini gezdi. Şeref Holü'nde hasar gören bölüme 15 Temmuz şehitleri anısına çiçek bırakan Kör, "Televizyondan görüyorduk ama yakından görmek gerçekten etkileyici. Hiçbir şekilde aynı olayların yaşanmasını istemiyorum. Umarım ülkemiz için bundan sonra her şey çok güzel olur." dedi.

Kücet ise Kör'ü, teröre karşı tutumundan dolayı tebrik ederek, İsa Kör'ün örnek alınması gereken bir genç olduğunu kaydetti, kendisine TBMM hatırası olarak plaket verdi.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE ZİYARET

05 Ocak 2017 Perşembe

TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Vekili Erbay Kücet; Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkan yardımcıları Necati Sungur ve İlhami Giray Şahin, Basın Yayın ve Enformasyon (BYEGM) Genel Müdürü Mehmet Akarca'ya nezaket ziyaretinde bulundu.

Ziyarete, TBMM Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı ile BYEGM arasındaki koordinasyon ve iş birliği imkânları ele alındı.

Mehmet Akarca, Gazi Meclisin
15 Temmuz'dan sonraki görüntüsünün

milletin hafızasında acı bir hatıra olarak yer alacağını ifade ederek, konuklarına FETÖ mensubu teröristlerin bombaladığı Meclisten kopan mermer parçalarıyla hazırlanan yeni yıl kartlarını sundu. Akarca, 4 bin adet basılan kartların 3 bin adedinin yurt dışındaki medya temsilcilerine gönderildiğini ve dünya kamuoyunun Türkiye'de o gece yaşananlara ilişkin bilgi sahibi olmasının hedeflendiğini anlattı.

TBMM'nin görev ve işlevleri, kanun yapım süreci, milletvekili seçimi, demokrasi, 23 Nisan ve Millî egemenlik gibi kavramları çocuklara eğlenceli ve anlaşılır bir dille anlatmak, onlarda vatandaşlık ve demokrasi bilinci oluşturmak amacıyla Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı koordinasyonunda "TBMM Çocuk" İnternet Sitesi açılmıştır. TBMM Çocuk faaliyetleri; Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı ile Bilgi İşlem Başkanlığı gönüllü personelinden oluşan "TBMM Çocuk Grubu" tarafından yürütülmektedir.

Eğitim-öğretim dönemi başında Meclis Külliyesindeki meşe ağacı palamutlarının olgunlaşması döneminde yapılan Palamut Toplama Şenliği etkinlikleri ve eğitim dönemi boyunca devam eden TBMM Bahçe gezileriyle çocuklara çevre duyarlılığı ve doğal kaynak bilinci de kazandırılmaktadır. Tüm bu etkinliklerle TBMM Çocuk uygulamaları sürekli geliştirilmekte, çocuklarla iletişim hâlinde ve dinamik tutulmaktadır. TBMM Çocuk Grubunca hem TBMM Çocuk İnternet Sitesinin logo ve internet adresinin hafızalarda kalmasını sağlamak hem de Meclisi ziyaret edemeyen çocuklara da ulaşmak amacıyla TBMM Çocuk görsellerinin kullanıldığı şapka, etiket, kitap ayracı gibi hediyelik eşyalar tasarlanmış, Kurtuluş Savaşı Müzesi ve Meclisi ziyaret eden öğrenci ve öğretmenlere dağıtılmıştır.

Önemli gün ve haftalarla ilgili mesajlar, çizgi filmler, oyunlar, mobil oyunlar ve tanıtıcı kitaplar TBMM Çocuk sitesi yanında resmî sosyal medya hesaplarından da paylaşılmaktadır. Eğitim-öğretim dönemi boyunca Kurtuluş Savaşı Müzesi ve TBMM Genel Kurul Salonu ve diğer önemli mekânları ziyarete gelen çocuklar rehber eşliğinde turlarla gezdirilmektedir. Bu turlardaki tarih, demokrasi ve vatandaşlık bilinci geliştirme çalışmaları; eğitim - öğretim yılı sonunda gelenekselleşen TBMM Çocuk Karne Şenliği ile tam bir şölene dönüşmektedir. Karne Şenliği etkinlikleriyle, çocukların eğlenerek ve öğrenerek yılın yorgunluğunu atmaları da sağlanmaktadır.

**TBMM
ÇOCUK**

yolculuğu, animasyon karakterleri Ali ile Ayşe eşliğinde ve çocuklarımızın yoğun ilgisiyle devam etmektedir.

Sosyal medya hesaplarımız:

Facebook: tbmmcocuk

Twitter: @tbmmcocuk

Instagram: tbmm.cocuk

TBMM Çocuk Grubu İletişim:
tbmmcocuk@tbmm.gov.tr

ARAMIZDAN AYRILANLAR

Ali Hayri ELÇİOĞLU

16. Dönem Ankara Milletvekili Ali Hayri Elçioğlu'nun cenazesi 6 Ocak Cuma günü Karşıyaka Ahmet Efendi Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından toprağa verildi.

Elçioğlu, 1932'de Altnoba'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu. Ankara Belediye Meclisi Başkanvekili, Belediye Başkanvekili ve serbest avukat olarak görev yaptı.

Mustafa KILIÇASLAN

17 ve 19. Dönem Sakarya Milletvekili Mustafa Kılıçaslan'ın cenazesi 12 Ocak'ta Sakarya Kocaali Kozluk Köy Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından toprağa verildi.

Kılıçaslan, 1949'da Kozluk'ta doğdu. İstanbul Eczacılık Yüksekokulundan mezun oldu. Serbest eczacı olarak görev yaptı.

Bayram Turan ÇETİN

16. Dönem Bolu Milletvekili Bayram Turan Çetin'in cenazesi 15 Ocak Pazar günü TBMM'de düzenlenen törenin ardından aynı gün Kocatepe Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından toprağa verildi.

Çetin, 1926'da Görele'de doğdu. Siyasal Bilgiler Fakültesi, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünden mezun oldu. Ankara Valiliği Maiyet Memuru, Başkale, Borçka, Şereflikoçhisar, Haymana, Elmadağ, Mudanya, Salihli, Ulukışla Kaymakamı; Ankara Vali Yardımcısı, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Uzman Müşaviri, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşaviri, Millî İstihbarat Teşkilatı Başbakanlık Mütihassıs Müşaviri, İçel ve Merkez Valisi, İçişleri Komisyonu Başkanı olarak görev yaptı.

ARAMIZDAN AYRILANLAR

Teoman ÖZALP

Danışma Meclisi Millî Güvenlik Konseyince Seçilen Üye (15.10.1981 – 06.12.1983) Teoman Özalp'in cenazesi 20 Ocak'ta Teşvikiye Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından toprağa verildi.

Özalp, 1925'te Ankara'da doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi Gemi İnşaatı Bölümünden mezun oldu. İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi Öğretim Üyesi ve Dekanı, Gemi İnşaatı Fakültesi Dekanı, Denizlik Bankası T.A.O. Yönetim Kurulu Üyesi, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Gemi Mühendisleri Odası Başkanı, Yüksek Ulaştırma Şûrası Üyesi, Türk Loydu Vakfı Teknik Komite Vakfı ve Genel Başkanı, Doğu Akdeniz Ülkeleri Uluslararası Denizcilik Birliği 2. Başkanı, İstanbul Teknik Üniversitesi Gemi İnşaat ve Deniz Bilimleri Fakültesi Gemi Konstrüksiyon Kürsüsü Başkanı olarak görev yaptı.

Vahit Melih HALEFOĞLU

17. Dönem Ankara Milletvekili ve 45. Hükümet Dışişleri Bakanı Vahit Melih Halefoğlu'nun cenazesi 23 Ocak'ta Teşvikiye Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından toprağa verildi.

Halefoğlu, 1919'da Antakya'da doğdu. Ankara Siyasal Bilgiler Okulundan mezun oldu. Viyana, Moskova ve Londra Büyükelçiliği çalışanı, Dışişleri Bakanlığı Siyasi Daire Genel Müdürü, Genel Sekreter Siyasi İşler 1. Yardımcısı, Beyrut, Kuveyt, Moskova, Lahey, Bonn Büyükelçisi olarak görev yaptı.

Hüseyin ÖZTÜRK

Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi (02.06.1968 – 12.09.1980) Hüseyin Öztürk'ün cenazesi 30 Ocak Pazartesi günü TBMM'de düzenlenen törenin ardından 31 Ocak'ta Kocatepe Camii'nde kılınan cenaze namazını müteakip toprağa verildi.

Öztürk, 1923'te Karaözü'nde doğdu. Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümünden mezun oldu. Şarkışla Karaözü Köyü Okulu Başöğretmeni; Sivas, Tunceli, Bolu, Sinop İlköğretim Müfettişi; Ağrı, Trabzon, Sivas Erkek Sanat Enstitüsü Türkçe Öğretmeni, Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divânı Kâtip Üyesi olarak görev yaptı.

AYLIK YASAMA İSTATİSTİKLERİ

KANUN ÖNERİSİ İSTATİSTİĞİ

	Kanun Tasarıları	Kanun Teklifleri
Gelen	7	34
Kanunlaşan	1	-
Geri Alınan	-	-
Komisyonlarca Raporlanan	-	1
Komisyonlarda Bulunan*	99	1532
Genel Kurulda Bulunan*	314	3

ÇALIŞMA SÜRESİ İSTATİSTİĞİ

Genel Kurul / Komisyonlar	Toplantı Birleşim Sayısı	Toplantı Süresi (Saat)
Anayasa	-	-
Adalet	-	-
Millî Savunma	2	3
İçişleri	-	-
Dışişleri	-	-
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	-	-
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm	-	-
Çevre	1	2,30
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	-	-
Tarım, Orman ve Köyşleri	1	1
Sanayi,Ticaret,Enerji,Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Tek.	-	-
Dilekçe	2	5,15
Plan ve Bütçe	-	-
KİT	-	-
İHİK	-	-
AB Uyum	-	-
KEFEK	-	-
Güvenlik ve İstihbarat	-	-
Karma (Anayasa ve Adalet)	-	-
Karma (Dilekçe ve İHİK)	-	-
FETÖ/PYD Araştırma	-	-
Çocuk İstismar Araştırma	-	-
Komisyonlar Toplam	6	11,45
TBMM Genel Kurulu	17	208,12

*01/01/2017- 30/01/2017 itibarıyla bulunan

AYLIK YASAMA İSTATİSTİKLERİ

KANUN İSTATİSTİĞİ

Uluslararası Anlaşmalara İlişkin Kanunlar	-
Kabul Edilen Diğer Kanunlar	2
Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Gönderilen Kanunlar	-

DİLEKÇE İSTATİSTİĞİ

Komisyon	Gelen Dilekçe	Sonuçlanan
Dilekçe	345	189
İHK	272	150
KEFEK	3	3

YASAMA DOKUNULMAZLIĞI TEZKERELERİ İSTATİSTİĞİ

Gelen	31
İstem üzerine Başbakanlığa İade Edilen	-
Üyeliğin Sona Ermesi Nedeniyle Başbakanlığa İade Edilen	-
TBMM Karma Komisyon	31
Genel Kurul	-

DENETİM ÖNERGELERİ İSTATİSTİĞİ

Önerge	Yazılı Soru	Sözlü Soru	Başkanlıktan Soru	Meclis Araştırması	Genel Görüşme	Gensoru	Meclis Soruşturması
Gelen	915	27	10	104	2	-	-
Cevaplanan/ Görüşülen	340	-	14	-	-	-	-

- 1 Ocak-30 Ocak 2017 tarihleri arası istatistiklerdir.

Mustafa Necati Kültür Evi

